

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

سال ۱۳۹۲

بخش اول

(فروردین تا شهریور)

پژوهشگاه شورای نگهبان

سرشناسه: جمعی از پژوهشگران
عنوان و نام پدیدآور: مشروح مذاکرات شورای نگهبان، سال ۱۳۹۲، بخش اول (فروردین تا شهریور)
تحقیق و تنقیح جمعی از پژوهشگران.
مشخصات ناشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۵.
ISBN : 978-600-8378-04-4
۱۳۴ ص.؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: نمایه.
موضوع: شورای نگهبان -- صورت مذاکرات
موضوع: Shoraye negahban -- Publication of proceeding
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ م۹ش/ KMH۲۵۱۲
رده بندی دیویی: ۳۴۹/۵۵۰۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۵۱۴۶۱

مشروح مذاکرات شورای نگهبان سال ۱۳۹۲ بخش اول (فروردین تا شهریور)

تحقیق و تنقیح: جمعی از پژوهشگران به ترتیب حروف الفبا:

حسن افراسیابی، عمار امیری آرانی، محمدحسن باقری، محمدبرزگر خسروی، عباس حسن خانی، سعید رحمانیان، علی زمانیان
جهرمی، حمیدرضا صادقیان، سید محسن طاهری، حسین فاتحی زاده، کاظم کوهی اصفهانی و فهیم مصطفی زاده
پیاده سازی و تنظیم: سید حامد چاوشی، محمدحسن سامع، علیرضا صحت قول نیکی، یاسر مجاهد، رضا نادى زاده و سعید همّت یار

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۵ - تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۰۴-۴

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

فکس: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۸۰

تلفن: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۴۵

www.shora-rc.ir

nashr@shora-rc.ir

مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۹

مشتمل بر موضوع زیر:

- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور (جلسه مشترک بررسی لایحه بودجه با حضور نمایندگان از دولت و مجلس)

تلاوت آیاتی از کلام الله مجید

لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

(جلسه مشترک بررسی لایحه بودجه با

حضور نمایندگان از دولت و مجلس)

آقای جنتی - بسم الله الرحمن الرحيم

این دستور جلسه، دستور بسیار مهمی است و مسئولیت ما هم در این قضیه ساده نیست؛ سنگین است. اگر ما اشتباهی بکنیم و احیاناً بر خلاف مصلحت مردم اظهار نظری بشود، واقعاً وزر و وبال دارد. البته نمی‌توانم بگویم گناه کرده‌ایم؛ چون ما دقت خودمان را می‌کنیم و ممکن است اشتباه بکنیم، ولی باید دقت کنیم که اشتباه نکنیم. من دیروز با مقام معظم رهبری صحبت کردم و به ایشان گفتم آن نامه‌ای که شما برای ما فرستاده بودید، ما دیدیم و خواندیم.

اجمالاً، مقام معظم رهبری در جریان کامل قضایا بودند. ایشان گفتند: «از طرف دولت نامه‌ای به من داده شده است که در آن نامه، دولت مشکلاتش را [در خصوص بودجه سال ۱۳۹۲] بیان کرده است. من هم این نامه را به مجلس و شورای نگهبان ارجاع دادم تا آنها نیز نظرات خود را بیان کنند.»

بنده تأکید کردم که آن نامه‌ی دفتر مقام معظم رهبری را تکثیر کنند و در اختیار شما [اعضای شورای نگهبان] قرار دهند.

آقای علیزاده - این نامه، همان نامه‌ی آقای مرادی [معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور] با ایرادات قبلی است که در جلسه‌ی دیروز آن را مطالعه کردیم؟

آقای مدرسی‌یزدی - نه، حاج آقای جنتی فرمودند دو تا نامه وجود دارد؛ یکی از طرف آقای مرادی و یکی هم از طرف خود دولت. آقای مرادی هر دو نامه را برای شورای نگهبان فرستاده‌اند. به آقای مرادی هم گفته شد که نامه‌ای که فرستاده‌اید بسیار مفصل است، آن را به صورت خلاصه ارائه کنید. ظاهراً، آن را در یک صفحه به صورت خلاصه فرستاده‌اند. نمی‌دانم خلاصه‌ی نامه به دست خود

حاج آقا [جنتی] رسیده است یا نه. این نامه در آخرین لحظه آمده و قرار شده است که به شورا بفرستند.

آقای جنتی - در هر صورت، من به مقام معظم رهبری عرض کردم که ما طرفین را دعوت می‌کنیم تا بیایند و با هم صحبت کنند. واقعیت امر این است که تشخیص این کارها بسیار دشوار است و مشکل ما این است که هر کس به طور متفاوت صحبت می‌کند؛ دولت یک چیزی می‌گوید و مجلس هم چیزی دیگر. شورای نگهبان هم می‌خواهد بفهمد حق به جانب کیست و چه کسی درست می‌گوید. تشخیص حقیقت، تخصص فوق‌العاده‌ای می‌خواهد. ساده نیست که هر کسی بتواند قول مجلس یا دولت را ترجیح بدهد. حضرت آقا [مقام معظم رهبری] نکاتی را عرض کردند که اگر به صحبت آقا عمل شود، خیلی خوب است. ایشان فرمودند: «باید از کارشناسانی که خبره هستند و در این قضایا واردند، دعوت کنید و از نظر کارشناسان برای اظهار نظر خود کمک بگیرید.» اگر بتوانیم باید این کار را انجام دهیم.

آقای مدرسی‌یزدی - باید از کارشناسانی دعوت شود که بین مجلس و دولت، بی‌طرف باشند.

آقای جنتی - بله، بی‌طرف بودن کارشناسان حائز اهمیت است. در هر صورت، الان آقای مرادی به همراه نمایندگانی از طرف دولت آمده‌اند.

آقای کدخدایی - از طرف مجلس هم نمایندگانی آمده‌اند.

آقای جنتی - بسیار خوب.

آقای علیزاده - جناب آقای جنتی، اگر اجازه بدهید بیایند [داخل جلسه].

آقای جنتی - بسیار خوب، بگویید بیایند.

...

خیلی خوش آمدید. مشرف فرمودید. خیلی ممنون، متشکر. محبت فرمودید. اجمالاً، در این جلسه عمدتاً می‌خواهیم از نظرات شما استفاده کنیم. نامه‌ای هم که دولت نوشته بود، خواندیم و مروری کردیم. علی‌القاعده دوستان هم بالاخره روی آن مقداری مطالعه کرده‌اند. منتها بدون اینکه حرف طرفین را از زبان خودشان بشنویم، قضاوت کردن برای ما مشکل است. الان، به ترتیب نظراتتان را یکی‌یکی بیان کنید و از نظر خودتان هم دفاع کنید و طرف مقابل هم جواب بدهد؛ دست آخر جمع‌بندی می‌کنیم تا ببینیم چه کار باید کرد.

آقای مدرسی‌یزدی - نمایندگانی که آمده‌اند اجمالاً خودشان را معرفی کنند.

آقای جنتی - بله، بفرمایید آقایان خودشان را معرفی کنند.

نعم النصیر. به استحضار همه سروران خودم می‌رسانم، لایحه‌ی بودجه‌ای که ما تهیه کردیم، در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۷ تقدیم مجلس محترم شد. همان‌گونه که بزرگواران و اساتید من می‌دانند، لایحه‌ی بودجه‌ی مشکل از تعدادی احکام است که در قالب بندهای لایحه می‌آید و یک تعداد ارقام است و همین طور یک سری جهت‌گیری‌هایی که دولت برای اداره‌ی کشور دارد. در حقیقت لایحه‌ی بودجه‌ی دولت سه پایه‌ی اساسی دارد: ارقام، احکام - که داخل بندها می‌آید- و جهت‌گیری‌های اساسی یک‌ساله برای اداره‌ی کشور. لایحه‌ای که ما دادیم (۹۸) بند بود. دوستان [= نمایندگان مجلس] (۲۱) بند، یعنی بیست و یک درصد (۲۱٪) آن را حذف کردند. (۴۹) بند، یعنی پنجاه درصد (۵۰٪) آن را تغییر دادند و (۲۸) بند، یعنی بیست و نه درصد (۲۹٪) از آن را تصویب کردند؛ در واقع، از (۹۸) بندی که دولت در لایحه آورده بود، فقط بیست و نه درصد (۲۹٪) آن ابقا شده است و هفتاد و یک درصد (۷۱٪) لایحه‌ی دولت یا حذف شده یا تغییرات اساسی پیدا کرده است. خود دوستان در مجلس هم محبت کردند و (۷۸) بند جدید اضافه کردند که هشتاد درصد (۸۰٪) لایحه‌ی دولت با مشخصاتی که ذکر شد، تقریباً به طور کامل به هم ریخته است؛ لذا این موضوع برای ما یک نکته‌ی اساسی است. آنچه که می‌خواهم در پایان عرایضم محضر شما بگویم این است که این بودجه، لایحه بودجه‌ی پیشنهادی دولت نیست؛ این دیگر، «لایحه» نیست. از نظر دولت و با دلایلی که ذکر شد، از لایحه‌ی تقدیمی دولت تنها یک سری ارقام باقی مانده است.

حضرت آیت‌الله جنتی و همه عزیزان توجه بفرمایید که بودجه‌ی عمومی کشور که شامل بودجه‌ی جاری و بودجه‌ی عمرانی کشور است، حدوداً (۱۶۷,۰۰۰) میلیارد تومان بوده است؛ الان دوستان آن را به بیش از (۲۱۰,۰۰۰) میلیارد تومان توسعه داده‌اند؛ یعنی قریب بیست و هفت تا بیست و هشت درصد از درآمدهای بودجه را افزایش داده‌اند. این یک تغییر بسیار جدی است. یکی از دلایلی که باعث شد برای اولین بار بعد از انقلاب، کلیات بودجه در مجلس رد شود - که این هم در نوع خودش استثنایی بود - این بود که نمایندگان مجلس می‌گفتند (۱۶۷,۰۰۰) میلیارد پیشنهادی دولت در لایحه، زیاد است و واقعی نیست؛ رقم پیشنهادی را دست بالا گرفته‌اید؛ لذا ۱۶۷ میلیاردی که آن را زیاد می‌دانستند و به همین دلیل، کلیات بودجه را رد کردند، به بیش از (۲۱۰,۰۰۰) میلیارد تومان تبدیل کردند! پس در ارقام هم، این عدد به هیچ وجه قابل قبول نیست. این اعدادی که اضافه شده چیست

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق) - عرض سلام خدمتتان دارم و خوشحالم که خدمتتان رسیدیم. بنده تاج‌گردون، نایب رئیس کمیسیون تلفیق [مجلس شورای اسلامی] هستم.
آقای جنتی - قرار شد که آقای مصباحی‌مقدم تشریف بیاورند.
آقای هاشمی‌شاهرودی - آقای مصباحی‌مقدم، مشهد هستند.
آقای جنتی - آقا، شما هم بفرمایید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بنده مرادی، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور هستم. سرکار خانم دکتر بدآغی (معاون حقوقی رئیس جمهور)، آقای مهندس داوودی (رئیس امور زیربنایی معاونت [برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور])، آقای دکتر الفت‌پور (معاونت مجلس و امور استان‌های معاونت [برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور])، آقای دکتر پورمحمدی (معاونت برنامه‌ریزی [معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور])، آقای دکتر ممبینی (معاونت بودجه [معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور])، آقای دکتر صالح (معاون امور مجامع و شوراها [معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور]) و آقای مهندس رحمتی (معاونت نظارت [معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور]) هستند. این مجموعه‌ای است که الان در محضر شما هستیم.

آقای جنتی - پس، از مجلس فقط آقای تاج‌گردون تشریف آورده‌اند.
آقای قادری (سخنگوی کمیسیون تلفیق مجلس) - بنده قادری، سخنگوی کمیسیون تلفیق مجلس هم خدمتتان هستم.

آقای جنتی - بسیار خوب، خیلی خوش آمدید. جای آقای مصباحی‌مقدم واقعاً خالی است. در این وضعیت چرا ایشان تشریف نیاورده‌اند؟

آقای علیزاده - آقای مصباحی‌مقدم دیروز به من زنگ زدند و فرمودند که به مشهد مشرف شده‌اند و نمی‌توانند بیایند.

آقای جنتی - به نظر من، بررسی لایحه‌ی بودجه از زیارت مشهد واجب‌تر است.

آقای علیزاده - دیگر ایشان رفته بودند.

آقای جنتی - جناب آقای مرادی، شما بفرمایید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم‌الله. حاج آقا! من چقدر فرصت دارم.

آقای جنتی - شما از حداقل استفاده بکنید. ما اگر بخواهیم حداکثری‌اش کنیم، این مباحث یک روز هم تمام نمی‌شود.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحیم. حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و

برای اوراق مشارکت در نظر گرفته بود که با احتساب آن، مجموع این ارقام به (۴۷,۰۰۰) میلیارد تومان می‌رسد. مجلس همه‌ی این (۴۷,۰۰۰) میلیارد تومان را به درآمدهای عمومی اضافه کرده است. البته آن (۳۷,۰۰۰) میلیارد تومان واقعاً بسیار جای بحث دارد.

در سال گذشته (سال ۱۳۹۱)، درآمد نقدی دولت از محل اجازه‌ی واگذاری‌ها، (۵۱۴) میلیارد تومان بود که مجلس آن را امسال به (۳۷,۰۰۰) میلیارد تومان تبدیل کرد. از (۵,۰۰۰) میلیارد تومان اوراق مشارکتی که سال گذشته برای فروش عرضه شد، عملکرد دولت از فروش اوراق مشارکت، (۱,۵۰۰) میلیارد تومان بود که در واقع، (۳,۵۰۰) میلیارد تومان آن را مردم خریداری نکردند. ضمن اینکه این اوراق، اوراق مشارکت مردم است و درآمد عمومی محسوب نمی‌شود. نمایندگان مجلس، اوراقی که مربوط به مردم و طرف حساب مردم است و تحت عنوان مشارکت با مردم است را به عنوان درآمدهای عمومی قرار داده‌اند! همچنین در سال گذشته، از (۵,۰۰۰) میلیارد تومانی که مربوط به فروش پروژه‌های نیمه‌تمام بوده است، هیچ درآمدی کسب نکرده‌ایم. به همین دلیل، بنده قاطعانه عرض می‌کنم که منابعی که مجلس ذکر کرده، کاملاً واهی است. حال باید دید با احتساب این درآمدهای واهی چه اتفاقی برای مملکت می‌افتد. از آن (۳۷,۰۰۰) میلیارد تومان، (۲۷,۰۰۰) میلیارد تومان را به صورت درآمد- هزینه‌ای آورده‌اند؛ یعنی گفته‌اند اگر درآمدی کسب شود، می‌توان آن را هزینه کرد. در منطق بودجه همیشه ردیف‌های درآمد- هزینه‌ای وجود دارد، ولی این به این معنا نیست که ما ردیف‌های درآمد- هزینه‌ای را بر روی بودجه‌ی عمومی کشور ببریم و در نتیجه، سقف بودجه‌ی عمومی کشور را بالا ببریم - که من مضرات این کار را در ادامه می‌گویم. از این (۲۷,۰۰۰) میلیارد تومان، فقط اجازه‌ی فروش و واگذاری را به ما داده‌اند و اجازه‌ای برای تهاوت داده نشده است. بنده بر روی تهاوت بحثی ندارم. تا به امروز، قبل از انقلاب و بعد از انقلاب، در حوزه‌ی اجرا، در دولت واگذاری به این صورت بوده است. فرضاً درآمدی که از سوی دولت ایجاد می‌شود، بعداً قانون، اجازه‌ی هزینه‌کرد آن را می‌دهد؛ معنای درآمد- هزینه، این است. به طور مثال، صدور پاسپورت برای نیروی انتظامی هزینه‌هایی را دارد که در قبال آن نیروی انتظامی از مردم مبلغی را دریافت می‌کند و یا به طور مثال، آقای ممبینی کتابی را می‌فروشد؛ به او می‌گوییم می‌توانی با درآمد حاصل از فروش کتاب، اتاقت را رنگ بزنی؛ یعنی در واقع اجازه‌ی هزینه به او می‌دهیم.

و با چه مبنایی اضافه شده است؟

آقای مدرسی‌یزدی - ببخشید. همین جا من یک سؤال دارم. این حدود (۴۰,۰۰۰) میلیارد تومان که اضافه شده، آیا منابع آن را هم تعیین کرده‌اند یا نه؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - با عدد و رقم ثابت می‌کنم و صراحتاً می‌گویم که منابع ذکر شده، واهی است.

آقای مدرسی‌یزدی - اگر نمایندگان مجلس، جواب این موضوع را دارند، یادشان باشد بعداً جواب آن را بدهند.

آقای جنتی - خیلی خوب.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - با توجه به تدبیر شما، موارد اختلافی را یکی یکی مطرح کنیم یا من همه را یک جا توضیح بدهم؟

آقای علیزاده - نه، شما الآن بفرمایید. خواهش می‌کنم اعضای محترم شورا هم سؤالاتشان را یادداشت بفرمایند و آخر سر بپرسند.

آقای جنتی - بله، دوستان اجازه بفرمایید صحبت آقایان تمام بشود؛ بعد از آن، به نوبت سؤالاتی را که دارید طرح کنید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - حضرت آیت‌الله جنتی، به محضرتان صراحتاً عرض بکنم، مطابق سنوات قبل در یکی از احکام و در یکی از بندهای لایحه، دولت یک اجازه خواسته بود برای رقمی معادل (۳۰,۰۰۰) میلیارد تومان. مجلس این رقم را به (۳۷,۰۰۰) میلیارد تومان تبدیل کرد، ضمن اینکه این رقم را هم بردند در جداول بودجه و بر روی درآمدهای عمومی کشور گذاشتند.^۱ همچنین دولت مبلغ (۵,۰۰۰) [میلیارد تومان] برای تملک دارایی پروژه‌های عمرانی - که ماهیت انتفاعی دارد و با توجه به وجود مشتری، می‌شود آنها را به سرمایه‌گذار فروخت - اجازه خواسته بود که تا اینجا جمعاً (۴۲,۰۰۰) میلیارد تومان می‌شود. (۵,۰۰۰) میلیارد تومان هم دولت

۱. بند (۳-۱۳) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی اشعار می‌داشت: «به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵، در سقف سیصد و هفتاد هزار میلیارد (۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به فروش سهام، سهم‌الشرکه، اموال، دارایی‌ها و حقوق مالی و نیروگاه‌های متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی تابعه و وابسته اقدام نموده و منابع حاصله را به ردیف درآمدی ۳۱۰۵۰۲ جدول شماره (۵) این قانون واریز نماید. به ازای وجوه واریزی از محل اعتبارات ۹-۱۰۱۰۰۰-۱۰۱۰۰۰ جدول شماره (۸) این قانون به مصارف مندرج در جدول شماره (۱۹) این قانون با اولویت پرداخت به کلیه مطالبات ایثارگران و هزینه‌های مربوط به بازنشستگان و پیشمرگان گرد مشمول طرح شهید کاظمی اختصاص می‌یابد.»

(۵,۰۰۰) میلیارد تومان را به درآمد عمومی اضافه کرده و بر سقف بودجه افزوده است، ضمن اینکه برای (۵,۰۰۰) میلیارد تومانی که به درآمد عمومی اضافه کرده، پروژه تعریف کرده است. اولاً اوراق مشارکت به معنای مشارکت با مردم است؛ یعنی ممکن است اصلاً مردم اوراق را خریداری نکنند. اگر مبنا را عملکرد سال گذشته قرار دهیم - یعنی تحقق (۱,۲۶۶) میلیارد تومان؛ به میزان یک چهارم پیش‌بینی انجام شده در بودجه‌ی سال گذشته - در واقع در بودجه‌ی امسال، (۳,۵۰۰) میلیارد تومان منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت، وجود خارجی ندارد. ضمناً طرح‌های اوراق مشارکت، مطابق قانون، طرح انتفاعی محسوب می‌شود.^۱ پروژه‌های مربوط به اوراق مشارکت باید سودآور باشد تا مردم برای خرید اوراق مشارکت کنند. به طور مثال، ساماندهی تالاب هورالعظیم چه سودی دارد؟ مطالعه‌ی حریم آب رودخانه‌ها چه سودی دارد که (۵,۰۰۰) میلیارد تومان خارج از

۱. مواد (۱) و (۳) قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ اشعار می‌دارد: «ماده ۱- به منظور مشارکت عموم در اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور و طرح‌های سودآور تولیدی و ساختمانی و خدماتی، به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و مؤسسات عام‌المنفعه و شرکت‌های وابسته به دستگاه‌های مذکور و همچنین شرکت‌های سهامی عام و خاص و شرکت‌های تعاونی تولیدی اجازه داده می‌شود طبق مقررات این قانون قسمتی از منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرح‌های مذکور شامل منابع مالی لازم برای تهیه مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی را از طریق انتشار و عرضه عمومی اوراق مشارکت تامین نمایند.

تبصره- تشخیص انتفاعی بودن طرح‌های عمرانی دولت موضوع این ماده با رعایت تعریف قانونی طرح انتفاعی به عهده هیئت مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. این قبیل طرح‌ها در پیوست طرح‌های عمرانی لوائح بودجه سالانه کل کشور با علامت مشخص درج خواهد شد.

ماده ۳- انتشار اوراق مشارکت از طرف دولت صرفاً برای تأمین منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی دولت موضوع ماده (۱) به میزانی که در قوانین بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی می‌شود مجاز خواهد بود. تضمین بازپرداخت اصل و سود علی‌الحساب و سود تحقق‌یافته این قبیل اوراق توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از محل اعتبارات ردیف‌های خاصی که توسط سازمان برنامه و بودجه به همین منظور در قوانین بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی می‌شود به عمل خواهد آمد.

تبصره- انتشار اوراق مشارکت به منظور تأمین منابع مالی لازم برای اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور که مجری آنها شرکت‌های دولتی و یا شهرداری‌ها می‌باشند نیز مشمول حکم این ماده می‌باشد.»

ردیف‌های درآمد- هزینه‌ای که مجلس مطرح کرده است، (۲۷,۰۰۰) میلیارد تومان است. (۲۰,۰۰۰) میلیارد تومان آن دقیقاً به این صورت است که به طور مثال، جهاد کشاورزی درآمد را کسب می‌کند، ولی در آموزش و پرورش هزینه می‌شود یا درآمد از سوی صنایع و معادن، مخابرات و... باشد اما دستگاه‌های دیگر از آن استفاده کنند! اساساً به این کار، درآمد- هزینه گفتن، ایراد معنایی سنگینی دارد. حضرت آیت‌الله یزدی، بزرگان، عزیزان، در فرهنگ سازمانی ما، اساساً دستگاه‌ها اموالشان را نمی‌فروشند؛ یک فرهنگ غلط سازمانی رایج شده است که اگر یک وزیر، یک معاون وزیر یا یک استاندار، دو یا چند ساختمان در اختیارش باشد، باید وقتی از این وزارتخانه بیرون می‌رود، سه یا حداقل دو ساختمان را حفظ کرده باشد. ما امسال حتی برای این جور فروش‌ها به وزارتخانه‌ها اجازه دادیم اموال مازاد خود را بفروشند، ولی این را هم در لایحه آورده‌ایم که منابع حاصل از فروش این اموال به خود وزارتخانه برگردد تا پروژه‌های مصوب مجلس را اجرا کنند. حتی برای اینکه بر این فرهنگ سازمانی غلط پیروز شویم، درصدی از منابع حاصل از فروش اموال را به شرکت تعاونی کارمندان، اضافه حقوق، مسائل رفاهی و ... - که در طول سال معمولاً برای این جور هزینه‌ها با کمبود مواجه هستیم- اختصاص دادیم تا انگیزه‌ای برای وزیر، معاونانش و کارمندان باشد که این اموال را به فروش برسانند. پس ببینید، اولاً درآمد- هزینه با این مفهومی که دوستان در مجلس می‌گویند که یک وزارتخانه بفروشد و به وزارتخانه‌ی دیگر بدهد، این نشدنی است. اما مجلس از این درآمدها، از محل درآمد- هزینه‌ی دستگاه‌ها، (۲۰,۰۰۰) میلیارد تومان هزینه‌ی بودجه‌ای تعریف کرده و با این کار برای جاهایی مثل بنیاد شهید و امور ایثارگران، آموزش و پرورش، سپاه پاسداران، وزارت نفت و ... ادعا ایجاد کرده است. این مواردی بود که به آن اعتبار (۲۷,۰۰۰) میلیارد تومان مربوط می‌شد.

[موضوع دیگر اینکه] نمایندگان مجلس در مصوبه‌ی بودجه‌ی ۱۳۹۲، (۱۰,۰۰۰) میلیارد تومان هزینه‌ی قطعی ایجاد کرده‌اند که برای یک ریال آن هم، محل تأمین منابع مشخص نشده است؛ یعنی در ردیف‌های بودجه، ردیف‌های درآمد- هزینه‌ای را حذف کرده‌اند. سال گذشته در خصوص اوراق مشارکت که توسط دولت تضمین می‌شود، عملکرد محقق‌شده‌ی دولت از (۵,۰۰۰) میلیارد تومان اوراق مشارکت، (۱,۲۶۶) میلیارد تومان بوده است؛ یعنی در سال گذشته فقط حدود یک چهارم اوراق مشارکت به فروش رفت؛ در حالی که امسال مجلس همه‌ی

تخصصی است. بودجه، یک کار تخصصی است. من همه‌ی این دوستان را صدا زدم و شهادت گرفتم؛ گفتم به روح شهدا، شما که ۳۰ یا ۳۸ سال است بودجه‌ی کشور را نوشته‌اید، آیا این بودجه، کشور را اداره می‌کند؟ از خودشان پرسیدم، بالاتفاق گفتند کشور قفل می‌شود و خروجی مصوبه‌ی مجلس، انسداد در اداره‌ی کشور است.

از این هم که بگذریم، ببینید چه اتفاقاتی دارد می‌افتد؟ باید برای پولی واهی که به یک دستگاه اختصاص داده شده و بودجه‌ی آن را بالا برده، در معاونت موافقتنامه نوشته شود. در آن موافقتنامه، برای آن دستگاه، بودجه‌ی مصوب را بنویسم که در مقابل آن بودجه‌ی مصوب، تعهد ایجاد می‌شود؛ البته تعهدی که قابلیت اجرا ندارد. [با این وضع] چه اتفاقی می‌افتد؟ دائماً این رؤسای (۸۰۰) دستگاه، باید به علت عدم اجرای قانون بودجه به دیوان محاسبات کشور بروند. این مهم نیست، بالاخره عمل به آنچه که وظیفه‌ی شرعی است، مهم است. اما از طرف دیگر، برخی دستگاه‌ها پر قدرت هستند و بدون شک، بودجه‌ی مصوب خود را خرج خواهند کرد؛ لذا باید تمام اعتبار مصوب را به آنها داد. مثلاً مجلس بودجه خود را چقدر بالا برده است؟ با چه منطقی بالا برده است؟ این دستگاه‌ها قدرتمندند و توان بالا بردن بودجه‌ی خود را دارند و برای تمام اعتبارات مصوب خود، تعهد ایجاد می‌کنند. این تعهد به معنای ایجاد بدهی برای دولت است؛ چون توان پرداختش برای دولت وجود ندارد. قاطعانه می‌گویم که با این وضعیت در سال آینده (۴۵,۵۰۰) میلیارد تومان بدهی‌های دولت افزایش خواهد یافت. این نتیجه‌ی کارهایی است که در مجلس صورت گرفته است.

دوستان، بزرگواران، اعدادی که [در لایحه‌ی بودجه‌ی دولت] ذکر شده بر اساس یک سری جهت‌گیری‌ها برای مقابله با تحریم‌ها علیه کشور است. در اینجا نمی‌خواهیم شعار بدهیم. اینجا یک جمع بسیار بسیار گران‌سنگ است. حاج‌آقای جنتی، این تحریم‌ها، بسیار هوشمندانه طراحی شده است و به صورت دقیق عمل می‌کند و ما متأسفانه مثل همیشه ساده با آن برخورد می‌کنیم. ما در این زمینه تجربه‌ی سال گذشته را داشتیم که چگونه آمریکا هوشمندانه با متحدین خود، مشکلاتی را برای کشور ایجاد کرد. لذا تمهیداتی برای عبور از تحریم و مقابله با آن دیده شده که این تمهیدات، برای تحرک جدی در اقتصاد کشور و همچنین انضباط مالی است. هر آنچه ما در خصوص [مقابله با] تحریم در لایحه‌ی بودجه اندیشیده بودیم، مجلس

قانون اوراق مشارکت برای این طرح‌ها اختصاص دهیم؟ در صلاحیت من نیست که وارد مباحث شرعی شوم، ولی این پروژه‌ها اساساً ماهیتی انتفاعی ندارد که کسی سود بگیرد یا به کسی سود بدهند. ضمناً زمانی که وزارت نیرو اوراق مشارکت می‌فروشد، درآمد حاصل از فروش اوراق باید به خود وزارت نیرو برگردد نه اینکه به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز شود. به طور مثال، وجه نقد حاصل از فروش اوراق مشارکت برای سد بختیاری، پس از واریز به خزانه برای طرح تعیین حریم رودخانه‌های کشور که یک طرح غیرانتفاعی است و اساساً جایگاه‌شان با یکدیگر متفاوت است، اختصاص داده شده است! اینها مباحثی است که وجود دارد.

پس ببینید، نمایندگان مجلس اعداد و ارقامی را تحت عنوان شفاف‌سازی بیان کرده‌اند. این ارقام، قبلاً هم در بودجه بوده، اما در احکام بندهای بودجه وجود داشته است، نه در جداول بودجه. مطابق این احکام، اجرای امور به مراکز از جمله قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا و بنیاد شهید و امور ایثارگران و ... واگذار می‌شده است؛ ولی اینکه به صورت قطعی در مقابل مبالغی که محل هزینه‌ی آن در لایحه مشخص شده است، لیست بزرگی از سازمان‌های دریافت‌کننده قرار داده شود، ضرر جبران‌ناپذیری به وجود می‌آورد. [با این وضع] چه اتفاقی خواهد افتاد؟ اتفاقی که می‌افتد این است که بودجه، غیر واقعی و متورم می‌شود و از همین الآن، کسری بودجه‌ی آن مشهود است. ما باید در خصوص دستگاه‌هایی که درآمدی ندارند و در مجلس، بی‌جهت به درآمدشان اضافه شده، دقت کافی به عمل آوریم؛ این کم و زیاد کردن اعداد و ارقام درآمدی این دستگاه‌ها بی‌سابقه بوده است. این اعدادی است که دوستان در مجلس در این دو روز اضافه کرده‌اند، ضمن اینکه بسیاری از جداول هم هنوز به دست ما نرسیده است. این تغییرات یک چیز استثنایی است. قریب به ۲۱۸۶ ردیف بودجه‌ای را تغییر داده‌اند و ۱۰۲ ردیف بودجه‌ای جدید ایجاد کرده‌اند. من مرادی به عنوان معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، این بودجه‌ای که با تغییرات فراوان از مجلس بیرون آمده است را به والله العظیم نمی‌شناسم؛ چون آن چیزی که ما در لایحه به مجلس تحویل داده‌ایم با این چیزی که دارم می‌بینم تصویب شده بسیار متفاوت است. این موضوع را همه‌ی این آقایان - که از همه‌ی طیف‌ها و گروه‌های سیاسی در میان ما هست - شهادت می‌دهند؛ چون سازمان ما، یک سازمان تخصصی است و مبنای انجام یک کار

تجاری کامل. خوب، در رابطه با این تحریم‌ها، باید با هم فکری کنیم. چه فکری برای این تحریم‌ها کرده‌ایم؟ مجلس همه‌ی طرح‌های دولت برای مقابله با این تحریم‌ها را مسدود کرده است. صندوق توسعه‌ی ملی، یک صندوق توسعه‌ای است که باید به بخش خصوصی هم کمک کند. منابعش از منابع ارزی است. این صندوق به لطف خدا و به همت این دولت، پنجاه میلیارد دلار موجودی دارد. پنج میلیارد دلار هم که تا آخر سال اضافه می‌شود. الان پنجاه میلیارد دلار موجودی و سرمایه دارد. دولت گفته بود پانزده درصد (۱۵٪) به بخش صنعت و معدن و بخش مسکن اختصاص یابد، اما نمایندگان مجلس ضمن حذف بودجه‌ی بخش مسکن، بودجه‌ی بخش صنعت و معدن را هم به ده درصد (۱۰٪) تقلیل داده‌اند. بودجه‌ی بخش کشاورزی و آب، ده درصد که این را همان ده درصد (۱۰٪) نگاهداشته‌اند. و همچنین مجلس پانزده درصد (۱۵٪) بودجه‌ی بخش خدمات را نیز حذف کرده است. از مبلغ سیزده و هشت دهم میلیارد دلار (۱۳/۸) سهمی که دولت برای استفاده از تسهیلات صندوق توسعه‌ی ملی پیش‌بینی کرده بود، مجلس اعلام کرد که دولت حق استفاده از منابع فعلی صندوق توسعه‌ی ملی را ندارد و تنها می‌تواند از منابع امسال صندوق استفاده کند؛ در حالی که امسال دولت در فروش نفت با مشکل مواجه است. این مصوبه‌ی مجلس در صورتی عملی است که ما بتوانیم با یک میلیون و سیصد هزار بشکه نفت، کشور را اداره کنیم. مجلس بیست و شش درصد (۲۶٪) از درآمدهای نفتی را به عنوان سهم صندوق تعیین کرده که بیست درصدش (۲۰٪) بر اساس سیاست‌های کلی نظام است^۱ و شش درصد (۶٪) هم به صورت سالانه اضافه شده^۲ که جمعاً بیست و شش درصد (۲۶٪) می‌شود. اما

حذف کرده است. موتور محرک اقتصاد ایران، بانک‌ها هستند. این یک واقعیت انکارناپذیر و یک ضعف بزرگ در اقتصاد کشور ما است که بانک‌ها اگر نچرخند، اقتصاد می‌خوابد. بانک‌ها محور اقتصاد ما هستند. ما برای زنده نگه داشتن و تحرک بانک‌ها، سلسله احکامی را در لایحه بودجه گذاشتیم. من در اینجا صراحتاً به شما بگویم که در حال حاضر بانک‌های ما وضعیت مناسبی ندارند و در شرایط مطلوبی به سر نمی‌برند. این موضوعات از واقعیت‌های اقتصاد ایران است و فقط به دوره‌ی آقای احمدی‌نژاد بر نمی‌گردد، بلکه مربوط به سابق است و این وضعیت حاضر هم اثراتی روی آن گذاشته است. ما در این‌طور فضایی آمدیم و تمهیداتی اندیشیدیم که بانک‌های دولتی جان بگیرند و توان وام‌دادن داشته باشند و کارگاه‌های تولیدی راه بیفتند. از آن طرف هم تمهیداتی برای بدهی واحدهای تولیدی اندیشیدیم که در بدهی واحدهای تولیدی و همچنین در مشکلات بانک‌ها، دولت ورود کند و واسطه شود. اگر بدهی، بدهی مالیاتی است، یک شرکت دولتی واسطه شود تا مشکلات حل شود و اگر مربوط به بانک‌ها است، با مصالحه آن را حل کنیم. به هر حال به گونه‌ای چرخ تولید باید بچرخد. سال گذشته را دوام آوردیم؛ امسال و بیست سال دیگر و هزار سال هم، باذن‌الله، دوام می‌آوریم و این منوط است به اینکه این چرخه وجود داشته باشد. لذا، دوستان، بزرگواران، اینها مسائل اساسی بود که می‌خواستیم در رابطه با آن بنشینیم و با هم صحبت کنیم. روند نرخ رشد اقتصادی ما در کشور، کاهشی است. آمریکا، به دنبال به زانو در آوردن ما در اقتصاد است. ما داریم به سمت رشد منفی اقتصاد حرکت می‌کنیم. در شرایط رشد منفی اقتصاد، باید سیاست‌هایی را ایجاد کرد که همچنان چرخ تولید بچرخد. نمایندگان مجلس جلوی تمامی سیاست‌های تقویت بانکی و تحرک جدی در اقتصاد را با تغییر در لایحه‌ی بودجه و اعداد و ارقام آن بسته‌اند. یکی از راه‌های تحرک اقتصاد ما، صندوق توسعه‌ی ملی است. صندوق توسعه‌ی ملی، صندوقی برای روزهای سخت است. روز خوشی باید پُر شود و روز سخت باید به فریاد انقلاب اسلامی برسد. چه روزی از امروز سخت‌تر؟ از دهم تیرماه، موج دوم تحریم تجاری کامل آمریکا و غرب در ایران اجرا می‌شود که دقیقاً بیست روز بعد از انتخابات ریاست جمهوری ایران است. تحریمی کامل و همه‌جانبه است. یکی از بندهای تحریم این است که اجازه پهلوگیری هیچ کشتی‌ای از مقصد ایران برای تخلیه‌ی نفت در هیچ بندری داده نشود. تحریم

۱. جزء (۱) بند (۲۲) سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه در چارچوب سند چشم انداز بیست ساله ابلاغی - مصوب ۱۳۸۷/۱۰/۲۱ حکم به «واریز سالانه حداقل (۲۰) درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به صندوق توسعه ملی» کرده است.

۲. بند «ح» ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ و اصلاحات بعدی آن: «ح- منابع صندوق: ۱- حداقل معادل بیست درصد (۲۰٪) از منابع حاصل از صادرات نفت (نفت‌خام، و میعانات گازی، گاز و فرآورده‌های نفتی) در سال‌های برنامه و تعیین مبلغ آن در قوانین بودجه سنواتی.

۲- حداقل بیست درصد (۲۰٪) ارزش صادرات تهاتری اقلام فوق‌الذکر.

۳- افزایش سهم واریزی از منابع بندهای (۱) و (۲) هر سال به میزان سه واحد درصد.

۴- ...»

مجلس چه قیمتی برای دلار در بودجه مصوب تعیین کرده است. برخی از نمایندگان مجلس، دیشب تا ساعت ۱۱ در محضر جمعی از همکاران من بودند. به آنها عرض کردم بالاخره نرخ ارز چقدر است؟ به دولت بگویید نرخ ارز چیست؟ خیلی راحت نرخ را بیان کنید.

آقای مدرسی یزدی - هر کدام از این مواردی که فرمودید جای بحث دارد. صحبت‌های ایشان را باید به چند بخش تقسیم کرد و هر بخشی که ایشان می‌فرماید، اگر آقایان [نمایندگان حاضر در جلسه از مجلس] جوابی دارند، بفرمایند. شورای نگهبان بعد از تمامی صحبت‌ها، نتیجه‌گیری می‌کند.

آقای کدخدایی - ایشان در کلیات دارند صحبت می‌کنند.

آقای مدرسی یزدی - صحبت‌های ایشان چند بخش دارد که هر بخشش با بخش قبلی متفاوت است. ممکن است که تمامی بحث‌ها یادمان نماند.

آقای جنتی - اجازه بدهید نمایندگان دولت صحبت‌هایشان را تمام کنند؛ بعداً نمایندگان مجلس، سؤال‌ها را از ابتدا و به صورت موردی پاسخ بدهند.

آقای مدرسی یزدی - صحبت‌ها به صورت بخش بخش است. هر بخشی را جدا کنند، بعد آن را بیان کنند.

آقای جنتی - اجازه دهید صحبت‌های نفر قبلی تمام شود.

آقای مدرسی یزدی - حرف‌های آقای مرادی با حرف‌هایی که در نامه‌های قبلی نوشته بودند، خیلی متفاوت است.

آقای سلیمی - ممکن است فردا حرف‌های دیگری زده شود.

آقای مدرسی یزدی - در هر صورت باید رسیدگی شود.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - اگر بنده روز به روز نامه می‌فرستم، یک ادای وظیفه است. من بیشتر از این وظیفه‌ای ندارم. این اوراق را به محضر شما می‌دهم؛ والا مر لیکم. بله، ممکن است همان طور که آقای سلیمی می‌گویند، نسخه‌ها تغییر کند. هنوز یک سری از جداول درآمدی [مصوب کمیسیون تلفیق مجلس] به دستمان نرسیده است. هر جدولی که به ما می‌دهند، امضای آقای مصباحی مقدم زیر آن خورده است و ما به اتکای آن حرف می‌زنیم. چندین اختلاف در جدول دو روز پیش با جدولی که امروز تحویلتان دادم، وجود دارد. مطالب، به صورت کم و زیاد در آن بیان شده است. دولت این موارد را اصلاح می‌کند و بعد اطلاع‌رسانی خواهیم کرد. لذا اینکه بنده تا به حال سه نامه به محضرتان ارائه داده‌ام، علت این است که هر سه نسخه به‌روزرسانی شده است و من هم شک ندارم، که دو سه ویرایش دیگر هم باید محضرتان ارائه دهم.

نظر مجلس این است که از پنجاه و پنج میلیارد دلار موجودی فعلی صندوق استفاده نشود و فقط دولت حق استفاده از موجودی که امسال وارد صندوق می‌شود را دارد. مبلغ سیزده و هشت دهم میلیارد دلار (۱۳/۸) پولی را که باید به ریال تبدیل می‌شد و در بخش تولید هزینه می‌شد، به دو و یک دهم میلیارد دلار (۲/۱) تبدیل کردند. ملاحظه می‌کنید با این تغییر ارقام، چه صدمه‌ای به مدیریت ارز در کشور وارد می‌شود؟ اگر این سیزده و هشت دهم میلیارد دلار در مرکز مبادله ارز به جریان می‌افتاد به دو هزار و پانصد میلیارد تومان تبدیل می‌شد و در نتیجه منجر به کاهش نقدینگی می‌شد. همچنین قیمت ارز که بالا رفت برای تنظیم قیمت آن، به مرکز مبادله سپرده شد که باعث کاهش قیمت ارز شد. علت هم این است که با تجمیع نقدینگی، قیمت ارز پایین می‌آید.

دولت چه کاری برای بهبود این وضع باید انجام دهد؟ همه‌ی راه‌ها را به روی دولت بسته‌اند. نظر دولت این است که مطالبات معوق بانک‌ها وصول شود، اما مجلس به اسم حمایت از تولید، که به اعتقاد من انهدام تولید است، می‌گوید بانک‌ها می‌توانند با تصویب هیئت‌مدیره‌شان، مطالبات خود را پنج سال به تعویق بیندازند. این کار در حقیقت، عین رانت است. بانک‌ها مطالبات را به تعویق نخواهند انداخت؛ چون خلاف قانون است و تمامی حساب و کتاب‌ها و ترازهایشان به هم می‌خورد؛ ولی این حکم به نفع افرادی است که قصد سوءاستفاده دارند. صراحتاً بگویم، افراد سوءاستفاده‌کننده برای استمهال وام‌های خود، قدرت، اختیار و آشنا دارند. استمهال پنج‌ساله‌ی وام، یعنی انهدام بانک و در نتیجه انهدام اقتصاد کشور. چه دلیلی دارد که پرداخت مطالبات را پنج سال به تعویق بیندازند؟ سرمایه در گردش باید سه‌ماهه و در نهایت، شش‌ماهه باشد تا بتواند چند دور در اقتصاد کشور بچرخد. چه کسی دیده و در کجای دنیا دیده شده که سرمایه در گردش پنج‌ساله شود؟ چگونه بازپرداخت این وام‌ها آنقدر به تعویق می‌افتد؟ این تنبیه مشتری خوش حساب است. هر کس وام گرفت و خواست آن را پرداخت کند، از حیث عقل مادی، آدم نادانی است؛ خب پرداخت وام را پنج سال عقب بیندازد. همین بحث را در وصول مالیات‌ها هم داریم؛ یعنی ما تشویق می‌کنیم که مردم مالیات ندهند. به اسم زیبای حمایت از تولید، مردم را تشویق می‌کنیم وام بگیرند، ولی از آن طرف تسهیلاتشان را ندهند. اینها را من محضر شما می‌گویم. در رویکردها به این سمت پیش رفته‌ایم. دولت هنوز نمی‌داند که

بسیار محل بحث است. سرکار خانم بداغی (معاون حقوقی رئیس جمهور) اینجا تشریف دارند. مبانی تشکیل، دستورات و همه چیز در مورد این ستاد، اینجا موجود است. از کی تا حالا رئیس مجلس شورای اسلامی، باید مصوبات شورای عالی امنیت ملی را تأیید کند یا در فرامین مقام رهبری ورود پیدا کند؟! **آقای علیزاده -** شورای نگهبان ... امر تخصصی ...

آقای مرادی (معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - درست است، ... لذا جناب آقای علیزاده عزیز، در این نسخه جدید که محضر شما عزیزان دادیم، اشاره کرده ایم که تعداد قابل توجهی احکام غیربودجه ای در بودجه مصوب وجود دارد. لذا می فرمایید این غیربودجه ای است، بله، این حرف بسیار درستی است؛ احکام زیادی در بندهای الحاقی به لایحه ای دولت، غیربودجه ای است که ما نیز این مطلب را عنوان کردیم. امیدوارم که ان شاء الله، این الحاقیه های غیربودجه ای، [در شورای نگهبان] رسیدگی و تعیین تکلیف بشود.

بنده عرایض را جمع بندی کنم. تغییر ارقام، از جمله تبدیل صد و شصت و هفت هزار میلیارد تومان به دویست و ده هزار میلیارد تومان، بدون منطقی و بدون کار کارشناسی است. بنده همه ی تغییرات را برای شما فرستاده ام.

آقای مدرسی یزدی - در بین نامه ها غلط وجود دارد. به نظر می رسد نامه ها درست تنظیم نشده اند. من برخی از این ارقام نامه ها را با لایحه ای دولت و مصوبه ای مجلس تطبیق دادم، درست جواب نمی دهد. مواردی که به صورت پررنگ نشان داده اید، جزء موارد حذفی است؟

آقای مرادی (معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - مواردی که به صورت پررنگ نشان داده شده، حذفیات مجلس از لایحه ای دولت است.

آقای مدرسی یزدی - یک چیزهایی دقیق نیست.

آقای مرادی (معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - آن چیزی که ما به عنوان لایحه نوشتیم، دقیق است. اما آن چیزی که نمایندگان مجلس نوشته اند و اضافه کرده اند، چون هنوز به صورت رسمی چاپ نشده است [ممکن است کم و زیاد شده باشد].

آقای مدرسی یزدی - همان نامه ای که دیروز فرستادید. من همین ها را دارم می گویم.

آقای مرادی (معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) -

→

در برابر قانون نیست.»

چون این تغییراتی که اعمال شده و ارقام و اعداد در حال تغییر است، دولت باید روی آن تحلیل کند.

حسب تصویب شورای عالی امنیت ملی، ستادی تشکیل شده است، که این ستاد، ستاد تدابیر ویژه اقتصادی برای مقابله با تحریم ها است. این ستاد، یک شورای فرعی از شورای عالی امنیت ملی است و برای خود مصوباتی دارد که این مصوبات با امضای رئیس جمهور، قابل اجرا است. تمامی مصوبات این کمیسیون به تأیید مقام معظم رهبری می رسد.^۱ آقایان مجلس محبت کردند طی یک حکم، این حق را از دولت و رئیس جمهور گرفتند و بعد عنوان کردند مصوبات شورای عالی امنیت ملی باید به تصویب رئیس مجلس برسد! خواست مجلس این است که تمامی مصوبات گذشته و مصوبات بعدی این ستاد به رئیس قوه مقننه برای اعلام نظر ارائه شود؛^۲ این مطلب هم

۱. اصل یکصد و هفتاد و ششم قانون اساسی: «به منظور تأمین منافع ملی و پاسداری از انقلاب اسلامی و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی، «شورای عالی امنیت ملی» به ریاست رئیس جمهور، با وظایف زیر تشکیل می گردد. ۱- تعیین سیاست های دفاعی - امنیتی کشور در محدوده سیاست های کلی تعیین شده از طرف مقام رهبری.

۲- هماهنگ نمودن فعالیت های سیاسی، اطلاعاتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در ارتباط با تدابیر کلی دفاعی - امنیتی.

۳- بهره گیری از امکانات مادی و معنوی کشور برای مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی.

اعضای شورا عبارتند از: - رؤسای قوای سه گانه - رئیس ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح - مسئول امور برنامه و بودجه - دو نماینده به انتخاب مقام رهبری - وزیر امور خارجه، کشور، اطلاعات - حسب مورد وزیر مربوط و عالی ترین مقام ارتش و سپاه.

شورای عالی امنیت ملی به تناسب وظایف خود شوراهای فرعی از قبیل شورای دفاع و شورای امنیت کشور تشکیل می دهد. ریاست هر یک از شوراهای فرعی با رئیس جمهور یا یکی از اعضای شورای عالی است که از طرف رئیس جمهور تعیین می شود. حدود اختیارات و وظایف شوراهای فرعی را قانون معین می کند و تشکیلات آنها به تصویب شورای عالی می رسد. مصوبات شورای عالی امنیت ملی پس از تأیید مقام رهبری قابل اجراست.»

۲. بند الحاقی (۶۹) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم موظف است کلیه مصوبات ستاد را از ابتدای تشکیل ظرف پانزده روز بعد از ابلاغ این قانون و همچنین مصوبات ستاد بعد از تاریخ ابلاغ این قانون را ظرف بیست و چهار ساعت پس از تصویب برای رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. چنانچه رئیس مجلس مصوبه ای را مغایر این قانون و سایر قوانین تشخیص دهد، موظف است آن را به شورای عالی امنیت ملی ارجاع دهد. این گونه مصوبات تنها در صورتی قابل اجراست که طی یک ماه با رعایت اصل یکصد و هفتاد و ششم (۱۷۶) قانون اساسی به تصویب شورای عالی امنیت ملی برسد. این بند رافع مسئولیت ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم،

←

بله، آن چیزی که مصوبه‌ی صحن علنی مجلس است، باید مجلس به طور کامل در اختیار ما قرار دهد. اما این مصوبات هنوز چاپ نشده و آن چیزی که الان در اختیار هست، متن دست‌نویسی است که بین ما و مجلس، مشترک است. از دقت نظری که شما دارید، ممنونم. ما درآمدی به اسم تملک واگذاری دارایی‌های مالی داریم. واگذاری دارایی‌های مالی یعنی فروش کاغذ، ساعت و ... که در لایحه و در ماده واحده عددش مشخص است. صفحه (۲) را بیاورید. یک میلیون و ششصد و شصت و هشت هزار و ششصد و چهل و چهار میلیارد و هشتصد و پنجاه و سه میلیون ریال.

روبروی این قسمت را ببینید. در آن قسمتی که طوسی رنگ است، این رقم یک میلیون و ششصد و شصت و هشت ... ریال به دو میلیون و صد و چهار هزار میلیارد ریال تبدیل شده است. این تغییر، مابه‌التفاوتش چهل و سه هزار میلیارد است. آقای مؤمن - شما گفتید، تغییرات مجلس در لایحه‌ی بودجه، درست نیست؛ اما به نظر می‌رسد تغییراتی که مجلس اعمال کرده، درست است.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - این تغییرات انجام شده، تغییرات مجلس است. نادرستی کدام یک را برایتان توضیح بدهم؟

آقای مؤمن - همان جایی را توضیح دهید که می‌گویید مجلس آمده و با تغییراتی که داده درآمدهای واگذاری را کم کرده یا از بین برده یا زیاد کرده است.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - این تغییرات را در دو هزار و صد و هشتاد و چهار ردیف جاری، عمرانی، متفرقه، کمک، درآمد- هزینه اعمال کرده‌اند؛ یعنی رقم چهل و سه هزار (۴۳،۰۰۰) میلیارد در بین این ردیف‌ها توزیع شده است.

آقای مؤمن - نمی‌توان فرمایشات شما را بدون ارائه‌ی هیچ مستندی پذیرفت. ممکن است بعد از ظهر تا غروب حرف‌هایی زده شود، ولی فردا هیچ اثری از آنها در مستندات نباشد.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - چرا می‌گویید حرف‌ها مستند نیست؟

آقای مؤمن - مستندات را ارائه کنید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - شما به چه چیزی مستند می‌گویید؟

آقای مدرسی‌یزدی - نظر شما این است که در مجموع، حدود چهل و سه هزار میلیارد اضافه شده است.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) -

بله.

آقای مدرسی‌یزدی - چهل و سه هزار میلیارد در جاهای خاص پخش شده که نسبت به کل درآمد واگذاری دارایی‌های مالی، حدود یک پنجم به آن اضافه شده است.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بله. نرخ اضافه شده، بیست و هشت درصد (۲۸٪) است.

آقای مدرسی‌یزدی - این یک پنجمی که می‌گویید اضافه شده، آیا به صورتی است که تغییر اساسی در بخشی از بودجه ایجاد کند یا اینکه به صورت جزئی در کل بودجه پخش شده است؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بنده مواردش را به شما عرض خواهم کرد.

آقای مؤمن - خب اگر هست، پس آنها را ارائه کنید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - فقط در یک صفحه مبلغ بیست هزار میلیارد تومان تغییرات مشاهده می‌شود که بخشی از همان چهل و سه هزار میلیارد تومان است.

آقای مدرسی‌یزدی - بیست هزار میلیارد در چه بخشی اضافه شده است؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بیست هزار میلیارد تومان در راستای اجرای تفسیر ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان، مطالبات خانواده شهدا، قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، موضوع ماده (۱۹۰) قانون استخدامی سپاه، رزمندگان مؤثر، طرح جلوگیری از توقف اجرای احکام قلع و قمع، آمده است.

آقای مدرسی‌یزدی - سؤالی که اینجا مطرح است این است که این هزینه‌ها به صورت قطعی آورده شده است یا نه؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - جزء ردیف‌های درآمد- هزینه‌ای آمده است.

آقای مدرسی‌یزدی - اگر درآمد- هزینه‌ای است؛ پس قطعی نیست.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - درست است. عرض کردم، از آن سی و هفت هزار میلیارد تومان، ده هزار میلیارد تومان به صورت هزینه‌ی قطعی و بدون تعیین منبع درآمد بر روی هزینه‌های هشتصد دستگاه اجرایی قرار گرفته است.

آقای مؤمن - این تغییرات کجا اعمال شده است؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بیست هزار میلیارد تومانش، به صورت درآمد- هزینه‌ای است.

آقای علیزاده - سؤال اعضای محترم شورای نگهبان این است که

خلاف را می‌گیرد. اگر در حدود وصول این منابع باشد، هر جا که باشد - چه سپاه، چه قوه قضائیه، چه مجلس، چه شورای نگهبان و ... - فرقی نمی‌کند، نمی‌شود تعهد قطعی و قرارداد قطعی با یک مصرف‌کننده ایجاد کرد. فرضاً که هزینه به صورت قطعی هم منظور شده باشد، باز هم فرقی نمی‌کند. معنای عبارت بند (۲-۱) مصوبه این است که مصارف باید در حدود وصول منابع باشد؛ حتی یک ریال اضافه‌تر از حدود وصولی منابع حق ندارند به دستگاه‌ها، اجازهی مصرف بدهند؛ مگر اینکه بگویند، معنای این جمله در حدود وصول و منابع نیست که در این صورت باید مشخص کنند منظور این عبارت چیست. از دیروز، برای نامه‌ای که ویرایش دوم دولت بود، وقت گذاشتیم؛ مواردش را خواندیم و دقت کردیم. تمام نامه به طور کامل اینجا خوانده شد. در عین حال بنا بر این شد که آقایان اعضای شورای نگهبان باز هم مطالعه کنند و بر روی نامه‌ی دولت و مصوبه‌ی مجلس و کارهایی که شما انجام دادید - و خوب معلوم است، زحمت کشیده‌اید - دقت فراوان داشته باشند. همچنین قرار شد آقایان نمایندگان دولت و مجلس تشریف بیاورند تا موضوع [بودجه و اختلافاتی که بین دولت و مجلس است]، برای ما روشن بشود. اما باید توجه داشته باشید که شورای نگهبان نمی‌تواند همین طور به صرف یک ادعا تصمیم بگیرد. بله، البته اگر مجلس خلاف کرده باشد، ما هم وظیفه شرعی و هم قانونی داریم که جلوی‌اش را بگیریم؛ ولی اگر چنین نباشد، حرف‌ها صرفاً در حد ادعاهایی بدون مدرک است. حکم بند (۲-۱) مصوبه‌ی مجلس جلوی این فرمایشاتی را که رویش مانور شدیدی هم دادید، می‌بندد. باید تعهد و پرداخت در حدود وصولی باشد. یک ریال هم شما نباید تعهد اضافه به کسی بدهید. اگر تعهد اضافی به کسی داده شود، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور که مسئولیت این کار را بر عهده دارد، در واقع بر خلاف قانون بودجه مصوب عمل کرده است. حالا می‌خواهید جناب آقای ممبینی یا هر کس دیگر از نمایندگان دولت، توضیح بدهند و بفرمایند معنای این عبارت چیست؟

آقای علیزاده - الان که نمایندگان مجلس و دولت حضور دارند، بنده مطلبی را خدمت آقایان عرض بکنم. هر چند کلیاتی را آقای مرادی فرمودند، اما بالاخره تکلیف بودجه سال ۱۳۹۲، باید تا پایان خردادماه روشن شود و از طرفی، مهلت شورای نگهبان برای رسیدگی به لایحه‌ی بودجه‌ی مصوب، محدود است. قبلاً آنچه که در مجلس تصویب می‌شد، شورای نگهبان در خصوص آن نظر می‌داد؛ اما امسال تصمیم بر این شد که آقایان مجلس و

کل هزینه‌ای که برای آن هشتصد دستگاه گذاشته‌اند، چقدر است و اینکه ده هزار میلیارد تومانی که به صورت هزینه‌ی قطعی اضافه شده، نسبت به آن کل هزینه‌ی هشتصد دستگاه چقدر است؟

آقای مؤمن - هم در بند (۱-۲) مصوبه‌ی مجلس و هم شبیه آن در بند (۲) لایحه‌ی دولت ذکر شده است که: «این قانون با الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی، قابل اجرا می‌باشد و وصول منابع و تعهد و پرداخت از محل مصارف این قانون (در حدود وصولی منابع)، صرفاً با رعایت مفاد بند (و) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ امکان‌پذیر است.» یعنی یک ریال هم نمی‌توان بیشتر از آن منبعی که به دست آمده، مصرف کرد. چرا می‌گویید بدون تعیین منبع درآمد، به هزینه‌ی دستگاه‌ها اضافه شده؛ در حالی که در مصوبه مجلس، نحوه‌ی وصول و مصرف صراحتاً ذکر شده است؟

اگر در مصوبه مجلس گفته باشد که دولت یا دستگاه‌های اجرایی یا کاری که معاونت شما و برادران بزرگوار دیگر انجام می‌دهند، بدون لحاظ حدود وصولی منابع و بدون اینکه درآمدی داشته باشید، یک تعهد و پرداختی به دستگاه‌ها داشته باشید، چنین مصوبه‌ای ایراد دارد. شما در معاونت خودتان در اجرای بودجه، در حدود وصولی منابع، حق ندارید یک ریال هم اضافه‌تر پرداخت کنید. بعد چطور شما می‌گویید که همه‌ی هزینه‌ها قطعی شده است! طبق این بند یک ریال از هزینه‌ها را هم نمی‌شود قطعی دانست و همه باید در حدود وصولی منابع باشد. این بند یک اختصاص درست است. این ایراد شما که می‌فرمایید در مصوبه‌ی مجلس بعضی از منابعی که درآمدزا است گفته در حدود وصولی و بعضی جاها چنین چیزی ذکر نشده است، وارد نیست؛ چون بند (۲-۱) مصوبه به طور کلی گفته: «وصول منابع و تعهد و پرداخت از محل مصارف این قانون (در حدود وصولی منابع)، ... امکان‌پذیر است.» وقتی که این تخصیص‌ها قهراً باید در حدود وصولی منابع باشد، دولت نمی‌تواند زیادتر از آن را تعهد کند. حالا چه گفته باشند که درآمدی که برای وزارت جهاد هست، صرف آموزش و پرورش بکنید؛ چه وزارت جهاد برای خودش مصرف بکند؛ چه وزارت آموزش و پرورش برای خودش یا جاهای دیگر. این عبارت کلی بند (۲-۱) مصوبه مجلس و بند (۲) لایحه‌ی پیشنهادی دولت، جلوی یک ریال تعهد اضافی دولت که باعث به هم خوردن اوضاع شود را گرفته است؛ اگر کسی بخواهد خلاف عمل بکند، این مصوبه جلوی

دو شکل پیش‌بینی شده بود. یک شکل به صورت نقدی که مبلغ آن شش هزار و دویست میلیارد تومان بود که دولت این مبلغ را به عنوان منابع نقدی به خزانه واریز می‌کرد و همان طور که عرض کردم از این شش هزار و دویست میلیارد تومان، برابر کارشناسی، پنج هزار و هشت صد میلیارد تومانش اقساط برگشتی است؛ چون سهام به صورت اقساطی با بازپرداخت‌های ده‌ساله یا پانزده‌ساله توسط دولت فروخته شده است و بنابراین، فقط حدود سیصد، چهارصد میلیارد تومانش مربوط به فروش نقدی همان سال است.

آقای مدرسی‌یزدی - پس نفرمایید برگشتی است؛ بگویید به صورت اقساط است.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - دولت سی هزار میلیارد تومان را در لایحه به فروش سهام اختصاص داده بود. از این سی هزار میلیارد تومان، دولت در لایحه از مجلس اجازه خواست که بتواند در قبال واگذاری سهام، دیون گذشته‌ی خود را پرداخت کند.^۱ پارسال هم که دولت مجوز فروش سی و سه هزار سهم را داشت،^۲ صرفاً پانصد و بیست میلیارد تومان آن به صورت نقد بوده است؛ چون در واقع اصلاً سهامی در کار نیست؛ فقط سهام آب و فاضلاب مانده که آن هم جذائیتی برای خرید از سوی مردم ندارد. این سی هزار میلیارد تومان الآن در مجلس به چه شکل درآمد است؟ سی هزار میلیارد تومان تبدیل به سی و هفت هزار میلیارد تومان شد.^۳ بیست و هفت هزار میلیارد تومانش درآمد- هزینه‌ای شد و گفته‌اند در صورت وصول، بابت فلان موضوعات مصرف شود؛ با این تفاوت که دولت، بابت رد دیون خود اجازه خواسته بود، ولی مجلس بعضاً تعهد جدید هم برای دولت تعریف کرده است. فعلاً با این بیست و هفت هزار میلیارد تومان که به صورت درآمد- هزینه‌ای آمده، کاری نداریم. ده هزار میلیارد تومان دیگر به شکل درآمد- هزینه‌ای نیست. در واقع مثل سایر منابع، از قبیل وصول مالیات و جرائم رانندگی، جزء منابع دولت ذکر شده است که باید به خزانه واریز شود. در مقابل این ده هزار میلیارد تومان، برای حدود بالای چهارصد دستگاه اجرایی هزینه تعریف شده است. نکته‌ای که حاج‌آقای مرادی فرمودند اینجاست. عرض ما این است که درست است

دولت که حرف‌ها و اختلافات زیادی در خصوص بودجه دارند، به شورای نگهبان دعوت شوند تا صحبت‌های هر دو طرف زده شود و بعد در مورد لایحه‌ی بودجه و مصوبه‌ی مجلس، تصمیم‌گیری شود. بنابراین، مرادی که جناب آقای مرادی توضیح دادند یا مباحثی که مربوط به کلیات است، خواهش می‌کنیم که دیگر آقایان در این رابطه چیزی نفرمایند. آن مرادی که از نظرتان مهم و اختلافی است، آنها را ذکر کنید.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحيم

همان طور که آقای مرادی فرمودند حدود چهل و سه هزار میلیارد تومان به منابع اضافه شده است. از این رقم، مبلغ نوزده هزار میلیارد تومان، تحت هیچ شرایطی، امکان تحقق و وصولش وجود ندارد که اگر لازم دیدید درباره‌ی آن توضیح می‌دهم. نوزده هزار میلیارد تومان دیگر به شکل درآمد- هزینه‌ای آورده شده است.

آقای علیزاده - فرمودید به چه میزان قابل وصول نیست؟

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - نوزده هزار میلیارد تومان آن قابل وصول نیست.

آقای علیزاده - نوزده هزار میلیارد تومان مربوط به چیست؟ از کجا است؟ همین را توضیح بدهید که چیست؟

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در مصوبه‌ی مجلس به میزان ده هزار میلیارد تومان از فروش نقدی سهام، درآمد پیش‌بینی شده است که قابل وصول نیست. دلیلش هم این است که با توجه به کار کارشناسی که از سوی دولت در این زمینه صورت گرفته، پیش‌بینی دولت حداکثر شش هزار و دویست میلیارد تومان دریافت نقدی از محل فروش سهام بوده است که در قسمت واگذاری دارایی‌های مالی لحاظ شده است. ضمن اینکه از این شش هزار و دویست میلیارد تومان، حدود پنج هزار و هشتصد میلیارد تومانش مربوط به برگشت اقساط حصه‌ی نقدی است؛ یعنی حداکثر روی مثلاً سیصد، چهارصد میلیارد تومان آن می‌توان حساب کرد که دولت آن را در جای خود آورده است. بنابراین، این رقم ده هزار میلیارد تومان به هیچ عنوان برای ما آورده‌ی نقدی ندارد.

آقای مدرسی‌یزدی - ببخشید، شش هزار و دویست میلیارد تومان بابت فروش سهام پیش‌بینی شماست؟ چطور حساب کردید؟ بنده که متوجه نشدم.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - عرض کردم، در لایحه‌ی دولت، فروش سهام به

۱. بند (۳-۱۳) لایحه‌ی بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب هیئت وزیران.

۲. بند (۳-۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰.

۳. بند (۳-۱۳) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس.

تخصیص منابع، هزینه کنند، اما این پیشنهاد دولت حذف شد. استدلال مجلس این بود که اگر ابلاغ هزینه‌های دانشگاه‌ها در حد تخصیص منابع باشد، دست دانشگاه‌ها بسته می‌شود و این اختیار را به هیئت امانا باید داد تا در حد بودجه‌ی مصوب برنامه‌ریزی بکند. این بحث در مذاکرات مجلس آمده است. عرض ما این است؛ ما چرا منابع غیرقابل وصول را به ردیف دستگاه‌ها اضافه کنیم؟ بعد آن دستگاه فقط به استناد اینکه مثلاً دانشگاه‌های کشور هستند، نباید «در حدود تخصیص» اجازه‌ی مصرف داشته باشد؟! هر چه دولت تلاش کرد عبارت «در حد تخصیص» را برای دانشگاه‌ها بیاورد، مجلس محترم آن را حذف کرد و گفتند: «در حد اعتبارات مصوب و ابلاغی». عرض ما این است. این ده هزار میلیارد تومان، وجود خارجی ندارد و بودجه را از اتقان می‌اندازد.

اما اجازه بدهید در خصوص نه هزار میلیارد تومانی که از محل درآمدهای هدفمندسازی یارانه‌ها برای هزینه‌ها اختصاص داده شده، خدمت شما عرض کنم. عملکرد دولت در راستای هدفمندسازی یارانه‌ها در سال ۱۳۹۱، چهل و دو هزار میلیارد تومان بود که تمامی آن به صورت نقدی به اقشار مختلف جامعه پرداخت شد. از این چهل و دو هزار میلیارد تومان، ده هزار میلیارد تومانش از محل منابع عمومی کشور و حدود سی و دو هزار میلیارد تومان هم از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی تأمین شد. در سال ۱۳۹۲، مجلس این هزینه‌ی چهل و دو هزار میلیاردی را به سی و هشت هزار میلیارد کاهش داده که یازده

مورد فرهنگستان‌ها به تأیید رئیس جمهور می‌رسد، عمل می‌نمایند. اعضای هیئت علمی ستادی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز مشمول حکم این بند هستند. حکم این بند شامل مصوبات، تصمیمات و آیین‌نامه‌های قبلی نیز می‌گردد و مصوبات یادشده مادام که اصلاح نگردیده به قوت خود باقی هستند.»

۲. بند (۷۶) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «مصوبات هیئت‌های امانی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و آموزشی با رعایت مواد (۲۰) و (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران معتبر است. هیئت‌های مذکور موظفند در مصوبات خود به گونه‌ای عمل نمایند تا ضمن بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های در اختیار دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و آموزشی تمامی تعهدات قانونی در سقف اعتبارات ابلاغی تأمین گردد و از ایجاد تعهد مازاد در منابع ابلاغی جلوگیری به عمل آید. تبصره - کلیه مصوبات هیئت‌های امانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی برای افزایش و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان و اعضای هیئت علمی، رسمی و پیمانی و حقالزحمه سایر کارکنان، صرفاً در چهارچوب اعتبارات این قانون معتبر است و هرگونه ایجاد تعهد مازاد بر اعتبارات ابلاغی ممنوع می‌باشد.»

که یک بند کلی در مصوبه‌ی مجلس آمده که آن دستگاه‌هایی که از این بودجه منتفع می‌شوند، به شرطی است که آن درآمدهای مربوطه وصول شود، ولی بالاخره بودجه‌نویسی یک اصولی دارد. در بودجه‌نویسی منابع باید متقن باشد، مصارف هم باید متقن باشد وگرنه، اجرای بودجه را با مشکل مواجه می‌کند. عرض ما این است منابعی که احتمال وصولش صفر است، نباید در بودجه بیاید. نباید دستگاه‌ها را متوقع کرد.

بنده الان اینجا عرض می‌کنم. عذرخواهی هم می‌کنم از دوستانی که از مجلس شورای اسلامی در اینجا تشریف دارند. شاید بتوان گفت تنها حدود پنجاه درصد (۵۰٪)، به خود اعتبار بودجه‌ای مجلس اضافه شده است. بنده این را عرض می‌کنم که اینجا ثبت بشود. واقعاً آیا مجلس محترم حاضر است وضعیتی ایجاد شود که ما بودجه سال ۱۳۹۲ را پنجاه درصد (۵۰٪) تخصیص بدهیم؟ قطعاً این طور نیست. درست است مجلس در بند (۱-۲) آورده، «به شرط وصول»؛ ولی دستگاه‌هایی هستند که به هر حال فشار می‌آورند. این موارد برای ما که تجربه کار بودجه و اجرای آن را داریم، مشخص است و ما اینها را می‌بینیم. من عرضم این است اگر خود همین مجلس، صرفاً مبالغی که در لایحه بوده را از دولت مطالبه کند، ما اصلاً راجع به این موضوع کوتاه می‌آیم؛ ولی واقعیت این نیست. بعضی از این دستگاه‌ها، اصلاً حکم تخصیص صد درصدی (۱۰۰٪) منابع را دارند. به طور مثال عرض می‌کنم، به ردیف کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کل کشور و سایر دستگاه‌ها، اعداد و ارقامی اضافه شده و تعهداتی ایجاد شده است که تحقق آنها امکان‌پذیر نیست. اجرا با روی کاغذ فرق می‌کند. این تغییرات، توقع برای دستگاه‌ها ایجاد می‌کند. این دستگاه‌ها این عددها را که می‌بینند، طبق همین اعداد، برای خودشان تعهد ایجاد می‌کنند.

در خصوص دانشگاه‌ها که اختیار هزینه‌کردن منابع، در دست هیئت امانا است،^۱ پیشنهاد دولت این بود که دانشگاه‌ها در حد

۱. بند (ب) ماده (۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵: «دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌هایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی و اداری - استخدامی - تشکیلاتی مصوب هیئت امانا که حسب مورد به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در

هزار میلیارد آن بناست از منابع عمومی تأمین شود و بیست و هفت هزار میلیارد باقیمانده از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی کسب شود؛ یعنی تقریباً سی و دو هزار میلیاردی که از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی تأمین می‌شد را مجلس به بیست و هفت هزار میلیارد تقلیل داد، چرا؟ چون طبق قانون هدفمندسازی یارانه‌ها، مبنای محاسبه برای شرکت ملی نفت، قیمت‌های قبل از اجرای هدفمندی بود؛ قیمت‌های قبل و بعد از اجرای هدفمندی متفاوت است. در نتیجه، حدود چهار هزار میلیارد تومان از اعتبارات هدفمندسازی کم شده که می‌شود حدود یک ماه یارانه نقدی و این یک ماه را هر دولتی نمی‌تواند نقدی بپردازد؛ این یقینی است. حالا این را بگذاریم کنار. پس یک بحث این شد که نسبت به سال ۱۳۹۱، چهار هزار میلیارد تومان از اعتبارات هدفمندی یارانه‌ها کم شده است که اگر هیچ اقدامی برای جبران این کمبود انجام نشود، حداقل یک ماه از سال دوازده ماهه را هیچ دولتی قادر به پرداخت یارانه‌ی نقدی نخواهد بود. اما منابع حاصل از هدفمندی، از چهل و دو هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۱ به پنجاه هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۲ تبدیل شد. مصوبه‌ی مجلس برای سال ۱۳۹۲ این است که از این درآمد پنجاه هزار میلیارد تومانی، چهل و یک هزار میلیارد تومان برای پرداخت نقدی به اقشار مردم باشد؛ نه هزار میلیارد تومان باقیمانده در منابع عمومی لحاظ شده است. عرض ما این است که نهاد قوه‌ی مجریه - چه این دولت و چه هر دولت دیگر - نمی‌آید به خاطر نه هزار میلیارد تومان، چهل درصد (۴۰٪) قیمت فرآورده‌های نفتی را گران کند، بدون اینکه هیچ گونه اثری برای مردم چه به صورت مستقیم و چه غیرمستقیم داشته باشد. از این جهت ما بر اساس محاسبات و کارشناسی‌های انجام شده در دولت عرض می‌کنیم که این نه هزار میلیارد تومان وجود خارجی ندارد؛ چون برای حصول این نه هزار میلیارد تومان، نمی‌توان چهل درصد (۴۰٪) فرآورده‌ها را گران کرد. ما بیایم شوک قیمتی به کشور وارد کنیم تا نه هزار میلیارد تومان به بودجه‌ی دولت اضافه شود! خب معلوم است که از لحاظ کارشناسی این کار، عملی نمی‌شود.

آقای مدرس‌یزدی - چرا چهل (۴۰٪) درصد؟ فرآورده‌ها را کمتر گران کنید.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در این صورت، نه هزار میلیارد تومان محقق نمی‌شود. همین الآن هم مجلس برای این نه هزار میلیارد تومان مثل آن ده هزار میلیارد تومانی که گفته شد، مصارف تعیین کرده

است.

آقای مؤمن - بند (۹۳) بودجه مصوب مجلس می‌گوید: «در سال ۱۳۹۲ کلیه قوانین عام و خاص که احکام و تکالیفی برای مصرف اعتبارات تعیین کرده‌اند، به شرح عناوین، ارقام، احکام و جداول این قانون و موافقتنامه‌های مبادله با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و در سقف اعتبارات مصوب و در حدود وصولی‌ها، قابل تعهد، پرداخت و هزینه است.»

مجدداً در بند (۹۳) هم به طور کلی بیان شده که یک ریال بیشتر از آنچه وصول شده، قابل تعهد و تخصیص نیست. شما قرار بود این را جواب بدهید. بند (۱-۲) را که خواندیم، متنش همین بود. دوباره در بند (۹۳) هم به طور کلی گفته شده که شما اگر بخواهید یک ریال بیشتر از آنچه که وصول شده، پرداخت کنید، نمی‌توانید. شما می‌گویید در خصوص دانشگاه‌ها، غیر از این گفته‌اند؛ در حالی که بند (۹۳) به هیچ وجه، اجازه‌ی این کار را نمی‌دهد. بالاخره، اشکال اینجا است. باید دقت شود که یک اشتباه کوچک هم وجود نداشته باشد. در اوایل بودجه‌ی مصوب، در بند (۱-۲) به طور کلی آمده که هر گونه مصرف باید در حدود وصولی باشد. دوباره همین مطلب در آخر مصوبه، در بند (۹۳) هم آمده است؛ این مطلب در خود لایحه‌ی بودجه‌ی دولت هم آمده بوده است. حتی متن لایحه‌ی دولت با متن مصوب کمیسیون تلفیق و با متن مصوبه‌ی مجلس یکی است؛ همه [این متن‌ها] می‌گویند حق ایجاد تعهد اضافی و پرداخت اضافی حتی به میزان یک ریال هم وجود ندارد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - اضافه بر وصولی که در لایحه دیده شده، حق ایجاد تعهد اضافی و پرداخت اضافی وجود ندارد، نه بر اساس وصولی واقعی.

آقای مؤمن - نخیر، وصولی واقعی مد نظر است؛ گفته «در حدود وصولی‌ها».

آقای هاشمی‌شاهرودی - وصولی‌ای که مجلس تصویب کرده، اعم از وصولی واقعی است.

آقای مؤمن - نه، معنای «در حدود وصولی» که این نمی‌شود. «در حدود وصولی» یعنی طبق آنچه که در مصوبه نوشته شده است؟!

آقای هاشمی‌شاهرودی - «در حدود وصولی» یعنی دولت بیش از چیزی که در مصوبه تعیین شده، نمی‌تواند تخصیص بدهد.

آقای مؤمن - نخیر. مصوبه‌ی مجلس گفته که پرداخت، «در حدود وصولی‌ها» باشد.

آقای علیزاده - حالا ما این موضوع را بحث می‌کنیم.

آقای مؤمن - «در حدود وصول منابع».

ماهه ... من یک سؤال دیگر هم دارم ...

آقای علیزاده - اگر حرف آقای ممبینی تمام شد، آقایان مجلس هم صحبت‌هایشان را بفرمایند؛ اگر باز هم مطلب روشن نشد اعضای محترم شورای نگهبان سؤالاتشان را بفرمایند.

آقای مدرس‌یزدی - با توضیحات آقای ممبینی موضوع برای ما روشن نشده است؛ نمایندگان دولت ادعایی مطرح کردند که اگر واقعاً اثبات بشود و جوابی نداشته باشد، خیلی مهم است؛ می‌خواهم آن را سؤال کنم.

آقای جنتی - اجازه بدهید که نمایندگان مجلس هم توضیحاتشان را بدهند.

آقای مدرس‌یزدی - استدلال نمایندگان دولت در خصوص ادعاهایی که مطرح کردند، بیان نشد. باید اول استدلال آنها مشخص بشود تا بعد نمایندگان مجلس بتوانند جواب بدهند. تا الآن نمایندگان دولت فقط ادعای خود را مطرح کرده‌اند. جناب آقای دکتر مرادی فرمودند دولت تدابیری برای مقابله با تحریم‌ها اندیشیده بود که مجلس با مصوبه‌ی خود و با تغییراتی که در لایحه‌ی دولت ایجاد کرده، همه‌ی این تدابیر را از بین برده است. ما می‌خواهیم بدانیم آن تدابیری که اندیشیده شده بود و آقایان مجلس آن را از بین بردند، چه بوده است؟ پاسخ این سؤال بسیار مهم است و نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - سؤال شما، سؤال کاملاً درستی است. بنده هم قاطعانه می‌گویم آنچه که امروز در ویرایش سوم نامه‌ی دولت به شورای محترم نگهبان، کتباً و به صورت مستند و بند به بند ارائه شد، دقیقاً همه موارد تغییرات مجلس در آن مشخص شده است.

آقای مدرس‌یزدی - حالا یک توضیح مختصری در این باره بدهید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در این خصوص چند تا بحث داریم یکی دو تای آن را گفتم. آیا نظام ارزی کشور باید مدیریت بشود یا نه؟ هر جای دنیا که بروید و هر کالایی که بخواهید تهیه کنید، نیاز به تهیه‌ی ارز همان کشور دارید. مثلاً در کشور ترکیه حتی برای خرید یک نوشابه شما نمی‌توانید با دلار خرید کنید. ابتدا باید دلار را تبدیل به لیر ترکیه کنید و بعد از آن خرید کنید. آیا دولت و نظام ارزی جمهوری اسلامی ایران در قبال چهل و دو میلیارد دلار صادرات غیرنفتی، مسئولیت دارد یا ندارد؟ چهل و دو میلیارد دلار صادرات غیرنفتی متعلق به چه کسی است؟ این صادرات غیرنفتی یا مربوط به شرکت‌های دولتی، پتروشیمی و پالایشگاه‌ها است یا مربوط به بخش خصوصی می‌شود یا اینکه درصدی

آقای هاشمی‌شاهرودی - بله، «در حدود وصول منابع»؛ ولی بر اساس وصولی‌ای که به تصویب رسیده و در قانون بودجه پیش‌بینی شده است.

آقای مؤمن - از بندهای (۱-۲) و (۹۳) مصوبه، چنین چیزی برداشت نمی‌شود.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بنده آن نکته را عرض کردم که بودجه از اتقان می‌افتد؛ نباید این کار بشود.

آقای مؤمن - خیلی خوب، از اتقان ...

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - اما من عرضم این است آیا در این بحث تغییرات لایحه توسط مجلس - نمی‌دانم محضرتان تقدیم شده یا نه - گفته‌اند تخصیص تا سقف هفتاد هزار میلیارد ریال از مازاد ... می‌شود. اگر این حکم بندهای (۱-۲) و (۹۳) مصوبه، مبنی بر اینکه اعتبارات در حدود وصولی‌ها قابل تعهد و پرداخت هستند، عام است، نباید این حکم را در این بند (۳-۱۳) بودجه‌ی مصوب با بیان عبارت «به ازای وجوه واریزی» دوباره ذکر می‌کردیم؟ این بیان‌کننده‌ی این است که آن نه هزار میلیارد تومانی که از محل درآمدهای هدفمندسازی یارانه‌ها برای هزینه‌ها اختصاص داده شده، عملاً رفته در مصارف بودجه مصوب نشسته و باید هزینه و پرداخت شود.

آقای مدرس‌یزدی - نه آقا، این تخصیص سه ماهه است.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - نه. این حکم بند (۳-۱۳) بودجه‌ی مصوب، مربوط به آن ده هزار میلیارد تومان است که گفتم از محل فروش سهام دولتی به منابع عمومی دولت اضافه شده است.

آقای مؤمن - متناظر با وصولی‌ها؛ بند (۱-۲) مصوبه گفته «در حدود وصولی منابع»؛ یعنی آن هفتاد هزار میلیارد متناسب با وصولی پرداخت شود.

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - ده هزار میلیارد تومان، منابع واهی به منابع عمومی دولت اضافه شده است. مجلس در مصوبه‌ی خود آورده است که اگر این هفتاد هزار میلیارد تومان اعتبار مصوب وصول نشد، باید از تخصیص منابع کم شود. حالا من در مورد متن مصوبه خیلی اصرار نمی‌کنم که این نظر من درست است؛ اما این [بند (۳-۱۳)]، مؤخر بر سایر قوانین [از جمله بند (۱-۲) مصوبه] تصویب شده است.

آقای مدرس‌یزدی - بله، شرط گذاشته‌اند؛ آن هم تخصیص سه

آقای ممبینی (معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - آن قسمتی که باید نقدی بشود.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بله، قسمتی که باید نقدی بشود. از آن طرف، یک مقدار شرکت پتروشیمی ایران، پالایشگاه‌های ایران، شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی، صادرات فرآورده دارند که در مقابلش ارز می‌گیرند. نظر دولت این بود که این شرکت‌های دولتی که متعلق به دولت هستند، برای رد و بدل کردن ارز به مرکز مبادلات ارزی بروند؛ یعنی آن بخشی که باید تبدیل به ریال شود، در مرکز مبادلات ارزی صورت پذیرد نه در مکان‌های غیررسمی مثل چهارراه استانبول. این کار باعث می‌شود نظام ارزی کشور از عدم تعادل خارج شود. خوب چه اتفاقی افتاد که ارز یک‌مرتبه گران شد؟ ارز چرا سه هزار تومان یا سه هزار و پانصد تومان شد؟ مطمئن باشید اگر امسال هم قیمت ارز را مدیریت نکنیم، به مراتب بالاتر هم می‌رود. بودجه‌ی سال ۱۳۹۱، با پنجاه و سه میلیارد دلار بسته شد که بیست و هفت میلیارد دلار آن وصول شده است؛ یعنی یک شکاف بیست و سه میلیارد دلاری در ارز کشور ایجاد شده است. خوب معلوم است با یک منطق ساده می‌توان فهمید که وقتی عرضه کم باشد، تقاضا هم روزافزون بوده و قیمت ارز بالا می‌رود. دولت در بند (۲۲) لایحه‌ی خود برای جبران این فاصله، مقرر کرده بود که کلیه‌ی ارزهای حاصل از صادرات انرژی که توسط دستگاه‌ها به دست می‌آید؛ اعم از شرکت نفت، شرکت پخش و پالایش، شرکت پتروشیمی و شرکت‌های گاز و نیرو، باید به مرکز مبادلات ارزی وارد شود. اما الان مجلس در مصوبه‌ی خود، این بند (۲۲) را حذف کرده است! بعد، از آن طرف به صادرکننده‌های غیرنفتی بخش خصوصی هم همین را تکلیف کردیم؛ چون اینها هر چه دارند از

→

تبصره ۲- در راستای اجرای قسمت اخیر جزء (۱) بند (ح) ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است بیست و شش درصد (۲۶٪) صادرات گاز طبیعی پس از کسر ارزش گاز خام طبیعی وارداتی را به حساب صندوق توسعه ملی واریز نماید. مبلغ واریزی از ماه یازدهم سال، محاسبه و تسویه می‌شود.

تبصره ۳- وزارت نفت موظف است هر ماه گزارش عملکرد این جزء، شامل میزان و مبلغ تولید، فروش، بیع متقابل نفتی و گازی، صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی را به کمیسیون‌های اقتصادی، انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دیوان محاسبات کشور ارسال نماید.

متعلق به بخش خصوصی و درصدی هم متعلق به دولت است. صادرات عمده‌ی ما، مواد پتروشیمی است. سال گذشته درآمد دولت از محل صادرات غیر نفتی، بیست و هفت میلیارد دلار بود که کشور با همان اداره شد. این را گفتیم که بفهمیم حجم چهل و دو میلیارد چقدر است. پس این چهل و دو میلیارد دلار یا مال بخش خصوصی است یا مال بخش دولتی است. در بند (۲۲) لایحه‌ی بودجه گفتیم، «کلیه وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی که شمول قانون به آنها مستلزم ذکر نام و تصریح نام است از جمله شرکت‌های تابعه وزارت نفت و صندوق توسعه ملی و تمامی شرکت‌هایی که دولت در آنها سهام دارد، موظفند هر نوع مبادله و استفاده از منابع ارزی خود را با هماهنگی و تصویب کارگروهی متشکل از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام دهند.» این شرکت‌های دولتی (شرکت نفت)، چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) سهم ارزی از فروش نفت دارد؛ اصلاً از پول نفت چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) بر می‌دارد و بیست و شش درصد (۲۶٪) هم برای صندوق توسعه ملی برداشته می‌شود.

۱. بند (۳-۲) لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور: «۲-۳- وزارت نفت از طریق شرکت ملی نفت ایران مکلف است کلیه دریافت‌های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی اعم از صادرات سال جاری و سال‌های قبل را به هر صورت، پس از کسر بازپرداخت‌های بیع متقابل به عنوان علی‌الحساب پرداخت‌های موضوع این بند بلافاصله از طریق حساب‌های مورد نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب‌های مربوط در خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سهم وزارت نفت از طریق شرکت ملی نفت ایران را به حساب‌های آن شرکت، مورد تأیید خزانه‌داری کل کشور در داخل و مورد تأیید آن بانک در خارج از کشور برای پرداخت به پیمانکاران و سازندگان و عرضه‌کنندگان مواد و تجهیزات مربوط طرف قرارداد و هزینه‌های جاری ارزی شرکت واریز نماید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از وجوه حاصله هر ماهه با اعلام خزانه‌داری کل کشور، چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) سهم وزارت نفت از طریق شرکت ملی نفت ایران (با احتساب بازپرداخت‌های بیع متقابل) و حداقل به میزان مبلغ مندرج در درآمد عمومی دولت موضوع ردیف‌های ۲۱۰۱۰۱ و ۲۱۰۱۰۹ مندرج در جدول شماره (۵) این قانون با فروش مبالغ ارزی به نرخ ارز مصوب کارگروه موضوع این بند با عضویت رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سهم صندوق توسعه ملی از مابقی را به حساب‌های مربوط واریز نماید.

تبصره ۱- سهم وزارت نفت از طریق شرکت ملی نفت ایران از محل منابع موضوع اجزای (۱-۳) و (۶-۳) این بند فقط جهت سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز قابل هزینه است.

←

دلارشان را در مرکز مبادله می‌آورند، صفر باشد؛ معافیت‌های مالیاتی صد درصد (۱۰۰٪) باشد. ما که همه‌ی این امتیازات را داریم به بخش خصوصی می‌دهیم؛ همه‌ی کشور را به پای اینها ریختیم، [با این حال] آیا نظام جمهوری اسلامی - من نمی‌گویم دولت - نباید در خصوص ارز تصمیم بگیرد؟ گفتیم تصمیم بگیرید که این احکام هم حذف شد. الآن این وضعیت ارز صادراتی کالاهای غیرنفتی و ارز شرکت‌های دولتی است. وزارت نفت و شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی مال قوه‌ی مجریه است؛ اگر دولت در خصوص شرکت‌های خودش هم نتواند تصمیم‌گیری و اعمال مدیریت کند، این که نشد قوه مجریه! حاج‌آقای مدرسی، این یکی از آن موارد. ده‌ها مورد این‌طوری هست.

آقای علیزاده - موقع بررسی بند به بند مصوبه، حتماً به این موارد توجه خواهد شد.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - پس ببینید من تمام اینها را مکتوب و مستند گفتم. من خواهم این است؛ این حرص و جوش من برای مرادی نیست، برای احمدی‌نژاد نیست؛ ما دو ماه دیگر رفته‌ایم و یک دولت دیگر می‌آید. جمهوری اسلامی که نباید معطل افراد بماند. جمهوری اسلامی ان‌شاءالله تا قیام حضرت مهدی (عج) سر پا و پابرجاست. خواهم این است [که به این مسائل توجه فرمایید]؛ من ادعا نکردم؛ استدلال کردم؛ حضرت آیت‌الله مدرسی، حضرت آیت‌الله یزدی، حضرت آیت‌الله مؤمن، با تغییراتی که مجلس در لایحه‌ی دولت ایجاد کرده، کشور بسته می‌شود و اداری کشور غیرممکن می‌شود. این حرفی است که اینجا گفته شد.

یک بند از صحبت‌های ما مانده است. آقای الفت‌پور بگویند بعد در خدمت دوستان مجلس هستیم. هر طور که شما تدبیر فرمایید.

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحیم. بنده هم عرض سلام دارم و خوشحالم از اینکه در محضر اساتید بزرگوار هستیم. چند مورد در خصوص شاکله‌ی بودجه عرض می‌کنم. البته عرض بنده زیره به کرمان بردن است ولی بر حسب وظیفه عرض می‌کنم. آن چیزی که درک ناقص بنده هست محضر شما تقدیم می‌کنم. استحضار دارید که طبق اصل (۱۲۶) قانون اساسی، رئیس جمهور فارق از نام‌ها و آدم‌ها و دولت‌ها،

نظام جمهوری اسلامی است؛ این شرکت‌های خصوصی انرژی‌شان، گاز مصرفی، خوراک، برق و... را تقریباً مفت در اختیار می‌گیرند؛ ولی این شرکت‌ها به قیمت جهانی محصولات خودشان را صادر می‌کنند. مثلاً قیمت گازی که از طرف دولت به آنها داده می‌شود، دو سنت است؛ در حالی که همین عربستان، گاز را به قیمت پنجاه سنت به شرکت‌های خود می‌فروشد و این ظلم در حق دولت است. حرف دولت این است که در شرایط کنونی که کشور با مشکل مواجه است، در قبال این ارزش افزوده‌ای که دولت جمهوری اسلامی برای این شرکت‌ها ایجاد کرده و در اختیار آنها گذاشته، این شرکت‌ها موظف باشند دلاری که به دست می‌آورند را در چرخه‌ی مدیریت نظام ارزی کشور قرار دهند؛ یا اگر شرکتی خودش کالا وارد می‌کند، معادل ارزی که در اختیار دارد، کالا وارد کند؛ یا اگر تمایل ندارد ارز خود را به مرکز مبادله بیاورد، به دیگر شرکت‌ها بدهد و با هر نرخ‌ی که می‌خواهد با آنها معامله کند؛ یا اینکه اگر نه کالا وارد می‌کنید و نه با دیگران تعامل، ارز را با قیمت توافقی در مرکز مبادله به فروش برسانید. بند (۳۲) لایحه دولت^۱ هم برای جبران فاصله عرضه و تقاضای ارز و مثبت‌شدن تراز ارزی کشور بود. چرا مجلس این حکم‌های لایحه را چیده و حذف کرده است؟ یکی از اعضای اتاق بازرگانی پیروز مصاحبه کرده است - این را دیگر نباید بگویم ولی چون در روزنامه‌ها آمده است، می‌گویم - گفته ما رقتیم در مجلس، لابی کردیم و این بند را حذف کردیم. چه خبر است؟! در دنیا موقع حساب‌وکتاب، از یک دلار هم نمی‌گذرند و از آن حساب‌کشی می‌کنند، اما ما اینجا چهل و دو میلیارد را رها کرده‌ایم! این چه منطقی است؟! بعد می‌گویند بخش خصوصی را داریم تقویت می‌کنیم! مملکت دارد زمین می‌خورد. بعد هم، ما گفته‌ایم عوارض صادراتی این افرادی که

۱. بند (۳۲) لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور: «صادرکنندگان کالا و خدمات مکلفند درآمدهای ارزی خود را به نرخ مبادله‌ای (نرخ روز مبادله تعیین شده توسط کارگروه موضوع بند (۲۲) این قانون) به نظام بانکی کشور عرضه نمایند. این منابع صرف تأمین نیازهای ارزی گروه‌های کالایی و مصارف خدماتی اولویت‌دار به نرخ مزبور خواهد شد. عرضه و تقاضای وجوه مزبور با مدیریت و نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد. اعمال مشوق‌های صادراتی، معافیت‌ها و تخفیف‌های مالیاتی و امتیازات ترجیحی برای صادرکنندگانی که ارز خود را از طریق فوق عرضه ننموده‌اند و یا معادل آن کالا وارد کشور نموده‌اند، ممنوع است. آیین‌نامه اجرایی این بند، به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

قانون اساسی است و برای آنها منبعی تأمین و تکلیفی روشن نشده است. به طور مثال، بند الحاقی (۱۰)^۴. من پنج سال معاون برنامه‌ریزی وزارت رفاه بوده‌ام؛ سرپرستی وزارت رفاه را تجربه کرده‌ام؛ حوزه رفاه و تأمین اجتماعی را تقریباً تا حدودی اطلاع دارم. در بند الحاقی (۱۰) مصوبه، قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی^۵ که یک قانون دائمی است، به طور کامل کنار گذاشته شده است. در تبصره (۱) ماده (۳)^۶ این قانون آمده که بیمه کارگران باید طبق آیین‌نامه‌ای باشد که به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. بر این اساس، سالانه دویست هزار کارگر ساختمانی بیمه می‌شوند و این کار انجام شده و تا پایان سال ۱۳۹۱، ششصد هزار کارگر ساختمانی بیمه شده‌اند. تکلیف سال چهارم که سال ۱۳۹۲ است، بیمه شدن دویست هزار کارگر است. در بند الحاقی (۱۰) مصوبه‌ی مجلس آمده که کلیه‌ی کارگران باید از محل منابع مالیات بر ارزش افزوده نزد سازمان دهیاری‌ها و شهرداری‌ها، بیمه شوند. اصلاً ارتباط بین عوارض

تقلیل درآمد عمومی یا افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد، در صورتی قابل طرح در مجلس است که در آن طریق جبران کاهش درآمد یا تأمین هزینه جدید نیز معلوم شده باشد.»

۴. بند الحاقی (۱۰) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس: «از تاریخ تصویب این قانون پرداخت حق بیمه و ارائه اسناد در زمان صدر پروانه ساختمان موضوع قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در شهرها و روستاهای کشور متوقف می‌شود. سازمان مالیاتی مکلف است معادل مبلغ نه هزار میلیارد (۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال عوارض ارزش افزوده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل منابع مندرج در بندهای (ج) و (د) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده متمرکز نزد سازمان دهیاری‌ها و شهرداری‌های کشور را برای بیمه کارگران ساختمانی به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.»

سازمان تأمین اجتماعی مکلف است تکالیف مذکور در قانون فوق را از محل وجوه پرداختی انجام دهد و کلیه کارگران ساختمانی را تحت پوشش بیمه‌ای این قانون قرار داده و گزارش عملکرد خود در این خصوص را هر سه ماه یک بار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. کارفرمایان امور ساختمانی موظفند کارگران ساختمانی غیر مشمول این بند را بیمه حوادث حین کار نموده و اسناد مربوطه را به مراجع صدور پروانه ارائه نمایند.»

۵. قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹

۶. تبصره (۱) ماده (۳) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹: «زمانبندی، شرایط و ترتیب صدور، تمدید، تعلیق و کارت مهارت فنی و نحوه شناسایی کارگران شاغل در کارگاه‌های ساختمانی موضوع این ماده و اشتغال آنها در طول دوره اعتبار کارت، طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که مشترکاً توسط وزارتخانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی، کار و امور اجتماعی، مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.»

مسئول امور برنامه و بودجه کشور است.^۱ علی‌القاعده زمانی که این مسئولیت، طبق اصل (۱۲۶)، به رئیس جمهور محول شده، انتظار است که برنامه‌های میان‌مدت، مثل برنامه‌ی پنجم، در برش سنواتی یعنی در بودجه‌ی سالانه لحاظ شود و علی‌القاعده و اصولاً و عقلاً لایحه‌ی بودجه، منطبق بر اصل (۱۲۶)، باید ایفای وظایف رئیس جمهور را بر عهده بگیرد. بنده صرفاً شکله‌ی لایحه را توضیح می‌دهم. لایحه‌ی بودجه، با (۹۸) بند از طرف قوه‌ی مجریه تقدیم مجلس محترم شد. در تغییراتی که طی مصوبه‌ی مجلس اتفاق افتاد، (۲۱) بند آن به طور کامل حذف شد. اگر لازم است بندهای حذف شده را ذکر کنم.

آقای عزیززاده - به صورت مکتوب در اختیار اعضا قرار گرفته است.

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بنابراین، نیازی به ذکر نیست. نکته‌ی بعدی اینکه (۴۲) بند، تغییر محتوایی فاحش پیدا کرده است. (۷) جزء از بندهای لایحه حذف شده است. بنابراین از مجموع (۹۸) بند لایحه‌ی دولت، هفتاد بند یا حذف شده یا دگرگونی عمده در آنها ایجاد شده است. یعنی هفتاد و یک درصد (۷۱٪) احساس تکلیفی که قوه‌ی مجریه در اجرای قانون برنامه‌ی پنجم و قوانین دیگر داشته، ساقط شده است. علاوه بر این، (۷۸) بند به لایحه اضافه شده که (۳۴) بند از این (۷۸) بند، یا خاصیت ندارند - هم آدرس می‌دهم، هم قرائت می‌کنم - و یا سایر قوانین را به هم ریخته‌اند و یا مغایر با سیاست‌های کلی نظام ابلاغی مقام معظم رهبری هستند و اصول قانون اساسی را تحت تأثیر قرار داده‌اند. (۲۱) بند، مطلقاً ماهیت غیربودجه‌ای دارد؛ مثلاً می‌گوید همه‌ی دستگاه‌ها موظفند عوارض شهرداری‌ها را پردازند. واقعاً این مطلب لازم است در قانون بودجه بیاید؛ که البته امثال اینها زیاد است. اهمیت این مسئله از این جهت است که یکی از ایراداتی که به لایحه‌ی دولت می‌گرفتند این بود که احکام غیربودجه‌ای فراوانی دارد. نکته‌ی بعدی، (۸) بند، بار مالی دارد و مغایر با اصول (۵۳)^۲ و (۷۵)^۳

۱. اصل یکصد و بیست و ششم قانون اساسی: «رئیس جمهور مسئولیت امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور را مستقیماً بر عهده دارد و می‌تواند اداره آنها را به عهده دیگری بگذارد.»

۲. اصل پنجاه و سوم قانون اساسی: «کلیه دریافت‌های دولت در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌گیرد.»

۳. اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی: «طرح‌های قانونی و پیشنهادهای و اصلاحاتی که نمایندگان در خصوص لوایح قانونی عنوان می‌کنند و به

ذکر کنیم؛ مثلاً گفته شود برای دویست هزار کارگر، نه برای کلیه کارگران؛ چون بند الحاقی (۱۰) فعلی، بار مالی دارد. در واقع، بین رقم هزار و هفتصد و پنجاه و سه میلیارد تومان با نهصد میلیارد تومان، یک فاصله‌ی حداقل هشتصد میلیارد تومانی وجود دارد که محل تأمین بار مالی آن مشخص نشده است.

در بند الحاقی (۱۱) مصوبه بودجه ۱۳۹۲ گفته شده است: «هزینه مصرف با رعایت الگوی مصرف و حق انشعاب برق، آب و گاز برای حوزه‌های علمیه، مساجد، دارالقرآن‌ها، حسینیه‌ها و اماکن دینی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی رایگان است». خب با رایگان شدن این موارد، هزینه‌های آن برای دولت از چه محلی باید تأمین شود؟

آقای مدرسی یزدی - برای چه کسانی رایگان است؟

آقای الفت پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در بند الحاقی (۱۱)، نام اماکن ذکر شده است. بحث ما این است که رایگان شدن هزینه‌ها برای هر کس یا هر مکانی که باشد، باید محل تأمین اعتبار آن هم ذکر شود.

یک حکم دیگر هم در بند الحاقی (۳۶) آمده که می‌گوید: «مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه‌های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز برای یک‌بار و در حد یک واحد مسکونی مطابق الگوی مصرف معافند و دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات مذکور موظف به ارائه این خدمات به صورت رایگان به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی می‌باشند. اعتبارات این بند از منابع این قانون تأمین و به دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت می‌گردد.» این بند نیز، با اصول (۵۳) و (۷۵) قانون اساسی در تعارض است.

آقای مؤمن - الآن صحبت شما در مورد کدام بند بود؟

آقای الفت پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در مورد بندهای الحاقی (۱۱) و (۳۶). در بند الحاقی (۲۰) مصوبه، واقعاً تداخل در وظایف قوه‌ی مجریه اتفاق افتاده است. به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده شده به ازای هر خودروی وارداتی، عوارض دریافت کند. وزارت راه و شهرسازی در ورودی گمرکی چه مسئولیتی بر عهده دارد و چه کاره است که عوارض بگیرد؟! واقعاً بر چه اساس، دریافت عوارض گمرکی باید به وزارت راه و شهرسازی واگذار شود.

شهرداری‌ها با بیمه‌ی کارگران ساختمانی، یک ارتباط تعریف نشده‌ی بی‌قانونی است. الآن برایش قانون تعریف کرده‌ایم. در قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی می‌گوید به ازای صدور پروانه ساختمانی برای ساخت‌وساز در مناطق محروم و کم‌برخوردار، یک و نیم درصد (۱/۵٪) حداقل حقوق دستمزد سالانه دریافت شود.

امسال حداقل حقوق یک ماه کارگر، حدود چهارصد و هشتاد هزار تومان است. فرض کنیم پانصد تومان؛ یک و نیم درصدش (۱/۵٪) می‌شود هفت هزار تومان؛ هفت هزار تومان به ازای هر متر. بنابراین مثلاً برای یک ملک صد متری می‌شود هفتصد هزار تومان که باید به تأمین اجتماعی پرداخت شود تا شرایط بیمه‌شدن کارگرها فراهم شود. در مناطق برخوردار مثل پایتخت و جاهای دیگر، این یک و نیم درصد (۱/۵٪)، چهار درصد (۴٪) است؛ یعنی به ازای هر متر، نوزده هزار و دویست تومان می‌شود. این قانون [بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی]، دو درصد (۲٪) بر ساخت و سازها اثر دارد و موجب رونق آن می‌شود؛ من خودم در صحن مجلس از این مصوبه دفاع کردم. اما در مقابل، این مصوبه‌ی جدید در بودجه امسال، به چند دلیل خلاف است؛ اول اینکه قانون دائمی را عوض می‌کند؛ دوم اینکه محل تأمین منابع را از عوارض شهرداری‌ها قرار داده و سوم اینکه می‌گوید همه‌ی افراد باید بیمه شوند. من دیروز که در محضر جناب آقای علیزاده بودم و معاونین تأمین اجتماعی هم بودند، خودم از آقای رخشنده و آقای محقق‌زاده سؤال کردم که در حال حاضر چند نفر کارگر ساختمانی در نوبت بیمه‌شدن هستند؟ گفتند همین الآن نهصد هزار کارگر، کارت مهارت دارند و در انتظار بیمه‌شدن هستند. طبق محاسبات انجام‌شده، برای این نهصد هزار کارگر، هزار و هفتصد و پنجاه و سه میلیارد تومان اعتبار لازم است. عددی که در مصوبه‌ی مجلس آمده بود نیم واحد درصد (۰/۵٪) بود. بنده به آقای دکتر لاریجانی عرض کردم نیم واحد درصد (۰/۵٪)، منبع محسوب نمی‌شود؛ مجلس عدد و رقم را مشخص کند. بعد از آن با آقای دکتر قادری، سخنگوی محترم کمیسیون تلفیق، نشستی داشتیم که ایشان فرمودند ما نهصد میلیارد تومان در بند الحاقی (۱۰)، برای این کار پیش‌بینی کرده‌ایم. من پشت تریبون در صحن مجلس عرض کردم این مقدار اعتبار، برای بیمه دویست هزار کارگر کفایت می‌کند و لذا رقم باید اصلاح شود. نظر دولت این بود که بهتر است در بند الحاقی (۱۰)، حکم را به طور مشخص و شفاف

آقای کدخدایی - بند (۲۰) الحاقی در مورد چیست؟

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بند الحاقی (۲۰) می‌گوید: «به دولت (وزارت راه و شهرسازی) اجازه داده می‌شود از ابتدای سال ۱۳۹۲، به ازای واردات هر دستگاه وسیله نقلیه سواری، یک میلیون و پانصد هزار ریال تا دو میلیون و پانصد هزار ریال، و انت یک میلیون ریال، مینی‌بوس دو میلیون ریال، اتوبوس پنج میلیون ریال، کامیون پنج میلیون ریال و تریلر ده میلیون ریال به عنوان عوارض وصول و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.» در این بند، اجازه‌ی دریافت عوارض واردات خودرو به وزارت راه و شهرسازی داده شده؛ در حالی که در جمهوری اسلامی، گمرک وجود دارد. وزارت راه و شهرسازی چه مکانیزمی در ورودی‌های کشور دارد؟

آقای مدرسی‌یزدی - طبق این بند، یک حساب در خزانه‌داری کل باز می‌شود تا در ازای ورود هر ماشین، یک قبض صادر شود.

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - یعنی گمرک، بیگانه است؟! مگر گمرک قادر به دریافت عوارض واردات خودرو نیست؟! به نظر من، این طیف بندهای الحاقی، تداخل در وظایف قوه‌ی مجریه است.

آقای مؤمن - این بندها، اشکال قانون اساسی دارد؟

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بندهایی که بار مالی دارد را یک‌بار دیگر عرض می‌کنم. بند الحاقی (۳۶) در مورد مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کل کشور، بند الحاقی (۴۰)^۱ در خصوص معافیت سهم بیمه‌ی کارگاه‌های کشاورزی و بند الحاقی (۴۷)^۲ در خصوص بیمه‌ی زنان خانه‌دار نیز دارای بار

۱. بند الحاقی (۴۰) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس:

«کلیه کارگاه‌های کشاورزی مشمول نظام صنفی کشاورزان، در شمول قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ و اصلاحات بعدی آن است. آیین‌نامه اجرای قانون مذکور توسط وزارت جهاد کشاورزی و صندوق تأمین اجتماعی ظرف یک ماه از تصویب قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. تبصره الحاقی - برای استفاده از این معافیت ارائه قولنامه محلی یا اسناد عادی اراضی کشاورزی مورد تأیید جهاد کشاورزی شهرستان ذی‌ربط بدون توجه به میزان و مترائز، کافی است.»

۲. بند الحاقی (۴۷) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس:

«سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر مکلفند در ازای دریافت به ترتیب هفت درصد (۷/۰) و پنج درصد (۵/۰) حق بیمه، نسبت به بیمه‌نمودن زنان متأهل خانه‌دار به تعداد دویست هزار

مالی است که نحوه‌ی تأمین اعتبار آنها نامشخص است.

آقای علیزاده - این بند الحاقی (۴۷) چه اشکالی دارد؟

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - طبق محاسباتی که دیروز با آقای محقق‌زاده، معاون فنی سازمان تأمین اجتماعی انجام گرفت، باید عرض کنم که اعداد و ارقامی که در مصوبه‌ی مجلس آمده، دقیق نیست.

آقای علیزاده - برای بیمه‌ی زنان متأهل خانه‌دار، هزار و پانصد بیست میلیارد ریال اعتبار لازم است که صد میلیارد تومان آن در این بند الحاقی (۴۷) پیش‌بینی شده است. محاسبات هزینه‌ای این بند الحاقی را مستقلاً از تأمین اجتماعی بگیرید؛ بگویید برای این حکم، محاسبات بیمه‌ای و عدد مورد نیاز را برای ما بیاورند. این را مستقلاً یادداشت کنید و به تأمین اجتماعی بگویید. بند الحاقی (۵۲) مصوبه نیز به همین ترتیب می‌گوید: «نام کارفرمایان و پیمانکاران کارگاه‌ها، پروژه و واحدهای مشمول تأمین اجتماعی در فهرست بیمه‌شدگان آنها قرار می‌گیرد و نرخ حق بیمه آنها همانند سایر بیمه‌شدگان همان کارگاه خواهد بود.»

آقای قادری (سخنگوی کمیسیون تلفیق مجلس) - این حکم در بودجه‌ی سال گذشته هم بوده است.^۳

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - واقعیت این است که خیلی چیزها در بودجه‌ی سال گذشته و بودجه‌ی سال‌های قبل بوده است؛ ولی آنها هم از اول، مد نظر دولت نبوده و مجلس آنها را به بودجه اضافه می‌کرد. صندوق فولاد ورشکست شد؛ صندوق فولاد را که زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بود، بر اساس مصوبه‌ی مجلس، به تأمین اجتماعی ملحق کردند. امسال هم باز در مجلس دوباره آن را به وزارت تعاون برگرداندند!^۴

→

نفر اقدام نمایند. دولت مکلف است بر اساس فهرست اعلامی سازمان‌های مذکور، نسبت به تأمین سهم کارفرما از محل ردیف ۹۷-۵۵۰۰۰۰ به مبلغ یک هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اقدام نماید.»

۳. بند (۶۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰.

۴. جزء الحاقی (۳) بند (۱۴-۱۳) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس: «دولت مکلف است صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد را با کلیه وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل کلیه تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل نماید. به میزان بدهی‌ها و کسری صندوق مذکور اموال و حقوق مالی وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و تابعه (به صورت کلی یا سهام) آنها با تأیید وزیر مربوط و وزیر

←

قوانین بالادستی، تعهداتی ایجاد شود، خلاف محاسبات بیمه‌ای است و برای تأمین اجتماعی مشکل ایجاد می‌کند. در احکام بعدی مجلس آمده که هر کسی با هر سابقه‌ای اگر به سن ۶۰ سالگی برسد، بازنشسته می‌شود؛^۲ مفهومش این است که اگر یک فردی در فروردین امسال ۱ ماه حق بیمه پرداخت کند، بعد از ابلاغ این قانون می‌تواند ۹ سال و ۱۱ ماه کسری تا ۱۰ سال سهم خودش را یکجا بخرد و بازنشسته شود.

آقای علیزاده - من از شما یک سؤال دارم؛ آیا کسی که ۵۹ سال و ۱۱ ماه سن داشته باشد، اصلاً تأمین اجتماعی او را بیمه می‌کند؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - نه، عرض من چیز دیگری است. ببینید حاج‌آقا، فرد سابقه‌ی پرداخت حق بیمه داشته، وقتی سابقه داشته یعنی شرایطش را داشته باشد، قانون‌گذار از او می‌پذیرد. قانون‌گذار می‌گوید اگر فردی زیر ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشت، می‌تواند بقیه را یک جا بخرد و بعد از مستمري و مقرری بازنشستگی بهره‌مند شود. یعنی مثلاً ۹ سال و ۱۱ ماه را می‌تواند یکجا بخرد. ممکن است این حق بیمه‌ای که باید یکجا پرداخت کند، ۲۰ میلیون تومان شود، ممکن است ۱۵ میلیون تومان بشود. من عضو هیئت مدیره بیمارستان میلاد بوده‌ام؛ یک عمل جراحی برای یک فرد یا زن و بچه‌اش پیش بیاید، سقف پرداختی فرد برای حق بیمه‌ای که داده است را پر می‌کند؛ مثلاً فرد، برای آن کسری ۹ سال سابقه بیمه، ۲۰ میلیون می‌دهد و از بیمه برخوردار می‌شود و سپس می‌رود یک عمل ۳۰ میلیونی انجام می‌دهد. در نتیجه، بند الحاقی (۴۷) با محاسبات بیمه‌ای مغایرت دارد؛ چون ایجاد هزینه، بدون تأمین منابع و روشن کردن منابع است.

آقای علیزاده - این نوشته‌تان را اگر به ما نداده‌اید، بدهید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - این یک نسخه، دست به دست محضر شما بچرخد. من از

چرا؟ چون تعهداتی مثل بیمه‌های تکمیلی در صندوق فولاد ایجاد شده بود که صندوق‌ها طی آن قادر به ایفای تعهدات خود نبودند. من خودم در سال‌های ۸۸ و ۸۹ در یک جلسه‌ای که در کمیسیون اجتماعی مجلس با حضور برخی از کارفرماها برگزار شد - که آنجا همه می‌گفتند برای ما پزشک در منزل می‌آید - گفتم نباید صندوق‌ها را با تعهداتی مواجه کنید که صندوق‌ها نتوانند نقش خود را به درستی ایفا کنند. یک تعهد هم در بند الحاقی (۳۳)^۱ ایجاد شده است [که محل تأمین منابع مالی آن مشخص نیست]. آن را باید از رویش بخوانم.

آقای علیزاده - برای خود من هم در مورد بیمه‌ی زنان خانه‌دار [یعنی بند الحاقی (۴۷)] این سؤال هست که آیا اساساً برای اصل این موضوع قانونی داریم؟ به نظرم قانونی نداریم که طبق آن، تکلیف به بیمه‌ی زنان خانه‌دار شده باشد.

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - نخیر، قانونی در این زمینه نداریم. **آقای علیزاده -** پس تعدادی که تا الآن بیمه شده‌اند، چطور بیمه شده‌اند؟

آقای الفت‌پور (معاون مجلس و امور استان‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - من هم این مسئله را از یکی از اعضای هیئت رئیسه‌ی مجلس سؤال کردم. به طور کلی تأمین اجتماعی چند نوع بیمه دارد: ۱- بیمه‌ی اجباری که کارگاه و کارفرما موظف است شاغلین را بیمه کند. ۲- بیمه‌ی اختیاری؛ در این نوع بیمه، فرد خودش را به صورت اختیاری بیمه می‌کند. تفاوت بیمه‌ها و تعهدات تأمین اجتماعی، نرخ‌های بیمه را معلوم می‌کند. در بیمه‌ی اختیاری، یک فرد ممکن است فقط یک نوع بیمه مثل بیمه‌ی بازنشستگی را انتخاب کند - که در این صورت، از او دوازده درصد (۱۲٪) حق بیمه می‌گیرند - یا اینکه به طور کامل خودش را بیمه کند؛ یعنی بیمه بازنشستگی، از کارافتادگی، فوت، بیماری، بیکاری و... همه را می‌خواهد. بیمه‌ی کامل، نرخ‌های بیمه را بالا می‌برد. این که در مجلس بدون توجه به

→

تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صندوق فولاد منتقل می‌شود.»

۱. بند الحاقی (۳۳) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس: «افراد و رزمندگانی که در دوران دفاع مقدس و حوادث زمان انقلاب اسلامی دچار آسیب جسمی، روحی و روانی شده‌اند، ولی صورت سانحه و مدارک بالینی هم‌زمان را ندارند، با معرفی یگان‌های اعزام‌کننده و نهادهای متولی توسط کمیسیون احراز بنیاد شهید و امور ایثارگران و با نظر کمیسیون پزشکی، جانبازی آنها مورد تأیید قرار می‌گیرد و متناسب با میزان جانبازی آنها تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار می‌گیرند.»

۲. به عنوان مثال، بر اساس بند (۶۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰ مقرر شده است: «۶۶- سازمان تأمین اجتماعی مجاز است به افرادی که حداقل ده سال حق بیمه پرداخت نموده‌اند و به سن شصت سال برای مردان و پنجاه و پنج سال برای زنان رسیده‌اند یا به هر دلیلی به تشخیص کمیسیون‌های موضوع ماده (۹۱) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و اصلاحات بعدی آن در سنین کمتر از موارد فوق از کارافتاده شده‌اند ولی از حق مستمری برخوردار نمی‌شوند متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه، حقوق بازنشستگی آنان را پرداخت نماید. افرادی که کمتر از ده سال حق بیمه پرداخت کرده‌اند می‌توانند با پرداخت مابه‌التفاوت حق بیمه اعم از حق کارگر و کارفرما تا ده سال به نرخ سال جاری از امتیاز بازنشستگی این بند برخوردار شوند.»

رویش خواندم. یک نسخه دیگر هم دارم.

آقای علیزاده - فرمایش شما تمام نشد؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - مورد آخر عرضم این است که یک حکم دیگر هم [در بند الحاقی (۱۵)]^۱ هست که در مجلس محترم آورده‌اند که سهم شاغلین در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه به جای دو برابر تبدیل به سه برابر شود؛ و بعد یک برابر اضافه‌ای که از شاغلین می‌گیرید، به یارانه‌ی داروهای بیماران سرطانی، صعب‌العلاج و... تعلق گیرد. این حکم، خلاف عقد و خلاف تعهد فی‌مابین است.

آقای سلیمی - بند (۱۵) الحاقی گفته «تا سه برابر»، نه سه برابر.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - نه، بند الحاقی (۱۵) گفته: «عبارت «حداکثر دو برابر» به عبارت «سه برابر حق بیمه مشمولین جزء (۱)» اصلاح می‌گردد». یعنی مازاد بین دو برابر تا سه برابر برای کمک به یارانه‌ی داروهای گروه خاصی از جامعه اختصاص یابد. طبق این بند، باید از تمامی کسانی که مشمول بیمه‌ی صندوق تأمین اجتماعی هستند، یک‌سوم بیشتر از حق بیمه‌ی قبلی بگیرند و برای کمک به یارانه‌ی داروهای خاص بدهند؛ یعنی به افراد خارج از گروه هدف صندوق تأمین اجتماعی از محل صندوق پول داده شود. این کار، کار بسیار مقدسی است، ولی آیا تمامی افراد عضو صندوق نسبت به این کار رضایت دارند؟ آیا این کار، شرعاً صحیح است؟ تأمین یارانه‌ی دارو برای بیماری‌های خاص، وظیفه‌ی حکومت و وظیفه‌ی دولت است؛ وظیفه‌ی قانون‌گذار است که در محل خود، پیش‌بینی‌های خود را انجام دهد. نباید هزینه‌های جدیدی بر برخی مردم بار کرد و از جیب آنها برداشت و به برخی دیگر از مردم داد؛ یا مثلاً هزینه‌ی آب و برق و گاز مصرفی شهرنشین‌ها را زیاد کنیم و برای توسعه روستاها استفاده کنیم.^۲ در این موارد، واقعاً باید تأمل جدی شود.

آقای علیزاده - این مواردی که شما می‌فرمایید که اشکال ندارد. ببینید آقا، مثلاً از یک عده مالیات گرفته می‌شود و برای مصارف اشخاص دیگر هزینه می‌شود؛ [این که اشکالی ندارد].

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - لذا ما معتقدیم حاج‌آقا که (۳۴) بند از (۷۸) بندی که مجلس الحاق کرده...

آقای علیزاده - بله، این ایرادات را در نوشته‌تان هم بیان کرده‌اید دیگر؛ من فکر می‌کنم که توضیحات ارائه‌شده کفایت می‌کند.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - من عرایضم تمام است. حاج‌آقا، اگر اجازه بدهید یکی دیگر از دوستان، فقط راجع به یکی دیگر از بندها و تغییرات اعمال شده، صحبت کند؛ چون نظر ما این است که این بند از آن بندهایی است که اگر نهایی شود، مثل این است که دست و پای آدمی را ببندند، بعد او را داخل استخر بیندازند و بگویند حالا مملکت را اداره کن!

آقای علیزاده - خب آن بند را هم توضیح بدهید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - آقای مهندس رحمتی این بند را توضیح می‌دهند.

آقای علیزاده - بفرمایید. آن یک بند را هم بفرمایید تا فردا نفرمایید حرف‌های ما گفته نشد.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحیم. ما خدمت شما هستیم. ان‌شاءالله که بتوانم حرف‌هایم را درست بزنم و شما را هم خسته نکنم. ببینید یک حکم جدیدی در قانون بودجه‌ی امسال به هر صورت پیدا شده؛ ممکن است دوستانی هم که از مجلس اینجا تشریف دارند خودشان موافق نبوده باشند ولی به هر صورت در مجلس تصویب شده است.

آقای جنتی - کلاً هر ایرادی به مصوبه‌ی مجلس داشته‌اید، در نامه‌ی آقای مرادی آمده است.

آقای مدرس‌یزدی - حالا اجازه بدهید این مورد را هم مطرح کنند.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

→

نماید. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی از محل حساب مذکور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی اختصاص می‌یابد. اعتبار مذکور براساس شاخص کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقتنامه بین معاونت برنامه‌ریزی استانداری‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی استان‌ها هزینه گردد. اعتبار مذکور حسب وصولی‌ها صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته است و وجوه فوق به عنوان درآمد شرکت ذی‌ربط محسوب نمی‌گردد و مشمول مالیات نمی‌شود.

۱. بند الحاقی (۱۵) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس: «پنج درصد (۵٪) موضوع جزء (۲) بند (د) ماده (۳۸) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران صرفاً سهم کارکنان شاغل و بازنشسته بدون کمک از بودجه عمومی کشور تبدیل می‌شود و عبارت «حداکثر دو برابر» به عبارت «سه برابر حق بیمه مشمولین جزء (۱)» اصلاح می‌گردد. منابع حاصله در جهت کمک به یارانه داروهای بیماران سرطانی، صعب‌العلاج، خاص و نادر صرف می‌شود.»

۲. در این خصوص بند الحاقی ۶۷ بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس اشعار می‌دارد: «وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آب‌های شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌بهای شهری به ازای هر متر مکعب فروش آب شرب مبلغ یک‌صد (۱۰۰) ریال از مشترکین آب دریافت و به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز

←

و تصرف در اموال عمومی محسوب می‌شود. حکم قسمت اخیر این بند، کاملاً صریح و واضح است.

آقای علیزاده - آقای رحمتی، اشکال قسمت دوم بند (۷-۲) چیست؟
آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - چشم، من الآن خدمتان هستم و اشکالش را می‌گویم.

آقای سلیمی - نه، اینکه بند (۷-۲) مصوبه می‌گوید ده درصد (۱۰٪) جابه‌جا کنید نه بیشتر، چه اشکالی دارد؟

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - دو بند الحاقی در مصوبه‌ی مجلس وجود دارد که محل بحث است؛ بند الحاقی (۵۱)^۲ و بند الحاقی (۱۲)^۳. حکم بند الحاقی شماره (۵۱) این است که تخصیص اعتبار در مورد یک سری از طرح‌ها به صورت صد درصد (۱۰۰٪) باشد. از نظر من هم اشکال ندارد، حرف درستی است. تخصیص بخش ریالی طرح‌های بانک جهانی باید صد درصد (۱۰۰٪) باشد و اگر کمتر باشد کار درستی نیست. اما با توجه به حکم بند (۷-۲) مصوبه، اگر قرار است تصرف غیرقانونی در اموال عمومی نباشد، باید تخصیص بقیه‌ی طرح‌ها نود درصد (۹۰٪) باشد. می‌دانیم که بودجه‌ی عمومی تنظیم‌شده برای دولت در امسال، برای تخصیص نود درصد (۹۰٪) اعتبار به همه‌ی طرح‌ها و یا صد درصد (۱۰۰٪) به یک سری از طرح‌ها، اصلاً وجود خارجی ندارد. بنابراین، همه‌ی مجریان و خزانه و بقیه، متصرف غیرقانونی محسوب می‌شوند. حکم بند الحاقی (۱۲) هم گفته است باید معادل نود درصد (۹۰٪) اعتبارات مصوب برای طرح‌های انرژی اتمی به سازمان انرژی اتمی تخصیص داده شود. حرف درستی است؛ این طرح‌ها، طرح‌های مهمی است و باید اعتبار کافی به آنها تخصیص داده شود - ما اصلاً روی حکم بحثی نداریم - اما اینکه گفته حتماً

رئیس جمهور) - بله. در نامه آمده، ولی به صورت خلاصه آمده است.

آقای علیزاده - حاج آقا، اجازه بدهید این یک بند را هم مطرح کنند.
آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - ان شاء الله وقتتان را نمی‌گیریم. اشکالی که می‌خواهم مطرح کنم مربوط به بند (۷-۲) مصوبه^۱ است. در نظام بودجه‌نویسی و قانون برنامه و بودجه، سه اصطلاح وجود دارد؛ «اعتبار»، «تخصیص» و «پرداخت». این سه اصطلاح، سه چیز متفاوت است. منظور از اعتبار، همان جداولی است که در قانون بودجه می‌آید و برای هر طرح یا پروژه‌ای، مقدار مشخصی اعتبار تعیین می‌کنند. تخصیص - همان که حاج آقای مؤمن فرمودند - آن است که بر حسب وصولی‌ها، دولت و کمیته تخصیص اعتبار، اجازه هزینه اعتبار لازم را برای یک طرح و هزینه به همان میزان یا زیر سقف اعتبار می‌دهند. پرداخت هم یعنی دادن پول به صاحبش برای انجام خرج و هزینه که توسط خزانه انجام می‌شود، بر اساس تخصیص انجام شده توسط کمیته تخصیص که این تخصیص معمولاً کمتر از اعتبار مصوب است. در قانون بودجه‌ی سال‌های گذشته هم احکامی راجع به جابه‌جایی اعتبارات داشته‌ایم. در برخی موارد ده درصد (۱۰٪) یا پانزده درصد (۱۵٪) اجازه جابه‌جایی اعتبار داده می‌شود؛ چون تعیین اعتبار بر اساس پیش‌بینی است که ممکن است نیاز به اعتبار، کمتر یا بیشتر بشود. اجازه جابه‌جایی اعتبار برای این است که کار و کاسبی دولت در اجرای پروژه‌های عمرانی و ... به هم نریزد. بودجه جاری مصوب مجلس، تقریباً قفل است و نمی‌شود جابه‌جایی اعتبار در آن انجام داد. اما در خصوص بند (۷-۲) مصوبه؛ این بند دارای دو قسمت و دو حکم است. قسمت اولش یک حکم است که الآن محل بحث ما نیست. قسمت دومش هم یک حکم دیگر است. حکم قسمت دوم این است که تفاوت در تخصیص و پرداخت در همه طرح‌های عمرانی، اگر از ده درصد (۱۰٪) بیشتر بشود، جرم است

۲. بند الحاقی (۵۱) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «بند الحاقی ۵۱- به منظور ارتقای بهره‌وری و جلوگیری از تأخیر در روند اجرای طرح‌هایی که از طریق تسهیلات مالی توسعه‌ای بلندمدت بانک جهانی و بانک توسعه اسلامی تأمین مالی می‌شوند، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور مکلف است نسبت به تخصیص صد درصد (۱۰۰٪) سهم داخلی و اعتبار ریالی طرح‌های مذکور از محل اعتبارات مصوب مربوط اقدام نماید.»

۳. بند الحاقی (۱۲) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «بند الحاقی ۱۲- دولت مکلف است با توجه به تکالیف سازمان انرژی اتمی ایران مندرج در قوانین و اسناد بالادستی معادل نود درصد (۹۰٪) اعتبارات مصوب مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور را تا پایان سال مالی به سازمان تخصیص و توسط خزانه پرداخت نماید.»

۱. بند (۷-۲) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «۷-۲- در راستای اجرای بند (ل) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، کاهش تخصیص اعتبار هر یک از ردیف‌های طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون، حداکثر تا ده درصد (۱۰٪)، صرفاً برای افزایش به سقف تخصیص اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با خاتمه سال ۱۳۹۲ این قانون در هر دستگاه اجرایی و در داخل هر فصل و هر استان مجاز است. تفاوت بیش از ده درصد (۱۰٪) در تخصیص و پرداخت ردیف‌های مصوب سایر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای توسط کمیته‌های تخصیص اعتبار و پرداخت توسط خزانه ممنوع و در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است.»

حداقل نود درصد (۹۰٪) باید تخصیص بدهید؛ یعنی باید همه‌ی طرح‌های جمهوری اسلامی را صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص بدهیم. روشن است که چنین چیزی عملی نیست.

آقای علیزاده - مفهوم بند الحاقی (۵۱) و بند الحاقی (۱۲) مگر چیست؟

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - مفهوم این بندها این است که باید برای طرح‌های مذکور نود درصد (۹۰٪) یا صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص داده شود.

آقای علیزاده - یعنی مفهوم این بندها همین است که شما می‌گویید یا چیز دیگری می‌خواهد بگوید؟

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - حکم بندهای الحاقی مذکور، صریح، واضح و روشن است. می‌گوید طرح‌هایی که از طریق تسهیلات مالی بانک جهانی تأمین مالی می‌شوند، باید تخصیص اعتبار آن صد درصد (۱۰۰٪) باشد که حرف درستی هم هست.

آقای علیزاده - خب، اینکه اشکال ندارد.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در بند الحاقی (۱۲) گفته باید طرح‌های انرژی اتمی را نود درصد (۹۰٪) تخصیص بدهید. (۶۰) تا، (۷۰) تا، (۸۰) تا طرح است. کسی منطقاً و عقلاً نمی‌گوید حرف نامربوطی زده‌اند. اگر در احکام بودجه هم ذکر نمی‌شد، باز هم باید این تخصیص صورت می‌گرفت.

آقای علیزاده - خب، این هم اشکالی ندارد.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بحث این جا است که بند (۲-۷) می‌گوید تفاوت در تخصیص و پرداخت‌های ردیف‌های مصوب در همه‌ی طرح‌ها، نباید بیش از ده درصد (۱۰٪) باشد. یعنی وقتی به یک یا چندین طرح، صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص داده شود، امکان ندارد به بقیه‌ی طرح‌ها چیزی تخصیص داده شود؛ چون این مقدار پول وجود ندارد که بخواهد تخصیص یابد. پس، این حکم، قابل اجرا نیست.

آقای علیزاده - بند (۲-۷) مصوبه نمی‌گوید که تخصیص همه‌ی طرح‌ها، نود درصدی (۹۰٪) باشد.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - چرا.

آقای علیزاده - بند (۲-۷) مصوبه می‌گوید اگر به یک طرح، پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبار داده شود، به طرح دیگر می‌توان چهل

درصد (۴۰٪) اعتبار تخصیص داد.

آقای مدرس‌یزدی - کدام بند محل بحث است؟

آقای علیزاده - ببینید آقای رحمتی ...

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - حالا بگذارید متن را بخوانم. بنده تا به حال، چنین حکم بدیعی را حداقل در (۳۰) سال گذشته در قوانین بودجه سراغ ندارم.

آقای علیزاده - نه، بند (۲-۷) مصوبه نمی‌خواهد برداشت شما را بگوید.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - در مورد تخصیص و پرداخت ...

آقای علیزاده - آنها [= بندهای الحاقی (۵۱) و (۱۲)]، به موجب حکم اخص، [از حکم بند (۲-۷) مصوبه] خارجند.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - ببینید الان، اول سال است. مثلاً سدی را در نظر بگیرید که (۲۰) روز دیگر می‌خواهند آن را آبیگری کنند. توجه داشته باشید که آبیگری یک سد، در تمام طول سال میسر نیست، بلکه از لحاظ فنی، فصلی خاص از سال باید آبیگری شود؛ اگر آبیگری نکنند باید بروند سال دیگر همین وقت؛ چون در موقع آبیگری باید موارد مختلفی از جمله دبی رود، از یک سطح پایداری برقرار باشد.

آقای کدخدایی - ان‌شاءالله در رابطه با جابه‌جایی اعتبار بحث خواهیم کرد.

آقای علیزاده - بله.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - نه، جابه‌جایی اعتبار، [بحث بسیار مهمی است].

ببینید الان اگر آقای ممبینی بخواهد صد درصد (۱۰۰٪) پول یک سد را بدهد تا شش‌س را از بودجه کم کند، ...

آقای علیزاده - بله، درست است. [می‌خواهید بفرمایید بند (۲-۷) مصوبه، دست شما را بسته است دیگر.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - اگر یک طرح، ۵ میلیارد تومان اعتبار برای اتمام لازم داشته باشد و اگر ایشان (آقای ممبینی) صد درصد (۱۰۰٪) اعتبار آن را تخصیص بدهد، باید خاطر جمع باشد که همه طرح‌ها را می‌تواند نود درصد (۹۰٪) بدهد و گرنه ایشان متصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد!

آقای مؤمن - نه.

آقای علیزاده - نه، بند (۲-۷) مصوبه، این را نمی‌گوید.

میل به توقف پیدا کند.

آقای علیزاده - متوجه شدیم. حضرت آیت الله جنتی، اگر اجازه بفرمایید خانم بداغی هم می‌خواهند صحبت کنند. بفرمایید.

آقای کدخدایی - حاج آقای علیزاده، من فقط خواهشم این است که آقایان توجه داشته باشند که بحث‌های حقوقی را ما توجه داریم. **آقای علیزاده -** بله، حالا خانم بداغی ممکن است یک نکاتی داشته باشند.

آقای کدخدایی - قرار شد که دوستان بحث‌های بودجه‌ای و مالی را توضیح بدهند که اگر اشکالی هست بررسی شود. بقیه‌ی مسائل را ما توجه داریم و ان شاء الله به نتیجه می‌رسانیم. **آقای علیزاده -** بفرمایید.

خانم فاطمه بداغی (معاون حقوقی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحیم. چون شبهاتی که بعضاً در بحث‌های آقایان مطرح شد و سؤالاتی که از نمایندگان دولت شده، جنبه‌ی حقوقی دارد، من به آن اشاره می‌کنم. همان طور که به درستی اینجا بارها تأکید شد، بودجه از این جهت که در حقیقت پیش‌بینی هزینه‌ها و درآمدهاست، یک وضعیت خاصی دارد و با قوانین دیگر متفاوت است؛ ولی به هر حال، الزام‌آور است و به هر حال، باید طبق آن عمل شود. علی‌رغم وجود حکم بند (۹۳) مصوبه، بسیاری از احکامی که مربوط به جواز دولت است، تبدیل به تکلیف و تعهد شده است؛ همین طور، حکم بند (۲-۷) مصوبه که خوانده شد. در سنوات اخیر، به کرات در بودجه می‌بینیم که مجلس در بندهای بودجه اضافه می‌کند که عدم اجرای این حکم، در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است؛ نتیجه‌ی این کار، ایجاد الزام برای احکام پیش‌بینی شده است. ضمن اینکه بند (۹۳) مصوبه، به هیچ وجه نمی‌تواند مطالبات واقعی را که در آن ردیف‌ها وجود دارد، از بین ببرد. همچنین نمی‌توان اعتبارات خانواده‌ی شهدا، اسرا، مفقودین یا اجرای احکام قطعی دادگاه‌ها را حتی در صورت عدم وصول منابع، پرداخت نکرد. مطالباتی که در برابر دولت قرار می‌گیرد، دقیقاً در اجرای همان مواردی است که در بودجه درج شده است؛ این یک نکته.

نکته بعدی از میان همان مطالبی است که دوستان فرمودند و جزء چند سؤال اساسی است که در بحث بودجه در مقابل شورای محترم نگهبان وجود دارد. سؤال این است که با توجه به اصل (۵۲) قانون اساسی که می‌گوید بودجه از سوی دولت، به مجلس تقدیم می‌شود، بالاخره آیا می‌شود به حدی تغییرات در آن اعمال شود که تبدیل به طرح نمایندگان مجلس شود؟ طبیعی

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - [بند (۲-۷) مصوبه، در مورد] تفاوت تخصیص است.

آقای مؤمن - نه؛ [بند (۲-۷) می‌گوید تفاوت در تخصیص و پرداخت، نباید] بیش از ده درصد (۱۰٪) باشد.

آقای رحمتی (معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - اگر این جوری می‌توانید تفسیر کنید، ما حرفی نداریم. **آقای علیزاده -** ببینید. حکم بند الحاقی (۵۱) در خصوص استفاده از تسهیلات بانک جهانی، از حکم کلی بند (۲-۷) مصوبه، خارج است. اگر چنین ایرادی به بندهای دیگر دارید، آنها را مطرح کنید. بند (۲-۷) می‌خواهد بگوید تفاوت در تخصیص و پرداخت، باید بیش از ده درصد (۱۰٪) نباشد.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - حضرت آیت الله جنتی، من باید توضیح مختصری بدهم. تخصیص یعنی تزریق پول به دستگاه‌ها. خزانه‌داری برای تخصیص منابع، باید اتفاقات حوزه‌ی درآمدی کشور و مشکلات اجرایی شدن بودجه را تا پایان سال در نظر داشته باشد. جناب آقای علیزاده، دقت بفرمایید. به طور مثال، یک طرح بزرگ که در مرحله‌ی تجهیز و کارگاه است و (۱۰) میلیارد تومان اعتبار می‌خواهد و یک طرح دیگر مثل طرح‌های آب، نیروگاه و ریل هم که شصت درصد (۶۰٪)، هفتاد درصد (۷۰٪)، هشتاد درصد (۸۰٪) پیشرفت فیزیکی دارد، برای اتمام و خدمات‌رسانی و رسیدن به بهره‌وری مؤثر، نیاز به (۵۰۰) میلیارد تومان اعتبار دارد؛ حال با توجه به بند (۲-۷) مصوبه‌ی مجلس، موقع تخصیص، اختلاف بین تخصیص نباید بیشتر از ده درصد (۱۰٪) باشد. یعنی به یک پروژه‌ای که تازه تجهیز کارگاه شده یا اصلاً ممکن است تجهیز کارگاه هم نشده باشد و هنوز پیمانکارش هم انتخاب نشده باشد، حداکثر ده درصد (۱۰٪) کمتر از اعتباری که برای اتمام آن نیاز است، می‌توان تخصیص داد. این مصوبه‌ی مجلس، هیچ منطقی ندارد و موجب بسته شدن دست دولت و هدر رفتن منابع می‌شود. یعنی پول را جایی می‌بریم که تا آخر سال، محلی برای خرج آن وجود ندارد؛ در صورتی که باید راه دسترسی به این منابع وجود داشته باشد. با این کار، دستگاه مربوطه یا باید تا آخر سال، پول نداشته را به خزانه برگرداند یا برای اینکه پول به خزانه برگشت نکند، مصالح بخرد و هزار مفسده در آن ایجاد شود. از طرف دیگر هم، پروژه‌هایی که باید امسال و سال دیگر تمام بشود، نباید به آن اضافه تخصیص داده شود و این کار یعنی تقریباً اجرای عملیات عمرانی در کشور،

برنامه‌های پنج‌ساله، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و قانون مالیات‌های مستقیم. این وضع تغییرهای مکرر قوانین در قانون بودجه‌ی سنواتی به نظر می‌رسد، با اصل (۵۲) قانون اساسی مطابقت ندارد.

نکته‌ی بعدی که اشاره می‌کنم بحث احکام غیربودجه‌ای است که بسیاری از این احکام، قوانین متعدد را مورد تعرض قرار می‌دهد. و نکته‌ی آخر - که عرایضم را هم کوتاه کنم تا اعضای محترم شورا خسته نشوند- در خصوص بند الحاقی (۶۹)^۳ و راجع به ستاد تدابیر ویژه است. مصوبه‌ی جلسه‌ی (۴۵۹) شورای عالی امنیت ملی مورخ ۱۳۸۶/۱/۱۸ - موقعی که آقای دکتر علی لاریجانی نماینده‌ی مقام معظم رهبری و دبیر شورای عالی امنیت ملی بودند - وظایف ستاد تدابیر ویژه‌ی اقتصادی را احصا کرده است؛ یعنی ایجاد چنین ستادی با همین ترکیب وزرا در آن تاریخ پیش‌بینی شده است. یعنی صراحتاً با استناد به اصل (۱۷۶) قانون اساسی که اجازه‌ی ایجاد کارگروه‌های فرعی را با ریاست رئیس جمهور به شورای عالی امنیت ملی داده است و همین طور از این جهت که ممکن است با قوانین عادی نتوان مسائل مربوط به تحریم‌ها را مدیریت کرد، در آن تاریخ، مصوبه‌ی شورای عالی امنیت ملی برای ایجاد کارگروه مربوطه به وجود آمده است. مصوبه‌ی سال گذشته شورای عالی امنیت ملی، در خصوص تشکیل ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم، مشابه مصوبه‌ی این شورا در سال ۱۳۸۶ است؛ به اضافه‌ی اینکه به نظر من این مصوبه‌ی اخیر از حیث اینکه تک تک مواردی را که در اختیار این کارگروه هست، نام برده و تصریح کرده که علاوه بر تأیید اعضا، باید به تأیید رئیس جمهور هم برسد، بسیار محدودتر است و صراحتی هم در این خصوص که حتماً نباید خلاف قانون یا خلاف مقررات و رویه‌های معمول باشد، ندارد. ولی من حیث‌المجموع بحث اداره‌ی تحریم‌ها گاهی

۳. بند الحاقی (۶۹) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس: «بند الحاقی ۶۹- ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم موظف است کلیه مصوبات ستاد را از ابتدای تشکیل، ظرف پانزده روز بعد از ابلاغ این قانون و همچنین مصوبات ستاد بعد از تاریخ ابلاغ این قانون را ظرف بیست و چهار ساعت پس از تصویب، برای رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. چنانچه رئیس مجلس، مصوبه‌ای را مغایر این قانون و سایر قوانین تشخیص دهد، موظف است آن را به شورای عالی امنیت ملی ارجاع دهد. این‌گونه مصوبات، تنها در صورتی قابل اجراء است که طی یک ماه با رعایت اصل یکصد و هفتاد و ششم (۱۷۶) قانون اساسی، به تصویب شورای عالی امنیت ملی برسد. این بند، رافع مسئولیت ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم، در برابر قانون نیست.»

است همان‌طور که آقای دکتر کدخدایی اشاره کردند، فهم این موضوع، فهم کارشناسی اقتصادی است؛ یعنی اینکه طبعاً نظرات داوران کارشناس دو طرف باید اخذ شود. طبیعی است که حقوقدانان در این موضوع، بر اساس نظر کارشناسی اعلام نظر می‌کنند. مبنای نظرات، به فهم و درک و برداشت ما از اصل (۵۲) قانون اساسی برمی‌گردد و اینکه آیا لایحه‌ی بودجه‌ای که دولت تقدیم می‌کند، امکان تبدیل شدن به طرح نمایندگان را دارد یا خیر؟ در پاسخ به این سؤال، من فقط به نظریه‌ی خود شورای نگهبان راجع به مصوبه‌ی مجلس در خصوص لایحه‌ی آیین دادرسی کیفری، آنجایی که در بند (۱۹)^۱ شورای نگهبان به اضافه‌شدن بخشی به عنوان آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح و آیین دادرسی جرایم رایانه‌ای به لایحه، ایراد مغایرت با اصل (۷۴) قانون اساسی^۲ گرفته است، اشاره می‌کنم. اگر شورای محترم نگهبان به این نظر در بودجه هم باقی باشد، به نظرم می‌تواند راجع به این موضوع داوری بکند.

نکته‌ی بعدی هم بحث در خصوص همین کلمه‌ی «قانون» است که در اصل (۵۲) قانون اساسی وجود دارد؛ این اصل می‌گوید: «بودجه‌ی سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد.» و بعد ذیلش هم گفته «هر گونه تغییر در ارقام بودجه نیز تابع مراتب مقرر در قانون خواهد بود.» فهم ما در دولت از اصل (۵۲) قانون اساسی این است که هر چند قانون خاصی ناظر به اصل (۵۲) وجود ندارد، ولی قوانینی هستند که ناظر به تنظیم بودجه است؛ مثل قانون محاسبات عمومی کشور، تبصره‌های دائمی بودجه، بعضی احکام قوانین

۱. بند (۱۹) نظر شماره ۹۱/۳۰/۴۸۳۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس: «علاوه بر ایرادات و ابهامات متعددی که در بخش‌های ششم و هشتم این مصوبه با عناوین «آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح» و «آیین دادرسی جرایم رایانه‌ای و تشکیلات، زیرساخت‌ها و دادرسی الکترونیکی» وجود دارد، از آنجا که این بخش‌ها، جزء لایحه نبوده و طرح موضوع اصل (۷۴) قانون اساسی نیز نمی‌باشند و پیشنهاد و اصلاحات مذکور در اصل (۷۵) نیز در آنها صدق نمی‌کند و یا اصلاح عرفی مواد مذکور در لایحه محسوب نمی‌شوند، مغایر اصول فوق‌الذکر شناخته شدند. همچنین مواد دیگر که به دو موضوع مربوط به این بخش‌ها ارتباط دارند باید با توجه به این ایراد اصلاح گردند.»

۲. اصل هفتاد و چهارم: «لوائح قانونی پس از تصویب هیئت وزیران به مجلس تقدیم می‌شود و طرح‌های قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان، در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است.»

حال، در مورد اصل موضوع یعنی به هم خوردن شاکله‌ی بودجه، باید عرض کنم بنده حدود بیست سال، افتخار کار کارشناسی در سازمان برنامه و بودجه قدیم را داشتم و کارشناس مدیریت بودم و در آنجا مسئولیت داشتم.

آقای مدرس‌یزدی - شما در سازمان برنامه و بودجه کار می‌کردید؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، در سازمان برنامه بودم. حالا که آقای دکتر مرادی می‌فرمایند ساعت ۱۱ شب همکارانشان را جمع کرده‌اند تا شهادت بدهند، بنده هم در برابر فقهای محترم شورای نگهبان شهادت می‌دهم بینی و بین‌الله، در بودجه‌ی سه سال گذشته تاکنون، در تاریخ قوانین بودجه، این همه حکم غیرمتعین وجود نداشته است؛ یعنی احکامی در لایحه‌ی بودجه داریم که اعداد و ارقام آن توی هواست؛ این اعداد و ارقام به نحوی بیان شده که هر جا بخواهد می‌نشیند. ما [در مجلس] این ارقام را [در جای خاص خود] نشانیدیم. پیشنهاد کمیسیون برنامه و بودجه به کمیسیون تلفیق، حذف این ارقام بود. پیشنهاد ما در مورد (۳۰,۰۰۰) میلیارد تومان فروش سهام صنایع، حذف آن بود که دولت محترم مخالفت کرد. همچنین در مورد (۵,۰۰۰) میلیارد تومان اوراق مشارکت، پیشنهاد حذف دادیم که باز هم دولت محترم مخالفت کرد. گفتیم حالا که دولت مخالف است، ما ارقام مذکور را متعین می‌کنیم. ما اعداد و ارقام را در هوا به دولت نمی‌دهیم، تا هر جا خواست هزینه کند؛ فرقی هم نمی‌کند چه دولتی باشد؛ قطعاً این دولت [برای اجرای این بودجه، دیگر بر سر کار] نیست. ولی اینکه در ۲ سال گذشته چنین حکم‌هایی را گرفتید و عمل کردید، ما قبول نداریم. بالاخره این نظر مجلس است. حالا اگر واهی است، حذفش کنند؛ چرا [آنها را در لایحه‌ی بودجه باقی] گذاشته‌اند؟ حاج آقا! در مورد شاکله‌ی بودجه یک گزارش چند صفحه‌ای است، خدمتان هست، من عده‌هایی که دوستان قرائت فرمودند خیلی خلاصه و مجمل اینجا گذاشته‌ام. همه‌اش هم همین عده‌هایی است که در جداول هست، در (۵) برگ است؛ مشخص هم هست. ببینید همان جور که فرمودند کل منابع عمومی دولت، (۴۳,۵۰۰) میلیارد تومان تغییر کرده؛ یعنی تا حالا بیست و شش و یک دهم درصد (۲۶/۱٪) تغییر کرده است. باید ببینیم اینکه دولت مدعی است شاکله‌ی بودجه تغییر کرده، این تغییر در چه مواردی بوده و مجلس کجا را دست‌کاری کرده است. یکی از موارد، درآمدها است. مستحضرید که منابع عمومی

اجرای اصل (۵۳) قانون اساسی هم مغایر است. لذا اگر واقعاً بخواهیم در این کشور دست مسئولین اجرایی را - هر کس که باشد - تا این حد ببندیم، مشکلات زیادی را برای کشور درست می‌کنیم. والسلام علیکم ورحمه‌الله.

آقای جنتی - اولاً نمایندگان مجلس هنوز اظهار نظر نکرده‌اند؛ ثانیاً اشکال اصلی و اساسی که به درد ما می‌خورد و مربوط به ما در شورای نگهبان می‌شود، تغییر در شاکله‌ی بودجه است. راجع به عوض شدن شاکله‌ی بودجه، مجلس چه جوابی دارد؟ شما بفرمایید.

آقای علیزاده - آقا، بفرمایید. اصل مطلب و اشکال همین است که آقای جنتی فرمودند. بقیه اشکالات دولت را هم مختصر پاسخ دهید.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بسم الله الرحمن الرحیم. الحمد لله رب العالمین. با کسب اجازه از سروران ارجمند، فقهای محترم و تشکر از اینکه فرصتی فراهم شد تا در جهت روشن شدن برخی از مطالب نکاتی گفته شود. من و همکارم جناب آقای دکتر قادری، چند دقیقه‌ای تصدیق می‌کنیم.

آقای جنتی - شما نامه‌ی آقای مرادی را دارید؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، الان آن را مطالعه کردم.

آقای جنتی - قسمت (الف) نامه که در مورد «تغییرات عمده در شاکله بودجه» است، فعلاً آن را مطرح کنید.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله حاج آقا؛ مواردی که در نامه‌ی آقای مرادی مطرح شده را یک به یک پاسخ می‌دهم. حاج آقا، عرایض بنده و همکارم هم بیشتر در مورد اصل موضوع یعنی شاکله‌ی بودجه است؛ چون مابقی موارد، اختلاف نظرهایی است که در مباحث کارشناسی مطرح می‌شود. قاعدتاً اگر شورای محترم نگهبان بخواهد به موارد اختلافی بپردازد، باید بند بند بحث شود که احتمالاً از حوصله‌ی شورا هم خارج است؛ ولی در مورد به هم خوردن شاکله‌ی بودجه، چند نکته‌ای را عرض می‌کنم. بعد اگر ریزتر خواستید، مطلب را مطرح می‌کنم. پیشاپیش هم اگر تعرضی به کلام نمایندگان محترم دولت بشود، عذرخواهی می‌کنم. ای کاش آقای دکتر مرادی در جلسات کمیسیون تلفیق حضور پیدا می‌کردند تا برخی از مطالب، همان جا مطرح می‌شد، ولی خب، اعضای کمیسیون تلفیق توفیق دیدار ایشان را نداشتند. به هر

تعیین کرده‌اند؛ یعنی جمع خرجی واردات (۵۰۰) میلیارد تومان تعیین شده است. گمرک یا دولت محترم آمد در جلسه [ی کمیسیون تلفیق] توضیح داد که برای این موضوع، طبق قانون، معافیت در نظر گرفته است. این معافیت باید یک جایی از بودجه خودش را نشان بدهد؛ یعنی در بودجه باید مشخص بشود ما چقدر داریم معافیت می‌دهیم. همان حرف کارشناسی است. قرار شد با محاسبه‌ی معافیت، (۵۰۰) میلیارد تومان جمعی - خرجی در بودجه منظور شود و عددش هم در بودجه به صورت شفاف مشخص باشد. (۵۰۰) میلیارد این است و سایر هم که (۴۰۰) است.

آقای مدرس‌یزدی - الان این کار چه شفافی دارد؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - ببیند الان طبق قانون گمرک، به یک سری اقلام، معافیت تعلق می‌گیرد.

آقای مدرس‌یزدی - خب، چه ربطی به بودجه دارد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - مثلاً گمرک می‌گوید تعرفه‌ی واردات خودرو، درآمدی بوده و به صورت ذاتی، متعلق به دولت است؛ ولی وصول نمی‌شود.

آقای مدرس‌یزدی - حالا هر چه که باشد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - لحاظ کردن یک درآمد به صورت جمعی - خرجی، اصلاً تصرفی در بودجه ایجاد نمی‌کند؛ یعنی تأثیری در بودجه ندارد. اصلاً هیچ بحثی روی آن نیست. نتیجه‌ی این تغییر در درآمدها، کاهش (۱,۳۰۰) میلیارد تومانی درآمدها بود.

در بحث واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای یعنی فروش نفت و اقلام - که در صفحه بعد گزارش گفته‌ایم - (۲۹,۰۰۰) میلیارد، حدود چهار و سه دهم درصد (۴/۳٪) افزایش پیدا کرده است. این افزایش مربوط به چیست؟ اول از همه، در بالای بالا سمت راست گزارش، کاهش در منابع ناشی از فروش نفت خام، (۲,۶۰۰-) میلیارد تومان است. این چیست حاج آقا؟ ببینید شب عید، دولت [با استقراض از صندوق توسعه‌ی ملی] یک عیدانه‌ای با اجازه‌ی رهبری [از منابع صندوق توسعه‌ی ملی] به مردم پرداخت کرد. اولین قسط عیدانه باید امسال به صندوق توسعه‌ی ملی واریز شود؛ یعنی دولت باید آن را برگرداند. طبق دستور، بازگشت آن باید سه‌ساله باشد. این عددی است که خود دولت به ریال در این رابطه در بودجه گذاشته است. یعنی چه؟ یعنی دولت باید نفت بفروشد و تبدیل به ریال کند، بعد ریال را تبدیل به دلار کند و به صندوق توسعه‌ی ملی بدهد. یعنی هم باید شاهد اثر نقدینگی آن باشیم، هم بی‌دلیل، بودجه‌ی دولت را گنده

دولت، سه نوع است: یکی درآمدها، یکی واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و یکی واگذاری دارایی‌های مالی. درآمدها را (۱,۳۰۰) میلیارد تومان کاهش دادیم که بعداً به صورت ریز می‌گوییم که چه مواردی بوده است. واگذاری دارایی‌های مالی که مربوط به واگذاری سهام شرکت‌های دولتی و فروش اوراق مشارکت است، (۴۲,۰۰۰) میلیارد تومان افزایش دادیم که باز می‌گوییم این (۴۲,۰۰۰) میلیارد تومان مربوط به چیست. در واگذاری دارایی سرمایه‌ای، (۲,۹۰۰) میلیارد تومان افزایش داشتیم که این هم باز من ریزش را خدمتتان خواهم گفت. حالا صفحه‌ی بعد گزارش ما مربوط به بحث درآمدها که بیان می‌کند آن (۱,۳۰۰) میلیارد تومان، به چه ترتیبی کاهش پیدا کرده است. (۱,۲۰۰) میلیارد تومان. حقوق ورودی افزایش پیدا کرده است که بحث واردات خودرو هم مربوط به این حوزه است. ما با محاسبه دقیق در جلسات کارشناسی، به طور مثال اگر ۵۰ میلیارد دلار واردات داشته‌ایم، آن را به (۴۶) میلیارد دلار یا (۴۷) میلیارد دلار که ارقام اعلامی از سوی دولت است کاهش داده‌ایم. این عدد واردات، ضرب در نرخ مؤثر و ضرب در نرخ دلار شده و عدد به دست آمده، اینجا لحاظ شده است. مالیات بر فروش فرآورده‌های نفتی، (۸۰۰) میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. حاج آقا، بیست درصد (۲۰٪) از مالیات مربوط به بنزین، مقداری سهم شهرداری و مقداری هم سهم سازمان امور مالیاتی است. تا الان مالیاتی که به ازای هر لیتر بنزین محاسبه می‌شد، هم شهرداری‌ها ضرر می‌کردند، هم دهیاری‌ها و هم خود دولت. در واقع مشخص نبود مالیات بنزین، کجا هزینه می‌شود. مجلس این عدد را شفاف‌سازی کرد. اگر الان متوسط قیمت بنزین در کشور، (۴۶۰) تومان است، مابه‌التفاوت مبنای محاسبه‌ی نرخ مالیاتی بر مبنای نرخ (۴۶۰) تومان، (۸۰۰) میلیارد تومان می‌شود. مجلس این رقم را به درآمدهای سازمان امور مالیاتی اضافه کرد. متناظرش هم سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را محاسبه کرده است. [گفتنی است] به دلیل مصرف سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در محل دیگر، نمایندگان تا به حال، دو بار وزیر مربوطه را به صحن علنی مجلس کشیده‌اند و به او تذکر داده‌اند که آقا تو حق نداری سهم شهرداری‌ها را ببری و در جای دیگر مصرف کنی.

در مورد درآمدهای حاصل از مالکیت دولت هم یک مورد عمده و عدد بزرگ آن، مربوط به حق مالکیت فضای مجازی است. حالا بالاخره با بحث‌های کارشناسی‌ای که دولت و مجلس با هم داشته‌اند، سهم حوزه‌ی فضای مجازی را (۵۰۰) میلیارد تومان

پولی، پس از آنکه محل مصرفش دقیقاً مشخص و معین شد، آن را به دست دولت‌ها بدهیم. ما گفتیم این (۵,۰۰۰) میلیارد تومان باید در بودجه آورده شود و دولت آن را صرف طرح‌های تملک‌داری سرمایه‌ای بکند. یعنی عمده اختلاف دولت و مجلس، همین بحث (۵۰,۰۰۰) میلیارد ریال واگذاری طرح‌های تملک‌داری سرمایه‌ای است. به عبارت دیگر، قبل از اینکه شورای نگهبان در این قضیه به لایحه‌ی دولت، ایراد مخالفت با قانون اساسی بگیرد، مجلس این قسمت و این ایراد را اصلاح کرده است.

مورد بعدی که باز هم، محل اختلاف است و من خواهم می‌کنم روی این موضوع، واقعاً تصمیم‌گیری شود، تغییر در واگذاری‌های مالی است. همین بحثی که اصطلاحاً می‌گویند که شاکله‌ی بودجه را به هم زده است. ببینید در جلسه‌ای که در مجلس در خدمت جناب آقای علیزاده و جناب آقای امیری بودیم، این موضوع را توضیح دادیم و اول عرایض هم در اینجا توضیح دادیم؛ ما به طور کلی سه منبع و سه مصرف داریم. همه‌ی بندهای بودجه، درآمدی نیستند. وقتی می‌گوییم واگذاری‌های مالی، واگذاری‌های سرمایه‌ای و درآمد؛ متناظر اینها هم می‌گوییم هزینه‌ی جاری، طرح‌های عمرانی (داری سرمایه‌ای) و تملک‌داری‌های مالی. یعنی اینکه اینها متناظر با هم باید مشخص شوند. بحث مربوط به جداول لایحه‌ی بودجه هم، یک مطلب کاملاً مشخص و ابتدایی کارشناسی است. ببینید، نگوید که ما اوراق مشارکت برای فلان کانال می‌فروشیم، پول را خرج فلان کانال می‌کنیم؛ نخیر، این جور نیست. ما دو نوع اوراق مشارکت داریم: یا اوراق مشارکتی است که مشخصاً به یک طرح تعلق دارد، مثل فروش (۳۰۰) میلیارد تومانی اوراق مشارکت شرکت آب منطقه‌ای استان تهران برای انتقال آب از سد طالقان، که در این مورد کسی نمی‌تواند تعرض کند و آن را در جای دیگر خرج کند؛ چون اوراق مزبور، برای سد طالقان است. [اما آنچه در لایحه‌ی دولت آمده است، نوع دیگری از اوراق مشارکت است.] در لایحه‌ی دولت آمده که دولت (۵,۰۰۰) میلیارد تومان اوراق عام مشارکت مثل اوراق بانک مرکزی بفروشد؛ بانک مرکزی اوراق می‌فروشد و آن را باز در منابع می‌برد و مسائل نقدینگی‌اش را حل می‌کند. دولت هم این اوراق را می‌فروشد و خرج طرح‌های عمرانی‌اش می‌کند. قانون نحوه‌ی انتشار اوراق مشارکت هم می‌گوید که اوراقی که فروخته می‌شود، خرج چه کاری بشود.

کنیم؛ بعد هم بمانیم که چه کار کنیم. ما به دولت گفتیم چرا این کار را می‌کنی؟ همان لحظه‌ی اول، دو درصد (۰.۲٪) از درآمد نفت را به حساب صندوق توسعه‌ی ملی واریز کن. طبق سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله‌ی پنجم توسعه ابلاغی توسط مقام معظم رهبری، صیانت از صندوق توسعه‌ی ملی وظیفه‌ی مجلس است. گفتیم آقا این پول الان در بودجه می‌آید و بعد آخر سر، آن را تخصیص نمی‌دهید و رها می‌شود و باز هم این پول به حساب صندوق توسعه ملی نمی‌رود. خوب، همان اول شما این یک میلیارد دلار را مستقیم به حساب صندوق توسعه ملی بریزید. بودجه را هم بر همین اساس درست کردیم؛ یعنی ما عملاً جلوی یک نقدینگی اضافه و یک گردش پول و یک عدم تخصیص را گرفتیم.

دو درصد (۰.۲٪) هم ضریب نفت خام برای مناطق محروم^۱ را که (۴,۳۰۰) میلیارد ریال است، افزایش دادیم؛ به دلیل دیده نشدن دو درصد (۰.۲٪) سهم میعانات گازی در محاسبات که در مصوبه‌ی مجلس در نظر گرفته شده و البته دولت هم این را اجماً قبول داشت.

عدد بزرگی که در جمع و تفریق‌ها با آن مواجهیم، مربوط به واگذاری طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای است که مبلغ آن (۵۰,۰۰۰) میلیارد ریال است. این رقم در لایحه‌ی دولت هست. دولت محترم به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده که با فروش طرح‌های نیمه‌تمام خود، مخارج پروژه‌هایشان را تأمین کنند. (۵,۰۰۰) میلیارد تومان مربوط به این اجازه است. دولت در لایحه‌ی خود، (۵,۰۰۰) میلیارد تومان برای فروش طرح‌های نیمه‌تمام در نظر گرفته است. به فرض اینکه دولت طرح‌های نیمه‌تمام خود را به فروش برساند، محل هزینه‌کرد آن پس از واریز به خزانه، باید مشخص باشد. اگر دولت نمی‌خواهد این طرح‌ها را بفروشد، خوب نفروشد؛ ولی حالا که می‌خواهد بفروشد، ما به عنوان قانون‌گذار باید معین کنیم که پولش کجا برود. اول اینکه باید این پول به خزانه واریز شود، نه به جای دیگر؛ دوم اینکه حقیقتش ما در مجلس تصمیم داریم که نه به این دولت، به هر دولت دیگری، پولی تو می‌هوا ندهیم، بلکه هر

۱. ماده (۱۳۲) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۱۳۲ - دولت دو درصد (۰.۲٪) از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی را به ترتیب یک سوم به استان‌های نفت‌خیز و گازخیز و دو سوم به شهرستان‌ها و مناطق کمتر توسعه‌یافته جهت اجرای برنامه‌های عمرانی در قالب بودجه‌های سنواتی اختصاص دهد.»

که] ما اجازه بدهیم که پول فروش اوراق را در خزانه نیاورند، این از آن کارهایی است که ما نمی‌کنیم. حتماً شورای محترم نگهبان، در قبال این موضوع که پول را به خزانه نبرید، ایراد قانون اساسی دارد.

حاج‌آقا، در بحث واگذاری دارایی‌های مالی، خدمت آقای علیزاده هم عرض کردم، در لایحه‌ی دولت می‌گوید عدد مربوط به منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت، صفر است؛ ولی در احکام بودجه، (۵,۰۰۰) میلیارد تومان است. خب، چرا این عدد در لایحه، صفر است؟ مجلس در مصوبه خود، (۵,۰۰۰) میلیارد تومان برای فروش اوراق مشارکت در نظر گرفته است. شما اگر بگویید که آقا، این پول اوراق، مال مردم است، پس چرا پای این پول، هزینه‌ی دولتی می‌گذارید؟ [در جواب می‌گویم] شما باید هم منابع و هم مصارف را در قانون بودجه مشخص کنید. این جداول بودجه و لایحه‌ی دولت است، ولی قانون بودجه هم باید مشخص بشود؛ این یک نکته.

بحث دوم ما، واگذاری سهام و اموال شرکت‌های دولتی و بحث (۳۷,۰۰۰) میلیارد تومان است. دو سال است که حکمی در همین رابطه در قانون بودجه به دولت محترم داده می‌شود و به دلایل متعدد، مجلس در یک سال گذشته، احکام مذکور در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ را احتمالاً دو بار اصلاح کرده است. چرا مجلس در مورد این موضوع حساس است؟ ببینید حاج‌آقا، کل بودجه‌ی عمرانی کشور در سال گذشته، (۴۰,۰۰۰) میلیارد تومان بود؛ در حالی که عملکرد بودجه‌ی عمرانی، بین (۱۰) تا (۱۵) هزار میلیارد تومان است. کل مملکت، مجلس، همه‌ی استان‌ها و دستگاه‌ها، از اول سال تا آخر سال، درگیر تبادل موافقتنامه‌ی این (۱۰) تا (۱۵) هزار میلیارد تومان بودجه‌ی عمرانی بوده‌اند. دو هزار صفحه بودجه و صد هزار صفحه موافقتنامه در مورد بودجه‌ی عمرانی است. مثلاً بند (۳-۱۳) بودجه‌ی مصوب امسال^۱ یا بند ... قانون بودجه سال گذشته - الان یادم رفت - طبق گزارش خود دولت، بین (۱۰,۰۰۰) تا (۱۵,۰۰۰)

در لایحه دولت گفته است به دولت اجازه داده می‌شود (۵,۰۰۰) میلیارد تومان اوراق مشارکت بفروشد و خرج طرح‌های عمرانی انتفاعی پیوست کند. ما گفتیم خب، این (۵,۰۰۰) میلیارد تومان را به شما اجازه می‌دهیم. خب اگر [نمایندگان دولت می‌فرمایند که] این اوراق به فروش نمی‌رود، مصوبه‌ی ما به دولت «اجازه» انتشار اوراق مشارکت داده است و آنچه در لایحه‌ی دولت هم آمده، «اجازه» بوده است. اگر فروش این مقدار ممکن نیست، خب در لایحه دولت هم این کار ممکن نبود؛ اگر بازار نداشت، چرا در لایحه گذاشتید؟! اگر گذاشته‌اید، حالا که مجلس می‌گوید درآمدهای حاصل باید به خزانه برود، چرا می‌گویید نباید بگذارید؟! لایحه گفته دولت (۵,۰۰۰) میلیارد تومان اوراق مشارکت بفروشد، ما هم در مجلس گفتیم باشد. توجه داشته باشید که ما ابتدا در کمیسیون تلفیق - این آقای قادری شاهد است - نسبت به این موضوع پیشنهاد حذف دادیم ولی دولت رأی مخالف داد. پس از آن گفتیم درآمد حاصل از فروش این اوراق (۵,۰۰۰) میلیارد تومان) به خزانه برود؛ چون مال دولت است باید به حساب خزانه، درآمدهای عمومی یا منابع عمومی، واریز بشود. اگر جز این است، پس به کجا واریز شود؟! وقتی پته^۱ به مردم می‌دهیم، یعنی یک دارایی مالی را به آنها واگذار کرده‌ایم که در جای دیگر باید امکان تملک آن باشد؛ این، اصل بودجه‌نویسی است. من تعجب می‌کنم که دوستان، الفبای کارشناسی بودجه را که شامل مشخص و معین بودن بودجه است، در آن شک و شبهه وارد می‌کنند! من می‌گویم (۵,۰۰۰) میلیارد تومان باید به حساب خزانه برود. حالا [نمایندگان دولت] می‌گویند به طرح‌های پیوست قانون بودجه، یعنی طرح‌های انتفاعی برود! [می‌گویند] ما نسبت به برخی طرح‌های انتفاعی ایراد داریم؛ چون این طرح‌ها، انتفاعی نیست؛ خب اگر انتفاعی نیست پس خطش بزنی، گذاشتن یا نگذاشتن این طرح‌ها [و کسب درآمد از محل اوراق]، به ما ربطی ندارد. با نظر خودتان نسبت به این موارد عمل کنید. اصلاً اگر این لیست‌هایی که در جدول گذاشته‌اید، انتفاعی نیست، خب خطش بزنی. اصلاً به آن طرح [غیرانتفاعی] ندهید. اگر ما اشتباه کرده‌ایم، شما به این طرح‌ها ندهید؛ در هر صورت مصوبه‌ی مجلس [در خصوص فروش اوراق مشارکت، در قالب] «اجازه» است [نه «تکلیف» به دولت]. ولی اگر [نمایندگان دولت از مجلس توقع داشته باشند

۲. بند (۳-۱۳) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «۳-۱۳- به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵ در سقف سیصد و هفتاد هزار میلیارد (۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به فروش سهام، سهم‌الشرکه، اموال، دارایی‌ها و حقوق مالی و نیروگاه‌های متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی تابعه و وابسته اقدام نموده و منابع حاصله را به ردیف درآمدی ۳۱۰۵۰۲ جدول شماره (۵) این قانون واریز نماید. ...»

۱. «پته» در لغت به معنای «کاغذ مقوایی یا مهره‌ی فلزی که به جای پول به کار می‌رفته» است. بنگرید به فرهنگ معین، ذیل واژه‌ی «پته».

که این اعتبارات اضافی، از کجا آمده است. بعد دولت می‌گوید چرا دیوان محاسبات به نحوه‌ی تخصیص بودجه ایراد می‌گیرد. اختلاف عمده‌ی دولت و مجلس در خصوص همین دو مورد است. حاج‌آقا، اصل دعوا همین است و مابقی، حاشیه و اختلاف نظرهای کارشناسی است. در بودجه نمی‌توان گفت بار مالی دیده نشده و خلاف قانون اساسی است.^۲ حالا اینکه تغییر در هزینه‌ها چقدر بوده و مصارف عمومی چه تغییراتی داشته، مسائل جزئی است که به آن می‌پردازیم. (۴۳,۰۰۰) میلیارد تومان، مصارف عمومی است که باید دید شامل چه چیزهایی می‌شود. (۶,۵۰۰) میلیارد تومان، تغییر در هزینه‌ها، یعنی تغییر در بودجه‌های جاری بوده است. (۱۹,۲۰۰) میلیارد تومان بودجه‌ی طرح‌های عمرانی و (۱۷,۸۰۰) میلیارد تومان هم بودجه‌ی طرح‌های تملک دارایی‌های مالی تغییر داشته است. ریز این ارقام را شما در صفحه‌ی بعد گزارش مطالعه بفرمایید. این صفحه در مورد تغییر در بودجه‌ی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه‌ی عمرانی)، به (۱۹,۲۵۰) میلیارد تومان است.

آقای علیزاده - صفحه‌ی چند است؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - من شماره‌ی صفحه‌اش را ندارم.

آقای کدخدایی - صفحه (۷) است.

آقای طحان‌نظیف (منشی) - حاج‌آقا، صفحه (۶) است.

آقای کدخدایی - بله، صفحه (۵) است و بعد صفحه (۶).

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - الان من چه قسمتی را خواندم؟

آقای علیزاده - تملک دارایی‌های سرمایه‌ای.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - خیلی خوب.

آقای طحان‌نظیف (منشی) - حاج‌آقا، ریز این ارقام در صفحه (۶) است.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، بودجه‌ی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یا عمرانی، (۱۹,۲۵۰)

میلیارد تومان عملکرد داشته است؛ یعنی کل مملکت درگیر (۱۰,۰۰۰) تا (۱۵,۰۰۰) میلیارد تومانی است که هیچ حساب و کتابی پیش مجلس ندارد. ما نمی‌گوییم فساد در این موضوع است، ولی می‌گوییم مجلس باید در جریان این امر باشد. ما پیشنهاد حذف واگذاری سهام را دادیم، ولی دولت مخالفت کرد. پس از آن گفتیم باشد با (۳۰,۰۰۰) میلیارد تومان موافقت کردیم، ولی به دولت گفتیم اگر هر مقدار از آن را فروختی به خزانه ببر؛ اگر فروختی هم حساب خزانه‌اش را مشخص کن تا همه چیز مشخص باشد. مصارفش هم اینها است.

آقای علیزاده - شما اینها را جزء واگذاری قرار داده‌اید؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - نه، احکام واگذاری در لایحه‌ی دولت را اصلاح کردیم؛ تهاتر را حذف کردیم.^۱ اصولاً مجلس با تهاتر مخالف است. مخالفت مجلس با تهاتر، خلاف شرع و قانون اساسی هم نیست. مجلس به دلایل متعدد نمی‌خواهد در شرایط کنونی، اجازه‌ی تهاتر را به این دولت بدهد. دولت باید اول طبق قانون، واگذاری را انجام دهد؛ بعد منابع به او تخصیص داده شود. یعنی (۳۰,۰۰۰) میلیارد تومان مربوط به واگذاری - که مجلس بی‌دلیل (۷,۰۰۰) میلیارد تومان به آن اضافه کرد- باید در محل خود قرار بگیرد. (۲۰,۰۰۰) میلیارد تومان، مشخصاً در یک جدول و (۷,۰۰۰) میلیارد تومان، مشخصاً در یک جدول دیگر بودجه است. ریز مابقی‌اش را هم من اینجا خدمتان عرض می‌کنم. همه‌اش هم منوط به تأیید شورای نگهبان است. اگر شورای محترم نگهبان این اصلاح مجلس مبنی بر اینکه این منابع باید به خزانه برود و گردش خزانه‌اش مشخص باشد را ایراد بگیرد - که بعید می‌دانم شورای نگهبان ایراد داشته باشد - آن یک بحث دیگری است. من اعتقاد دارم در دو سال گذشته، باید شورای نگهبان به عدم واریز منابع واگذاری به خزانه و تهاتر آنها ایراد می‌گرفت. این ایراد باید گرفته می‌شد تا این‌طور نشود که یک پروژه، فقط ۱ میلیارد تومان اعتبار داشته باشد. حاج‌آقا، هر پروژه را می‌خواهید اسم ببرم. اکثر پروژه‌هایی که یک میلیارد تومان اعتبار داشته، ده میلیارد تومان اعتبار برای آن خرج شده است. از کجا باید فهمید

۲. شورای نگهبان در نظریه‌ی مشورتی شماره ۵۵۹۵ مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۷ خود، اصل (۷۵) را ناظر به پیشنهاد نمایندگان مجلس در خصوص لایحه‌ی بودجه ندانسته است. طبق نظریه‌ی تفسیری شماره ۹۲/۳۰/۵۰۰۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱/۳۱ شورای نگهبان، «تغییر در ارقام بودجه به نحوی که شاکله بودجه را تغییر دهد، امکان‌پذیر نیست و نتیجتاً خلاف اصل (۵۲) قانون اساسی می‌باشد».

۱. ذیل بند (۳-۱۳) لایحه‌ی بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور اشعار می‌داشت: «همچنین دولت و دستگاه‌های یادشده با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می‌توانند علاوه بر فروش، نسبت به واگذاری و تهاتر موارد مذکور در سقف یادشده نیز اقدام نمایند.» این جمله در مصوبه‌ی مجلس، حذف شده است.

آیت‌الله شاهرودی، تبادل موافقتنامه، اتفاقاً فقط برای احکامی است که در بودجه گذاشته می‌شود. حرف مجلس این است که هر حکمی در بودجه باشد، عملکرد دولت باید در حد وصولی‌ها باشد و دولت حق ندارد و نمی‌تواند بیشتر از وصولی‌هایش، عملکرد داشته باشد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - همین سؤال مطرح است که اگر مثلاً مالیات آن سال در واقع صفر شد، دولت می‌تواند هزینه‌هایی که در نظر گرفته شده را پرداخت نکند؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - خب حاج‌آقا، وقتی پولی وجود ندارد، دولت از کجا باید بدهد؟
آقای هاشمی‌شاهرودی - نمی‌تواند ندهد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - حاج‌آقا، از کجا بیاورد بدهد؟

آقای هاشمی‌شاهرودی - خب، دولت حقوق کارمندا را چه کار بکند؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - نه خب، اگر دارد، بدهد و اگر ندارد، ندهد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - ببینید همیشه وقتی درآمدی را در بودجه منظور می‌کنند، وصول آن درآمد باید معقول باشد. درآمدی که معلوم است وصولی آن در حد صفر است، مجلس نباید مجوز آن را بدهد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - حاج‌آقا، درآمدهای اصلی دولت که از قدیم شاکله‌ی بودجه‌ی دولت را تشکیل می‌داده، چند موضوع بوده؛ فروش نفت ...

آقای هاشمی‌شاهرودی - یا مالیات‌ها. اول، مجلس این میزان درآمد را تخمین می‌زند ...

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، اصل تقدم درآمدها ...

آقای هاشمی‌شاهرودی - مثلاً مالیات، این است؛ این قدر تا این قدر است. اقلش را می‌گیرد آن را در بودجه می‌گذارد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله حاج‌آقا! فرمایش ...

آقای هاشمی‌شاهرودی - اما جایی که خود آقایان دولت می‌گویند درآمد صفر است یا سه درصد (۰.۳٪) است ...

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - حاج‌آقا! ما که در این مورد چیزی نمی‌گوییم. اتفاقاً ما به دولت می‌گوییم این موارد را صفر کن.

میلیارد تومان یعنی پنجاه و یک و هفت دهم درصد (۵۱.۷٪) افزایش دارد. ببینید این (۱۹۲،۰۰۰) میلیارد ریال یا (۱۹،۲۰۰) میلیارد تومان، سه مورد عمده‌اش، یکی مربوط به طرح‌های اوراق مشارکتی - انتفاعی است؛ (۵۰،۰۰۰) میلیارد ریال مربوط به طرح‌های عمرانی است که باید به خزانه واریز شود و صرف طرح‌های عمرانی شود؛ مورد دیگر طرح‌های عمرانی ناشی از فروش اموال است. دولت (۵،۰۰۰) میلیارد تومان برای فروش طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای منظور کرده که مجلس، (۵،۰۰۰) میلیارد تومان منابع حاصل از فروش این طرح‌ها را برای مصارف عمرانی قرار داده است. مورد دیگر، (۷،۰۰۰) میلیارد تومان فروش سهام درآمد - هزینه‌ای موضوع فروش سهام است؛ یعنی از (۱۹،۲۰۰) میلیارد تومان، (۱۷،۰۰۰) میلیارد تومان آن مربوط به مواردی است که عرض کردم.

آقای علیزاده - اینها در بودجه بوده، متنها دولتی‌ها آنها را حساب نکرده‌اند.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، در بودجه بوده، ولی در جداول نیامده است.

آقای اسماعیلی - مجلس، محل مصرف و جایش را مشخص کرده است.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، جایش را مشخص کرده‌ایم و حالا دولت مخالف است. اصلاً اگر از اول، دولت مخالفت خود را اعلام می‌کرد، مجلس حذف می‌کرد؛ ولی عدد و رقمی که جایش مشخص نیست، همین جوری به دولت نمی‌دهیم. بعد از اینکه کارهای کارشناسی روی لایحه صورت گرفته و نمایندگان و کمیسیون‌های مجلس در جریان قرار گرفته‌اند، دولت ادعا می‌کند که اعداد و ارقامی که ارائه شده، واهی است! اگر واهی است، چرا آنها را در لایحه بودجه آورده‌اید؟ فشار هزینه‌ای است، بدهی است؛ اصطلاحی که جناب آقای مرادی تا حالا چند بار مطرح فرموده‌اند و امروز هم در تلویزیون فرمودند، من از نظر کارشناسی خدمتشان سؤال می‌کنم که جناب آقای مرادی، بدهی چیست؟! اصلاً ما در بودجه بدهی نداریم!

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بدهی اینجاست.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - نه، همین کلمه‌ی بدهی، غلط است و اصلاً مبنای حقوقی و مبنای بودجه‌ای ندارد. بدهی ایجاد کردن، یعنی چه؟ دولت هر میزان فروش داشته باشد، به همان میزان پرداخت می‌کند. حضرت

حذف شده، باید اصلاح شود. این جدولی هم که خدمتتان است، ریز اعداد مربوط به جمع‌بندی بودجه‌ی دستگاه‌های اصلی در آن آمده است. شما در اینجا اعداد تجمیع شده‌ی اقلام عمده را ملاحظه می‌فرمایید. عدد بعدی مربوط به تملک دارایی‌های مالی که (۱۷,۸۰۰) میلیارد تومان است. یک قلم عمده‌اش، اعتبار موضوع فروش سهام شرکت‌ها که (۲۰,۰۰۰) میلیارد تومان است. (۲,۲۰۰) میلیارد تومان بحث پولی بود که به عنوان عیدانه، سهم صندوق توسعه‌ی ملی قرار می‌گرفت و مابقی هم (۱۹,۹۰۰) میلیارد است. کل بحث شاکلای بودجه این مواردی است که مطرح شد. وقت عزیزان هم گرفته شد. ۳-۴ دقیقه دیگر روی این مسائل بحث کنیم؛ در مورد مطالبی که مطرح فرمودند که حالا وضع تحریم‌ها چه می‌شود هم من چند نکته عرض می‌کنم.

آقای مدرس‌ی‌یزدی - در مورد ارز بفرمایید.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، ارز را اول بگویم؛ ارز شاید مهم‌تر است. در مورد ارز، پیشنهاد دولت محترم، استفاده از مکانیزم مرکز مبادلات ارزی کشور بود. ما در مجلس گفتیم که با توجه به اینکه این مرکز، جایگاه قانونی ندارد و ممکن است همین طور که یک‌شبه خلق شده، یک‌شبه هم برچیده شود، [ایراد دارد]. دولت در این مرکز مبادلات ارزی کشور، اختیارات ذاتی بانک مرکزی را در يد چهار وزیر گذاشت و چهار وزیر را متولی تصمیم‌گیری در خصوص موضوع ارز قرار داده است. طبق قوانین بالادستی، اینکه چهار وزیر، برای یک موضوع استقلال‌یافته‌ای مثل بانک مرکزی، حق ورود داشته باشند، جای بحث دارد. اینجا این حرف را چه دوستان دولت، خوششان بیاید یا نیاید، باید بزنم و به گوش آقای رئیس جمهور هم برسانید. رئیس کل بانک مرکزی در جلسه‌ای که به مجلس آمده بود گفت که من زورم به آقایان نمی‌رسد. ایشان می‌گفت اختیارات بانک مرکزی را گرفته‌اند و به دست چهار وزیر سپرده‌اند. وزیر صنعت، معدن و تجارت، به بنده - رئیس بانک مرکزی - دستور می‌دهد. مگر وزیر صنایع، رئیس من است که چنین دستوری می‌دهد و می‌گوید آقا این کار را بکن و این کار را نکن؟! این حرفی است که می‌آیند در جلسه مجلس مطرح می‌کنند. ما هم حداقل به عنوان کارشناس مملکت این را می‌فهمیم که اختیارات بانک مرکزی، به کس دیگری واگذار شده است. هیچ جای قانون این اجازه را نداده که اختیارات بانک مرکزی به شخص دیگری غیر از رئیس بانک مرکزی واگذار شود. کاری که در این وضعیت - که بانک مرکزی اختیار، جسارت و توان ندارد -

آقای هاشمی‌شاهرودی - خب دولت بعداً نمی‌تواند آنها را صفر بکند.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - خب دولت از همان اول، باید چنین درآمدهایی را صفر می‌کرد. همان اول دولت می‌گفت (۳۰,۰۰۰) میلیارد زیاد است و رقم (۵,۰۰۰) میلیارد را در نظر می‌گرفت. مجلس در مورد میزان فروش نفت، قیمت فروش نفت، قیمت محاسباتی دلار و نرخ تصعید که تشکیل‌دهنده‌ی شاکلای ارقام بودجه است، دقیقاً نظر دولت را لحاظ کرده است. نظر دولت، فروش (۱,۳۰۳) میلیون بشکه بود، ما همان را در بودجه آوردیم. همچنین قیمت محاسباتی دولت برای هر بشکه نفت، (۹۵) دلار بود؛ باز مجلس همان را تأیید کرد. دولت گفت هر دلار، (۲۴۵۰) تومان؛ ما هم گفتیم (۲۴۵۰) تومان. همه‌ی اینها محاسبه شد. دو قلم عمده در بودجه گذاشته بودند که ما هم همان‌ها را آوردیم. حالا اگر دولت نظرش عوض شده، ما هم در بودجه این دو قلم عمده درآمدهای واهی را نمی‌آوریم.

نکته‌ی بعد، در مورد تغییر در هزینه‌های جاری است. حالا که دوستان ما در دولت، وارد ریز مسائل شدند، بنده هم ریز مطالب را توضیح می‌دهم. بنده به عنوان نماینده‌ی مجلس و کسی که تنظیم بودجه را بر عهده دارم، هنگام بررسی لایحه‌ی بودجه، باید یک به یک ریشه‌ها، عددها و همه‌ی موارد را مورد توجه قرار دهم. در مورد اینکه چرا ردیف بودجه‌ی برخی مراکز و نهادهای متکفل امور فرهنگی، به یک سوم تقلیل یافته است، آیا مجلس حق اظهار نظر ندارد؟ دولت در بسیاری از موارد، بدون دلیل و مبنا، ردیف بودجه‌ی بخش‌های مختلف را صفر کرده است؛ ولی نظر مجلس این است که بودجه‌ی فرهنگی و حوزه‌های علمیه‌ی دینی و این‌جور مسائل، نه تنها نباید سی درصد (۳۰٪) تقلیل پیدا کند، بلکه باید آن را افزایش داد؛ یا فرضاً بودجه‌ی قوه‌ی قضاییه را نباید کاهش داد. در خصوص همین مجلس، چند ساختمان به صورت نیمه‌تمام رها شده و ردیف بودجه‌ی آن هم صفر شده است. خب، مجلس مگر جزئی از این مملکت نیست؟! نماینده‌ها مگر یک گوشه‌ای از این مملکت نیستند؟ در این ساختمان فعلی مجلس، باید روزانه مثلاً در یک اتاق ۳×۴، سه نماینده با ۵۰ ارباب رجوع برخورد کنند. آیا آن ساختمان نیمه‌تمام مجلس نباید برای این کار ساخته شود و به اتمام برسد؟ چرا باید بودجه‌ی یک جا صفر شود، بعد بودجه‌ی یک جای دیگر، مثلاً دویست و پنجاه درصد (۲۵۰٪) رشد داشته باشد؟! ما نمی‌گوییم در همه‌ی موارد، حق با دولت نیست، ولی بالاخره بعضی چیزهایی که

که تبدیل ارز صندوق توسعه ملی، در مرکز مبادلات ارزی کشور باشد. این هم پاسخ مطلبی که در مورد ارز مطرح شد. این مسائل، هیچ ربطی به تحریم ندارد. جناب آقای مرادی، در مورد پالایشگاه‌ها، بیست و پنج درصد (۲۵٪) سهم بخش خصوصی که همچنان واریز نشده، و اینکه در آینده واریز بشود یا نشود هم یک بحث مجادله‌ای شد و در بازار هم اثر گذاشت. مجلس این بیست و پنج درصد (۲۵٪) را حذف کرد، فردا صبح بازار به هم ریخت. خود دولت محترم، نشستی در این زمینه با بخش خصوصی، شرکت ملی نفت و مجلس داشت و تصمیمی که گرفته شد، همه زیر آن را امضا کردند.

در خصوص حذف کلمه‌ی «تخصیص» در بحث دانشگاه‌ها، حداقل خود آقای ممبینی باید شهادت بدهند که ما چه دعویایی در مجلس سر این موضوع راه انداختیم. حتی مجادله‌ی رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات آقای زاهدی با آقای مصباحی مقدم درباره‌ی این موضوع به رسانه‌ها کشیده شد. ایشان اصرار کردند کلمه‌ی «تخصیص» را حذف کنند. من خودم مخالف حذف آن بودم و نظرم این بود که موضوع تخصیص، شاید اصلاً ربطی به دولت نداشته باشد که بالاخره، کلمه‌ی «تخصیص» در مصوبه‌ی مجلس حذف شد.

در بحث بیمه‌ی زنان خانه‌دار که جناب آقای الفت‌پور می‌فرمایند، با توجه به حکم عامی که شامل کلیه‌ی زنان خانه‌دار می‌شد، با (۱۰۰) میلیارد تومان امکان بیمه‌ی کلیه‌ی زنان خانه‌دار نبود. عدد و رقمی هم ارائه کردند که با این مبلغ، فقط حدود (۲۰۰,۰۰۰) نفر را می‌شد بیمه کرد؛ ولی در نهایت هر تعداد را که دولت مشخص می‌کرد ما می‌پذیرفتیم. البته تعیین نرخ پنج درصد (۵٪) و هفت درصد (۷٪) برای حق بیمه در اختیار خود دولت است. ضمن اینکه (۱۰۰) میلیارد تومان هم، رقم قابل توجهی است. اتفاقاً یکی از جاهایی که منابش مشخص است، همین موضوع بیمه‌ی زنان خانه‌دار است. ببینید من در هر صورت نمی‌خواهم ریز به ریز این مطالب را عرض کنم. در مورد اضافه یا کم شدن احکام هم، ما در حد توانمان در کمیسیون تلفیق، احکامی که موجب تعرض به قوانین مادر می‌شد را حذف یا در کمیسیون با نصاب سه‌چهارم به تصویب رساندیم؛ یعنی این قدر اصرار می‌کردیم تا تغییر قوانین مادر در بودجه با سه چهارم آرا اصلاح شود یا اینها را حذف می‌کردیم. البته اینکه مواردی در صحن مجلس، به بودجه اضافه شده، از اختیار ما خارج بوده است. من در مورد اصلاح احکام لایحه‌ی بودجه، آن دفعه گزارش دادم. آن گزارش الان پیشم نیست

از دست ما برمی‌آمد این بود که اختیارات بانک مرکزی را در جای دیگری که دارای قانون هم باشد، تعریف کنیم. بر این اساس، ما اختیارات و مکانیزم بانک مرکزی را به شورای پول و اعتبار دادیم و گفتیم شورای پول و اعتبار، در مورد موضوع ارز تصمیم بگیرد. من فکر می‌کنم در ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار، منطق علمی، کارشناسی، فنی و نظارتی در خصوص اعضا رعایت شده است؛ ولی رئیس کل بانک مرکزی، مجدداً دیروز در مصاحبه‌ی خود گفته‌اند که مسائلی که بعضاً در بانک مرکزی مطرح می‌شود، محرمانه است و ما نمی‌خواهیم مسائل محرمانه را در شورای پول و اعتبار مطرح کنیم! چطور با حضور چهار وزیر، مسائل محرمانه مطرح می‌شود، ولی دو تن از نمایندگان مجلس که به عنوان ناظر قرار است در شورای پول و اعتبار باشند، نامحرم هستند. به جز این دو نماینده‌ی مجلس، بقیه‌ی اعضا از خود دولت هستند؛ یعنی مجلس محترم، حق نظارت در قبال یک موضوع مهم، آن هم از طریق مجرای قانونی را ندارد؟!

در خصوص بند (۳۲) هم، به والله قسم، اگر بنده و سایر نمایندگان، در طول این چند سال، حتی یک‌بار اعضای اتاق بازرگانی را دیده باشیم. تازه اگر هم دیده باشیم، مگر چه عیبی دارد؟! خب نمی‌توان اتاق بازرگانی را که جزئی از بخش خصوصی است، در خصوص بحث ارز، بی‌بهره دانست. بخش خصوصی یک حرفی دارد؛ حرف بخش خصوصی این است که اگر دولت محترم توانایی کاهش تفاوت میان نرخ دولتی ارز و نرخ بازار آزاد ارز و توانایی نظارت بر گردش ارز در کشور را ندارد، نباید بخش خصوصی را تحت فشار قرار دهد. آیا مجلس فقط باید دولت را ببیند یا کل اقتصاد را؟ اینکه یکی از اعضای اتاق بازرگانی مصاحبه کرده، اصلاً اگر مصاحبه هم نکرده باشد، بنده از مخالفان بند (۳۲) لایحه بودم. آقای قادری هم بود. همه بودیم. می‌گوییم کی گفته اگر در بازاری که الان نرخ مؤثر ارز، (۳۰۰۰) تا (۳۲۰۰) تومان است، واردکننده‌ای که به هر دلیلی، جنسی را با فعل و انفعالاتی وارد کرده، باید ارز به قیمت (۲۴۵۰) تومان به آن تعلق بگیرد. ما کجا گفتیم دولت نمی‌تواند پول نفت را به بازار مبادله ببرد یا به سمت شرکت گاز هدایت کند؛ دولت، پول نفت را هر جا می‌خواهد هزینه کند، ولی در مورد بخش خصوصی بحث فرق می‌کند. هیچ وقت در مجلس این بحث نبوده که پول نفت و غیر نفت را نمی‌توان در بازار مبادله عرضه کرد. اگر از این مصوبه، چنین برداشتی می‌شود، اصلاح کنیم. اتفاقاً ما در اصلاحیه‌ی انتهای بودجه‌ی سال ۱۳۹۱ اصرار داشتیم

برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری تشریف نداشتند، من هم در مجلس نبودم ولی در جریان این موضوع بودم - به بانک‌ها، اجازه‌ی تخفیف و یا استمهال داده نشد. اما بعداً قانون‌گذار این اجازه را به بانک‌ها داد که با تشخیص هیئت مدیره‌ی خود و در صورت وجود دلایل موجه برای بالا رفتن توان وام‌گیرندگان برای اجرای یک طرح، امکان استمهال تا (۵) سال، به این شرط که از نرخ مشخصی بالاتر نرود، وجود داشته باشد. ضمناً شما ذیل بند الحاقی (۵۵) مصوبه را مطالعه بفرمایید. الآن وضعیت از این قرار است که طرفی که مثلاً خانه‌ای به ارزش ده میلیارد را در رهن بانک گذاشته و صد میلیارد تومان تسهیلات گرفته و برای بازپرداخت آن اقدام نکرده، گفته‌ایم بانک‌ها می‌توانند اگر کسی بدهی‌اش بالای پانصد میلیون یا پنجاه میلیون است - حالا عددش را دقیقاً یادم نیست - از اموال بدهکاران بردارند.

آقای عزیززاده - تقریباً پارسال هم، به همین شکل بود.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - حالا می‌خواهم همین را بگویم. اگر این فرد، برای توافق با بانک مراجعه نکرد، بانک حق دارد از اموال او در هر جا که هست، برداشت کند. ما دنبال رانت هستیم؟! ما که می‌گوییم اگر کسی بدهی‌اش را نداد، یقه‌اش را بگیرد و اموالش را توقیف کنید. ضمن اینکه مجلس، اجازه‌ی این کار را به خود بانک‌ها داده است. بعد هم من نمی‌دانم نگرانی دولت از مجوزها چیست؟ ما

تا بگویم؛ بند اصلاحات را من از متن درآوردم. حاج‌آقا، حدود بیست و خورده‌ای از بندهای الحاقی، حکم‌های درآمد- هزینه‌ای است که عمدتاً و بالای نود درصد (۹۰٪) آن، مورد موافقت دولت هم هست. از میان بندهای الحاقی مواردی که مورد اختلاف طرفین باشد، ناچیز و حداقلی است. یعنی مجلس نباید حکمی در مورد صیانت از تولید، حمایت از تولید ملی و امثال آن، در بودجه بیاورد؟! وظیفه‌ی مجلس، منظور کردن این‌گونه مسائل در قانون بودجه است. مجلس باید کل مملکت را در نظر بگیرد. حالا ممکن است این وسط مثلاً یک بانک هم ناراحت شود.

در مورد بانک‌ها که فرمودند با مصوبات مجلس، دست آنها بسته شده و در حال ورشکستگی هستند؛ ما هم به این امر اعتقاد داریم؛ ولی ما در خصوص بانک‌ها یک بحث جدی داریم و آن اینکه منابع حاصل از فروش سهام و اموال و اینها، در سه جای مشخص هزینه شود. این منابع باید در اختیار بانک‌های توسعه‌ای قرار بگیرد. بانک‌های دیگر وظیفه دارند خودشان را سامان بدهند. بنابراین، تخصیص منابع حاصل از فروش اموال به بانک‌هایی که عملکرد خوب و مثبتی ندارند، عاقلانه و منطقی نیست. مثلاً در یک مورد، خط اعتباری (۵۴,۰۰۰) میلیارد تومانی به بانک مسکن داده شده که باعث بالا رفتن حجم بدهی دولت به سیستم بانکی و قفل شدن بانک مرکزی شده است. بعد توقع دارید مجلس با این موارد موافقت کند و هیچ حرفی نزنند! خوب معلوم است در این قضیه مجلس مقاومت می‌کند. نظر مجلس این است که فقط سه بانک توسعه‌ای تقویت شوند و مابقی باید طبق قانون تجارت و ضوابط رفتار بانکی خود عمل کنند. به خاطر اینکه دولت هم مدعی نشود که با این کار، دست دولت بسته می‌شود، مجلس مصوب کرد که خط اعتباری به شرطی به بانک‌ها داده شود که حجم بدهی دولت به سیستم بانکی، بیش از این افزایش پیدا نکند. به نظر شما این حرف بدی است؟! مگر این بلایی که سر مملکت ما در بحث نقدینگی آمده، عامل آن به جز این، چیز دیگری است!؟

آقای مدرسی‌یزدی - بدهی‌های معوق بانک‌ها چه؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - ببینید حاج‌آقا، در سه چهار سال اخیر، بحث بدهی‌های معوق بانک‌ها در بودجه گنجانده می‌شود. در سال‌های اخیر، اجازه‌ای به هیئت مدیره‌ی بانک‌ها داده شده که اگر رانت است، باید جلوی آن را گرفت. سال اولی که بحث اجازه‌ی بانک‌ها برای تعویق بدهی وام‌گیرندگان مطرح شد - آقای مرادی آن موقع در معاونت

۱. بند الحاقی (۵۵) بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس: «بند الحاقی ۵۵- به منظور حمایت از تولید و اشتغال، بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی موظفند پس از تأیید هیئت مدیره بانک با درخواست متقاضی، اصل و سود اعم از سود قبل و بعد از سررسید تسهیلات ریالی یا ارزی سررسید گذشته و معوقه پرداختی به اشخاص حقیقی و یا حقوقی بابت فعالیت در امور تولیدی صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی را که در بازپرداخت اقساط تسهیلات دریافتی به دلایل موجه دچار مشکل شده‌اند، برای یک بار و تا پنج سال تقسیط و از سرفصل مطالبات سررسید گذشته و معوق خارج نمایند. همچنین جریمه خسارت تأخیر پس از تعیین تکلیف تا آن زمان و انجام تسویه حساب کامل مورد تأیید بانک یا مؤسسه مالی و اعتباری بخشوده می‌شود، به نحوی که در این موارد، نرخ سود تسهیلات جدید، حداکثر معادل نرخ سود تسهیلات تعیین شده توسط شورای پول و اعتبار باشد. چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی برای تسویه بدهی‌های معوق خود به بانک‌های عامل مراجعه نمایند، به هیئت مدیره بانک‌ها اجازه داده می‌شود با رعایت قوانین و مقررات، برای مطالبات بیش از پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال خود از سایر اموال منقول و غیرمنقول آنان مازاد بر وثائق تحویلی به بانک‌ها اقدام نمایند.»

[پنج ساله پنجم توسعه]، به صورت ارزی است.^۲ حداکثر بیست درصد (۲۰٪)؛ دو تا ده درصد (۱۰٪) از منابع صندوق، به صورت غیرارزی در نظر گرفته شده است. اما طبق لایحه‌ی دولت، پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) منابع صندوق باید به صورت ریالی وارد بازار می‌شد.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) -
می‌شود بگویید کدام بند؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بندهای صندوق توسعه‌ی ملی را با هم جمع بزنید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) -
بند (۵) لایحه^۳ را باید جمع بزنیم، بله؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، جمع بزنید. حالا چهل درصد (۴۰٪) یا سی و پنج درصد (۳۵٪) یا پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) می‌شود؛ بالاخره یک عددی می‌شود. اجازه بفرمایید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) -
چهل و پنج درصد (۴۵٪) می‌شود، نه پنجاه و پنج (۵۵٪) درصد!

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - چند درصد؟ چهل و پنج درصد (۴۵٪)؛ حالا چهل و پنج درصد (۴۵٪) می‌شود؛ آقای مرادی اجازه بفرمایید. به هر حال، چهل و

اجازه دادیم تا دولت بتواند بدهی‌هایش را وصول کند. دولت اگر فکر می‌کند این کار، کار بدی است، این کار را نکن! در هر صورت حاج‌آقا، من در مورد شاکله‌ی بودجه عرض کردم، بحث کلاً فقط همین است. حاج‌آقا، ما در صیانت از صندوق توسعه‌ی ملی مُصِرّ هستیم. مُصِرّ هستیم و می‌ایستیم؛ یعنی ایستادیم. حاج‌آقا توضیح دادند، توجه بفرمایید؛ در بدو لایحه‌ی بودجه، صندوق توسعه‌ی ملی عددش صفر است؛ چون گفته‌اند اول دولت، دوم شرکت ملی نفت، سوم فلان، بعد اگر این ردیف‌ها پر شد و چیزی ماند، آن وقت به حساب خزانه واریز شود! کدام سیاست کلی مقام معظم رهبری این اجازه را به ما می‌دهد؟! کجای قانون برنامه این اجازه را به ما می‌دهد؟! قانون برنامه و سیاست‌های کلی می‌گوید اگر یک بشکه نفت را یک دلار فروختی، باید سهم هر قسمت مشخص باشد. این قدر سهم دولت، چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) سهم شرکت ملی نفت، بیست و شش درصد (۲۶٪) سهم صندوق توسعه‌ی ملی. نمایندگان دولت می‌گویند شش درصد (۶٪) سهم صندوق را بالا برده‌اید. خوب سهم صندوق توسعه‌ی ملی باید بالا برود؛ چون قانون‌گذار این را گفته؛ قانون برنامه این را گفته است.^۱ سیاست‌های ابلاغی هم به بالا بردن سهم صندوق توسعه‌ی ملی تأکید دارد. دولت می‌خواهد مثل سال گذشته، اجازه‌ی برداشت سه و نیم میلیارد، یا دو و نیم میلیارد را از حساب صندوق بگیرد. درست است، باید برای مخارج کشور از منابع صندوق خرج شود، ولی نباید از ابتدا صندوق را سوراخ کنیم! نباید بلایی که بر سر حساب ذخیره‌ی ارزی آورده شد را سر صندوق توسعه‌ی ملی هم بیاوریم. ما در مورد رابطه‌ی صندوق توسعه‌ی ملی با خزانه این اصرار را داشتیم و آن را اصلاح کردیم. در هر جای دیگر قانون بودجه که تعرض به منابع صندوق توسعه ملی شده باشد، مجلس جلوی آن را گرفته است. درخواست دولت محترم در بحث صندوق توسعه‌ی ملی این بود که مثلاً پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) صندوق توسعه ملی، ریالی بشود. خوب، این کار یعنی دیگر هیچ چیز از صندوق باقی نماند. البته مجلس این موارد را در لایحه اصلاح کرده است. چرا تسهیلات صندوق توسعه‌ی ملی باید به صورت ارزی تعریف شود؟ اصلاً ارائه‌ی تسهیلات از صندوق توسعه‌ی ملی، بر اساس قانون برنامه

۲. بر اساس تبصره ۲ بند (ط) ماده ۸۴ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵، «اعطای تسهیلات موضوع این ماده، فقط به صورت ارزی است و سرمایه‌گذاران استفاده‌کننده از این تسهیلات، اجازه تبدیل ارز به ریال در بازار داخلی را ندارند.»

۳. بند (۵) لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور: «۵- ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران موضوع صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۲ با اصلاحات زیر اجرا می‌شود:

۱- ۵- ده درصد (۱۰٪) از منابع صندوق جهت پرداخت تسهیلات به بخش‌های غیردولتی به طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی در زمینه‌های آب، پساب و کشاورزی قابل تخصیص است.

۲- ۵- پانزده درصد (۱۵٪) از منابع صندوق به صورت ریالی (ده درصد (۱۰٪) بخش صنعت و معدن و پنج درصد (۵٪) بخش مسکن) برای بخش‌های غیردولتی قابل تخصیص است.

۳- ۵- ده درصد (۱۰٪) از منابع صندوق به صورت ریالی برای بخش‌های حمل و نقل، ارتباطات و فناوری اطلاعات، گردشگری، محیط زیست، دفاع و خدمات قابل تخصیص است.

۴- ۵- ده درصد (۱۰٪) از منابع صندوق به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی یا تعاونی برای طرح‌های توسعه‌ای نفت و گاز با اولویت میداین مشترک با تضمین وزارت نفت بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی قابل تخصیص است.»

۱. جزء (۳) بند «ح» ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵.

(۱۰٪) به بخش کشاورزی و ده درصد (۱۰٪) به بخش صنعت، به صورت ریالی داده شود. ولی حالا که بابش باز شده، نباید اجازه بدهیم، همین‌طور جلو برود. در هر صورت، ما این روش را عمل کردیم. اگر شورای محترم نگهبان - حالا احتمالاً آقای دکتر مرادی هم فرمایشی داشته باشند - در ارتباط با اصل شاکله‌ی بودجه، فرمایشی داشته باشند که اصل شاکله‌ی بودجه را مثلاً این دو قلم اصلاح و تغییر به هم ریخته است، کاری ندارد ما در مجلس حذفش می‌کنیم. اصلاً کل این بند و جایش و همه‌اش را حذف می‌کنیم. یک فکری هم برای آن پروژه‌ها می‌کنیم. در هر صورت، عذر می‌خواهم؛ اگر هم صدایم بالاتر بود، ببخشید.

آقای جنتی - حالا نمایندگان دولت می‌خواهند جواب بدهند که ما فرصتی نداریم.

آقای علیزاده - آقای قادری بفرمایید. ایشان هم یک مطالبی ممکن است داشته باشند.

آقای قادری (سخنگوی کمیسیون تلفیق مجلس) - بسم الله الرحمن الرحیم. عرض سلام دارم خدمت همه سروران و بزرگواران. من فکر کنم ریشه‌ی اختلاف در حقیقت چند مورد است، ولو به صورت دسته‌بندی شده، آقای دکتر تاج‌گردون اشاره فرمودند. من فقط برای یادآوری به بعضی موارد اشاره می‌کنم. یکی اینکه در طول چند سال گذشته، دولت، اصلاً هیچ اصلاحیه‌ای در خصوص بودجه نیاورده است. دولت عادتش این است که در حقیقت، در ابتدا یک سری مجوزهای کلی را از مجلس بگیرد و بعد در طول سال، بر اساس این مجوزهای کلی، هر کاری می‌خواهد انجام بدهد. خوب، اگر این‌طور باشد، دیگر اصلاحیه‌ی بودجه در قانون اساسی و در قوانین عادی، اصلاً معنا ندارد. اصلاحیه‌ی بودجه را برای این گذاشته‌اند که اگر نیاز به تغییراتی در طول سال وجود داشته باشد، این تغییرات با هماهنگی مجلس انجام شود. مثلاً چرا بخشی از احکام حذف شد؟ یکی از موارد این است که مثلاً دولت برای تأمین نیازهای ضروری خود، اجازه‌ی جابه‌جایی منابع را دارد. سال گذشته، برخی پروژه‌ها، تخصیص نداشت؛ علت را که از دولت جویا می‌شدیم می‌گفتند مثلاً برای بحث حقوق و مزایا در نظر گرفته‌ایم! خوب، برداشت از منابع مربوط به طرح‌های عمرانی و صرف آن برای هزینه‌های جاری، بی‌معنا است. جابه‌جایی اعتبارات باید با هماهنگی مجلس صورت گیرد. یا در خصوص اولویت‌بندی که اشاره کردند، اگر جمع بزیند، سال گذشته سی و سه هزار میلیارد

پنج درصد (۴۵٪)، بیست درصد (۲۰٪) یا ده درصد (۱۰٪)؛ چه ربطی به شاکله‌ی بودجه دارد؟ اینکه مثلاً شما بگویید منابع صندوق، تبدیل به ریال بشود و به بخش کشاورزی داده شود و ما بگوییم به صورت ارز، به بخش صنعت داده شود؛ به کجای شاکله‌ی بودجه برمی‌خورد؟

آقای علیزاده - وضعیت صندوق توسعه‌ی ملی و نحوه‌ی مصرف منابع آن، در سیاست‌های کلی [برنامه پنجم توسعه]، پیش‌بینی شده است.^۱

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - نه، حاج‌آقا. شورای نگهبان این حق را دارد که به همین بیست درصد (۲۰٪) برداشت ریالی از منابع صندوق هم ایراد بگیرد. ما در کمیسیون برنامه و بودجه، این عدد را صفر کردیم. الان گزارش کمیسیون به صحن را نگاه کنید. کمیسیون، میزان برداشت از صندوق را صفر در نظر گرفته است. سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه هم همین را می‌گوید؛ اصل، بر برداشت به صورت ارزی است. حالا مجلس اگر توی جلسه‌ی صحن علنی، این کار را کرده است، اشتباه است.

آقای علیزاده - اصلاً در خود قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه، پیش‌بینی شده که مصارف صندوق به صورت ارزی باشد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، استفاده از منابع صندوق، فقط به صورت ارزی است. حالا متأسفانه قانون‌گذار دو سال است اجازه می‌دهد که ده درصد

۱. بند (۲۲) سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، ابلاغی ۱۳۸۷/۱۰/۲۱ مقام معظم رهبری: «۲۲ - تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و ایجاد صندوق توسعه ملی با تصویب اساسنامه آن در مجلس شورای اسلامی در سال اول برنامه پنجم و برنامه‌ریزی برای استفاده از مزیت نسبی نفت و گاز در زنجیره صنعتی و خدماتی و پایین‌دستی وابسته بدان با رعایت: ۲۲-۱- واریز سالانه حداقل (۲۰) درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فراوردهای نفتی به صندوق توسعه ملی. ۲۲-۲- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه‌گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی. ۲۲-۳- قطع وابستگی هزینه‌های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه.»

همچنین ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ به موضوع صندوق توسعه ملی اختصاص یافته است که در بند «ط» آن، «مصارف صندوق» تعیین شده است.

درصد (۲۰٪) تا سی درصد (۳۰٪) به تورم فعلی اضافه می‌کند؛ طبیعی است که مجلس واکنش نشان بدهد و اجازه ندهد که نظر دولت در خصوص بحث هدفمندی تأمین شود.

در بحث منابع صندوق توسعه ملی هم دوستان اشاره کردند. شما ببینید جمع بزنید؛ یعنی با این روند، اگر منابع ارزی صندوق توسعه ملی، ریالی بشود، بعد از سه یا چهار سال، دیگر ارزی در آن نمی‌ماند. در حقیقت، باید منابع ریالی مورد نیاز از منابع بانکی تأمین شود. دولت، سال گذشته - دوستان هم توضیح دادند - چهل و پنج هزار میلیارد تومان، خطوط اعتباری در یک بخش باز کرد. یعنی در حقیقت، حق بخش تولید را در آنجا ضایع کردند و در بخش مسکن هزینه کردند؛ بعد مشکل بخش مسکن را می‌خواهند از این طریق حل کنند! کجای این کار، منطقی است؟! با کدام منطق اقتصادی، سازگاری دارد؟!!

بحث بانک‌ها که اشاره کردند، اتفاقاً احکامی که مجلس آورده؛ مثلاً در ارتباط با استمهال بدهی کشاورزان، ما در آنجا اشاره کردیم که در حقیقت کمیته‌ای تشکیل شود و در سقف منابعی که پیش‌بینی شده، بانک‌ها اجازه داشته باشند با هماهنگی مدیریت جهاد شهرستان، یا مسئول بانک مربوطه در قالب سقفی که برای هر شهرستان پیش‌بینی شده، برای مدت زمان حداکثر تا سه سال استمهال کنند. در مورد بقیه بانک‌ها هم که توضیح دادند.

در مورد ستاد تدابیر ویژه هم واقعیت قضیه این است که نباید به گونه‌ای باشد که یک شورای فرعی شورای عالی امنیت ملی بتواند به راحتی تمام مصوبات مجلس را دقیقاً به هم بریزد. در مصوبه‌ی مجلس اشاره شده است که مصوبات ستاد تدابیر ویژه به رئیس مجلس ارائه شود تا در صورت مغایرت با سایر قوانین، به شورای عالی امنیت ملی برگردانده شود. شورای عالی امنیت ملی باید تعیین تکلیف کند؛ نه اینکه دو یا سه وزیر، برای تمام مصوبات مجلس بخواهند مشکل ایجاد کنند.

در خصوص احکام مربوط به نام‌گذاری سال‌ها، مجلس بیست و چند بند در ارتباط با نام‌گذاری امسال - سال حماسه‌ی سیاسی، حماسه‌ی اقتصادی - در لایحه‌ی بودجه آورده و سال گذشته هم در ارتباط با حمایت از تولید ملی به همین شکل بوده و چیز جدیدی نبوده است.

در ارتباط با مغایرت برخی بندها با قانون اساسی که دوستان اشاره کردند، ما امسال کد و ردیف بودجه‌ای نیابوریم. اعتبارات عمرانی هم که توزیع شده است، در قالب همان کدها و ردیف‌های قبلی است.

تومان مربوط به واگذاری سهام، پانزده هزار میلیارد تومان، اوراق مشارکت مربوط به بانک‌ها و پنج هزار میلیارد تومان مربوط به اوراق مشارکت دولت بوده که مجموعاً چند برابر بودجه‌ی عمرانی است. این جابه‌جایی‌ها در اعتبارات مصوب، در اختیار دولت است. در ردیف‌های بودجه‌ای که نگاه کنید، می‌بینید منابع یک پروژه‌ای که یک میلیارد بیشتر نبوده، یک‌بار در طول سال، صد میلیارد برایش هزینه شده است. این اولویت‌بندی‌ها کجا باید تعیین شود؟ حداقل بنده نسبت به پروژه‌های استان خودمان - شهر شیراز و استان فارس - را که با خبرم. طبق آمار که ارائه شده، سال گذشته، از سی و سه هزار میلیارد تومان واگذاری، معلوم نیست پانزده، شانزده هزار میلیارد تومان کجا هزینه شده است. مثلاً نیروگاه شیراز، ششصد میلیارد تومان سال گذشته واگذاری داشته، نیروگاه کازرون و سایر مناطق به همین شکل، واگذاری داشته است. این واگذاری‌ها بر چه مبنایی است؟ در نقطه‌ی مقابل، انجام طرح‌های عمرانی دولت، بدون هماهنگی با مجلس است. شما سقفی که برای امسال پیش‌بینی کردید، دو میلیارد، چهار میلیارد و پنج میلیارد است؛ در حالی که برای یک پروژه ملی، صد میلیارد تومان هزینه می‌کنید. یا اعتبار یک پروژه‌ی دیگر را که چهار میلیارد بوده، صرف هزینه‌های جاری کرده‌اید. این جابه‌جایی‌ها باید با هماهنگی مجلس باشد. دولت می‌خواهد در قالب بودجه، مشکلات خودش را حل کند. شما بروید لایحه‌ی اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و بندهایی از بودجه که در ارتباط با مالیات مستقیم است را مشاهده کنید. دولت همان مواردی که در قالب لایحه‌ی مالیات‌های مستقیم به مجلس آمده، همان موارد را در قالب لایحه‌ی بودجه آورده و می‌خواهد مشکلش را حل کند. خوب، این کار در طول سال باید انجام بشود. مجلس برای اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۳۶۶، دقیقاً نزدیک یکی دو سال درگیر بود. شما در مدت یکی دو هفته می‌خواهید در بودجه، به احکامی که هزاران مشکل دارد و نقطه نظرات و دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به آن وجود دارد، با یک بررسی سطحی، مشکل را حل کنید. طبیعی است که مجلس واکنش نشان می‌دهد.

مورد بعدی بحث هدفمند کردن یارانه‌ها است. نگاه‌ها کاملاً متفاوت است. دقیقاً آن سقفی که الان دولت برای هدفمندی یارانه‌ها پیش‌بینی کرده است، صد و بیست هزار میلیارد تومان است که با تورمی معادل سه برابر شدن قیمت‌ها محقق می‌شود و با توجه به آن تورم‌هایی که ما معتقدیم حداقل بین بیست

حاصل شد، هیچ گردش و تبدیلی به ریال اتفاق نمی‌افتد. ما روی این قضیه، اصلاً تبدیل دلار به ریال را تجویز نکردیم. جداول را خدمتتان توضیح دادم.

آقای علیزاده - آقایان مجلس می‌گویند آن ارقام، در خود لایحه بودجه‌ی دولت به عنوان درآمد- هزینه‌ای بوده، منتهی دولت - بعضی‌ها را، نه همه را - در سقف و در سرجمع ارقام لایحه نیاورده بوده است که مجلس آن را در داخل سرجمع آورده است. حرف آقایان [نمایندگان مجلس] در جواب آن ایراد تغییر در ارقام بودجه‌ی عمومی این است. اگر آقایان قانع شدند، هر طرف، رأی می‌دهند. این روشن است.

آقای سلیمی - همین دانشگاه‌ها را ایشان توضیح بدهند.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، دانشگاه‌ها را، آقای دکتر قادری توضیح دادند. مثلاً دولت محترم تشریف برده در شهر من، شهر آقای قادری یا شهر فلان و در آنجا مجوز تأسیس دانشگاه فلان را داده است.

آقای علیزاده - مگر آنجا شهر شده است؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، شهر شده است. اتفاقاً در همان مصوبه‌ی دولت، ده ما را هم شهر کرده‌اند. بعد دولت مصوب کرده که فلان دانشگاه تأسیس شود و به استناد این، شورای عالی گسترش، مجوز صادر کرده است. بعد به استناد مجوز شورای عالی گسترش، دانشجو گرفته‌اند. دانشجو هم در حال تحصیل است. خوب، به مجلس مراجعه می‌شود و می‌گویند که بالاخره این چیزی که تأسیس شده، باید یک هویتی داشته باشد. بنابراین، دولت محترم که در اوایل لایحه‌ی بودجه گفته که کل دستگاه‌های اجرایی همین شصت، هفتاد مورد است؛ یعنی مثلاً کمیته امداد و بهزیستی را زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گرفته، مجلس با آن مخالفت می‌کند و می‌گوید هر دستگاهی که به حکم قانون تشکیل شده، باید کد و ردیف مستقل داشته باشد. دو سال است که دولت، دستگاه‌ها را به این شکل تعریف می‌کند، اما مجلس بودجه‌ی هر کدام را مستقل تصویب می‌کند. امسال هم مجدد، دولت همین کار را کرده که باید به همان ردیف‌های قبلی برگرداند. در مورد دانشگاه‌ها که اختلاف نظر بود، گفتیم که هر کدام مجوز دولت را دارد، مصوبه‌ی شورای عالی گسترش را دارد، دانشجو دارد، باید ردیفش مشخص و مستقل باشد؛ حالا یا به استناد مجوز شورای عالی گسترش، ردیفش مستقل است یا با یک کد فرعی، ذیل دانشگاه مادر است؛ مثلاً دانشکده علوم فنی دانشگاه تهران

یا بحث دانشگاه‌ها که اشاره کردند، وقتی خود شورای عالی گسترش وزارت علوم مجوز می‌دهد، چه توقعی می‌توان داشت. اصلاً در کشور ما، دانشگاه مادر و غیرمادر نداریم. دولت باید ابتدا از مسیر قانونی، دانشگاه مادر را تعریف کند تا بعد بتوان گفت فلان مؤسسه‌ی آموزش عالی، وابسته به آن دانشگاه مادر است. وقتی که دولت در فلان استان، مرتب مجوز تأسیس مؤسسه آموزش عالی را می‌دهد، ما با چه عنوانی می‌توانیم بودجه‌اش را به بودجه‌ی دانشگاه تهران یا دانشگاه شیراز وصل کنیم. وقتی یک مؤسسه با مجوز شورای عالی گسترش ایجاد می‌شود، یک مؤسسه‌ی مستقل است و بودجه‌ی مستقل دارد.

آقای علیزاده - سؤالی که مطرح است و آقایان - دولت - در نامه‌ی خود به شورای نگهبان نوشته‌اند - که ظاهراً الان به آن پرداخته نشد- این است که آقایان می‌گویند شما - یعنی مجلس محترم - در لایحه بودجه، سطح این مراکز را بالا برده‌اید؛ یعنی دانشکده را به دانشگاه یا مرکز آموزش عالی تبدیل کرده‌اید که خود این تغییر ساختار، باعث تغییر در بودجه شده است. این یک فرمایشی بود که آقایان در نامه مطرح کرده بودند که البته امروز نگفتند.

آقای قادری (سخنگوی کمیسیون تلفیق مجلس) - حاج‌آقای علیزاده، مرجع تغییر ساختار کیست؟ مگر شورای عالی گسترش نیست؟ آن وقتی که مجوز شورای عالی گسترش را ارائه می‌کنند، دولت باید جلوی شورای عالی گسترش را بگیرد.

آقای علیزاده - آیا تغییر ساختار، منوط به مجوز شورای عالی گسترش است؟

آقای قادری (سخنگوی کمیسیون تلفیق مجلس) - بله، تمام موارد و تمامی تغییرات، با مجوز شورای عالی گسترش است. یک مورد اگر شما آوردید بدون مجوز شورای عالی گسترش باشد، حق با شماست. من مباحثم تمام شد.

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - حاج‌آقا اصلاً شما در مصارف صندوق توسعه‌ی ملی در مصوبه‌ی مجلس، هیچ تبدیل جدید دلار به ریال ندیدید؛ یعنی شما در این موضوع هیچ افزایشی را نمی‌بینید. تازه ما در این خصوص، کمک هم کرده‌ایم؛ در واگذاری‌ها دقت بفرمایید.

آقای جنتی - در سرجمع ارقام هزینه‌ای، ریالی از این محل اضافه نشده؟

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - همه‌ی منابع صندوق، گردش مالی دارد؛ یعنی اگر منابعی در صندوق

آقای تاج‌گردون (نایب رئیس کمیسیون تلفیق مجلس) - ببخشید، من چون کلامم جدید است، می‌گویم. قانون زمانی قانون است که مجلس برای شورای محترم نگهبان ارسال کند و شورا آن را تأیید کند.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - مگر نباید مصوبه‌ی [کمیسیون تلفیق راجع به] بودجه را در صحن مطرح کنید؟ مگر نباید [آنچه در صحن مطرح می‌شود] مصوبه‌ی کمیسیون تلفیق باشد؟ مگر این سی و هفت هزار میلیارد تومان را در صحن مجلس تصویب کرده‌اید؟! دیروز فقط تحت عنوان اینکه یک جدول داریم و در کنار سایر احکام تصویب می‌شود، این سی و هفت هزار میلیارد تومان را در صحن علنی مجلس تعیین تکلیف کردند. دیروز در همین مجلس، برخی از نماینده‌ها مدعی شدند که این اعداد را چه کسی تصویب کرده است؟ یک قران و دو قران که نیست؛ سی و هفت هزار میلیارد تومان است.

خدا را شکر، آقای قادری گفتند با اجرای هدفمندی، تورم بیست تا سی درصد می‌شود. آنهایی که می‌گفتند اگر مرحله‌ی اول هدفمندی‌سازی یارانه‌ها اجرا شود، تورم بالای ایجاد می‌شود؛ مرکز پژوهش‌های محترم مجلس فرموده بود شصت و سه درصد (۶۳٪) و رئیس کمیسیون اقتصادی مجمع تشخیص مصلحت می‌گفت پانصد درصد (۵۰۰٪)، تورم ایجاد می‌شود. همه‌ی این ادعاها، مدون و مکتوب است. این عظمت نظام جمهوری اسلامی است که الآن همه‌ی آقایان می‌گویند قانون هدفمندی را اجرا کنیم. زنده‌باد آن مدیریت و آن نظامی که این قانون را این قدر قوی اجرا کرد که با سه برابر شدن قیمت‌ها، تورم بیست تا سی درصد شد. من راجع به موضوع هدفمندی اصلاً بحث نمی‌کنم و از آن می‌گذرم.

دولت لایحه‌ی اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم را چهار ماه قبل از عید، به مجلس ارائه داده است. می‌گویند اقتصاد مقاومتی باید اجرا شود؛ اقتصاد مقاومتی هم یعنی مالیات. اقتصاد مقاومتی یعنی محل درآمدهای دولت از نفت جدا شود. در خصوص معدن هم، دولت لایحه‌ی اصلاح قانون معادن را چهار ماه قبل از عید ارائه کرده بود تا به بودجه سال ۱۳۹۲ برسد و بتوان محاسبات را به درستی انجام داد. دوستان در مجلس یک فوریت آن را هم تصویب کردند، اما بعداً از دستور کار مجلس خارج شده است. اقتصاد مقاومتی یعنی مالیات. مالیات یعنی درآمد واقعی. ما در لایحه‌ی اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم چه خواسته بودیم؟ می‌خواستیم جلوی فرار مالیاتی را بگیریم، نه

یا چوکای انزلی یا چوکای رشت، ذیل دانشگاه تهران هستند. بنابراین در ردیف‌ها می‌نویسیم دانشگاه تهران - دانشگاه فلان. من متعجبم؛ من این لیست دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها را از خود دوستان شاغل در دولت گرفته‌ام! خود آنها یک لیست به من دادند گفتند این دانشکده تبدیل به دانشگاه می‌شود؛ یعنی سطحش از چند رشته‌ای و چند دانشکده‌ای افزایش پیدا کرده و بالاتر رفته و شورای عالی گسترش آن را به دانشگاه تبدیل کرده است. خب، این که دیگر دانشکده نیست. در دفترچه انتخاب رشته، اسمش دانشگاه است. اما بعد می‌بینیم در لایحه‌ی بودجه تنظیمی دولت، تحت عنوان دانشکده آورده می‌شود! همین دیروز بر اساس یک اشتباه دفتر سازمان مدیریت و مجلس، برخی دانشکده‌ها مثل دانشکده‌ی بهبهان، در جابه‌جایی‌ها و در ردیف‌های بودجه، تبدیل به دانشگاه بهبهان یا مثلاً دانشگاه لارستان یا دانشگاه آبادان شده بود. وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متوجه این اشتباه شدند و طی نامه‌ای متذکر شدند که برخی موارد، دانشگاه نیستند و هنوز دانشکده هستند. ما هم در جداول، آنها را اصلاح کردیم. (۶۷) بند، ردیف‌های جدید بود که فکر می‌کنم آنچه ما خدمت دولت محترم دادیم، به (۲۷) یا (۲۸) بند رسید. دولت مدعی شد اصلاً اینها مجوز ندارند. گفتیم هر کدام مجوز ندارند، با یک تلفن سؤال می‌کنیم. اگر کمیسیون مجلس یا هر کس دیگر هم بگوید، قبول نیست؛ خود شما به ما بگویید مجوز دارند یا خیر. چون تک‌تک مستندات هر یک از دانشگاه‌ها یا مراکز تازه تأسیس را می‌آوردند، مجلس هم در بودجه، ردیف مستقل برای آنها قرار می‌داد. همین الآن هم هر کدام از دانشگاه‌ها را که دولت بگوید دانشگاه نیست، ما از داخل جداول حذف می‌کنیم. اصلاً دعوایی هم نداریم. اینکه بگوییم ماهیت حقوقی‌اش را ما در مجلس معین نکنیم، بالاخره یک ایرادی روی این موضوع است.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - اگر ده دقیقه به من اجازه صحبت بدهید، سپاس‌گذار می‌شوم؛ چون در اینجا برخی حرف‌ها زده شد که باید پاسخ آنها داده شود. من هم اینجا با ادله صحبت می‌کنم؛ خوب است این هم در سوابق شما ثبت شود.

من از انتهای بحث شروع می‌کنم. خدا را شکر دوستان مجلسی خودشان می‌گویند، دانشکده‌ای را دانشگاه می‌کنند یا دانشکده‌هایی را چند دانشگاه می‌کنند، بعد با یک تلفن می‌فهمند که اشتباه کرده‌اند. این چه نحو قانون‌گذاری است؟! قانون‌گذاری باید بعد از مشخص شدن همه‌ی اینها باشد.

دوستان مجلس در حوزه‌ی واگذاری‌های تملک دارایی‌های مالی به بودجه اضافه کرده‌اند، ما با آن موافقیم، تماماً حذف شود؛ انگار که نه خانی آمد و نه خانی رفت.

آقای؟ - چنین حرفی زدند؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - [این موضوع را] در اینجا به شما [نظر شورای نگهبان] ارجاع دادند؛ نظر ما را هم خواستند. ما هم صد درصد (۱۰۰٪) موافقیم. من یک نکته‌ی دیگر را هم بگویم. سؤال من این است که مگر ما گفتیم سهم صندوق توسعه‌ی ملی را ندهیم؟ گفتیم سهم صندوق توسعه‌ی ملی سر جای خودش، منتهی در تقدم پرداخت‌ها، چون شش‌ماهه‌ی اول سال درآمد نداریم، شش‌ماهه‌ی دوم سال، سهم صندوق را بدهیم. در شرایط کنونی فروش نفت ما کاهش یافته است و فقط بخشی از پول آن، آن هم با سختی فراوان به دست ما می‌رسد. این مسئله، بخشی از تحریم است. مالیات شش ماه اول، وجود خارجی ندارد؛ چون ۳۱ تیرماه، تازه مجامع شرکت‌ها تشکیل می‌شود که تشکیل بعضی از آنها هم به مهرماه موکول می‌شود. همچنین ماه مبارک رمضان و تعطیلات تابستان را در پیش داریم. این زمان‌ها، زمان جمع کردن مالیات نیست. جمع‌آوری مالیات در شش‌ماهه‌ی دوم سال است. هر چه به آخر سال نزدیک شویم، مالیات بیشتر گرفته می‌شود. از دوستان مجلس خواهش کردیم که سهم صندوق توسعه سر جای خودش باشد، اما در تقدم دریافت و تخصیص سهم صندوق، هزینه‌های واجب دولت مقدم باشد. یعنی چه؟ یعنی اینکه وقتی تراز دریافت و پرداخت دولت به دلیل مشکلات موجود یکسان نیست، سهم صندوق توسعه با یک تأخیر سه ماهه واریز شود. این کار چه ایرادی دارد تا اینکه جلوی آن را بگیریم؟! نظر دولت این است که اول، چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) سهم شرکت ملی نفت داده شود؛ بیست و شش درصد (۲۶٪) سهم صندوق توسعه‌ی ملی هم بلوکه شود، بعد تمهاتش هر چه ماند، در صورت عدم استطاعت دولت، سر ماه، صرف حقوق کارمندان شود. آیا دولت نباید این اجازه را داشته باشد که سهم صندوق را به تأخیر بیندازد و در عوض، کار مردم را راه بیندازد؟! من می‌خواهم به شما دوستان این را بگویم که این بودجه، بودجه‌ی تعیین‌کننده‌ای است. حساب و کتاب هم دارد. اینکه دوستان گفتند که پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) برای تسهیلات ریالی در نظر گرفته شده، این طور نیست. سی و پنج درصد (۳۵٪) مربوط به تسهیلات ریالی بوده است. آنچه در لایحه دولت آمده، برای رونق تولید و تحرک جدی در تولید

اینکه تعرفه‌ی مالیات و نرخ مالیات را بالا ببریم. اما ملاحظه می‌کنید که لایحه‌ی اصلاح قانون مالیات را هم آقایان [نمایندگان مجلس] رها کرده‌اند. به چه دلیل؟ من نمی‌دانم! دولت به دنبال این بود که آنهایی که مالیات نمی‌دهند را استحصال و استحصال کند و این طور نباشد که بخش خصوصی و اصناف، مالیات ندهند؛ اما یک چهارم کارمندان دولت، مالیات بدهند. با این وجود، از آن طرف چون ما مجبور بودیم برای کسب درآمد و اینکه حقوق مردم را آخر سال بدهیم، سه چهارم مورد از موارد لایحه‌ی اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم را در قالب لایحه‌ی بودجه بیاوریم. خوب، به لطف خدا، مجلس همه را حذف کرد! ببینید من خواهش از شما این است. دوستان، شاکله‌ی بودجه زیر و رو شده است. دوستان مجلسی می‌گویند ما حرفی نداریم که حذف بشود؛ [اگر چنین است] پس، هر آنچه مجلس محترم به صورت درآمد- هزینه‌ای اضافه کرده، حذف کنید. بودجه باید واقعی باشد؛ بودجه باید منطق داشته باشد. نباید علامت غلط به بازار بدهیم. همین طور اعدادی بدون حساب در بودجه گذاشته می‌شود، بعد می‌گوییم بودجه‌ی عمرانی کشور، پنجاه و هفت هزار میلیارد تومان شده است. کجا پنجاه و هفت هزار میلیارد تومان شده است؟ بودجه‌ی عمرانی کشور، با حذف ده هزار میلیارد از هدفمندی یارانه‌ها و هفت، هشت هزار میلیارد از جاهای دیگر، به بیست هزار میلیارد رسیده است. ببینید حاج آقای یزدی، بودجه‌ی عمرانی موتور محرکه است. کارخانه‌های تولیدکننده باید تولیدات خود از قبیل ژنراتور، میل‌گرد، سیمان، آهن و ... را بفروشند و این کار با انجام پروژه‌های عمرانی ممکن است. دولت خودش یک بازار بزرگ در ساخت‌وساز است. برای اینکه نگویند مجلس، بودجه‌ی عمرانی کشور را منهدم کرد، مجلسی‌ها آمده‌اند درآمدهای واهی و عددی‌هایی که وجود خارجی ندارد را در بودجه گذاشته‌اند. دوستان از شاکله‌ی بودجه، قدم به قدم صحبت کردند؛ آقای ممبینی صراحتاً عنوان کرد نوزده هزار میلیارد تومان که هزینه‌ی قطعی است و درآمد- هزینه نیست، وجود خارجی ندارد. ما بحثمان این است که بودجه، بازی با عدد نیست؛ بودجه یک سند رسمی برای اداره‌ی واقعی یک کشور است. هر آنچه از منابع و درآمدها که اضافه می‌شود، باید واقعی و قطعی باشد. نمی‌شود نوزده هزار میلیارد تومان، هزینه‌ی قطعی ایجاد کرد ولی درآمدش واهی باشد. این به چه معنا است؟

پس ببینید در این ارتباط، ما با شما مجلسی‌ها مشترکیم. آقای عزیز، دوستان دولتی هم در پیشنهاداتشان بود؛ هر آنچه که

شده است؛ نه رویکردهای آن، رویکرد دولت است؛ نه ارقامش، ارقام دولت و نه بندهایش، بندهای لایحه‌ی پیشنهادی دولت است. خواهش می‌کنم [در شورای نگهبان] آنچه را که قانون اساسی در خصوص لایحه‌ی بودجه‌ی دولت گفته، آن را مبنا قرار بدهید.

آقای... (یکی از نمایندگان دولت) - آقای قادری می‌گویند که اصلاحیه‌ی بودجه بیاورید. یعنی از همین الآن متوجه هستند که این مصوبه‌ی بودجه اشکال دارد.

آقای جنتی - ما حرف‌های طرفین را شنیدیم. الآن هم اگر بخواهیم کشتش بدهیم تمام نمی‌شود. بحث بیشتر هم لازم نیست. فقط آنچه که به طرفین عرض می‌کنم این است که آقای تاج‌گردون، هم مجلس و هم دولت باید توجه داشته باشند که مسئله، مسئله‌ی مجلس و دولت نیست؛ مسئله‌ی هفتاد میلیون جمعیت مملکت است. مسئله‌ی شرایط سخت تحریم است. مسئله، مشکل تولید است. مسئله، بحران اقتصادی است. مسائل گوناگون است و همین‌ها است که شما گفتید که البته در آینده ممکن است تحریم‌ها هم بیشتر شود. من خواهم این است که دوباره چند نفر از مجلس، چند نفر از دولت و یکی دو نفر از شورای نگهبان، بنشینید و یک قدری بیشتر در این باره بحث کنید. نگذارید الآن به این حالت بماند که مجلس یک حرفی بزند و دو مرتبه دولت هم یک چیز دیگری بگوید و به توافقی هم نرسید؛ این کار را نکنید. بنشینید با هم حرف‌هایتان را بنزید و تا آنجایی که می‌توانید به یک توافقاتی برسید. من به مجلس هم عرض می‌کنم، بالاخره آنکه مملکت را می‌خواهد بگرداند، دولت است. دولت می‌خواهد بودجه را اجرا کند. هر مشکلی پیش بیاید، دولت باید برای آن راه حل پیدا کند. الآن به نظرم واقعاً جای تقدیر از دولت وجود دارد که در این مدت که مشکلات تحریم پیش آمده، بالاخره راه‌هایی را برای دور زدن تحریم‌ها باز کرده‌اند. این کاری بوده که واقعاً ارزش داشته و جای تقدیر دارد. در آینده هم می‌خواهند دوباره همین کار را بکنند. همین طوری که همه‌ی شما می‌دانید، این دولت، یکی دو ماه دیگر بیشتر بر سر کار نیست. دولت آینده می‌آید که حالا آن هم چه به سرش می‌آید، خدا می‌داند. اینکه چه کسی می‌خواهد بیاید و چه کار می‌خواهد بکند، باز با خداست. ولی در هر صورت اجماً، در حدی که الآن می‌توانید و در این مدت باقیمانده، دور هم بنشینید و حرف‌هایتان را بنزید و کاری کنید که به هم نزدیک شوید. این چیزی است که هم مقام معظم

بوده تا آمریکا نتواند بلایی را که سر عراق آورد، سر ما بیاورد و حدود ده، دوازده سال رشد ما را منفی کند. لذا ما برای تسهیلات ریالی، سی و پنج درصد (۳۵٪) پیشنهاد داده بودیم، نه پنجاه و پنج درصد (۵۵٪).

تهاتر و اعمال حساب را می‌گویند، بد است؛ خوب قبول، پس چرا اجازه‌ی آنها را داده‌اید؟! در یکی از بندهای مصوبه، اجازه‌ی تهاتر هفت میلیارد دلار به شرکت ملی نفت داده شده که خلاف قانون برنامه است. چرا مجلس، اجازه‌ی تهاتر داده است؟ یا پنج میلیارد دلار به وزارت دفاع، بحث آب‌های مرزی و ... داده شده؛ علت این اجازه‌ها چیست؟ اگر منطق تهاتر، غلط است، خوب هیچ کجا نباید اجازه‌ی تهاتر داد. رویه باید واحد باشد. دوستان می‌گویند این پول کجا رفت؟ تمام پول‌ها اعمال حساب شده است. حضرت آیت‌الله شاهرودی، یک ریال در جمهوری اسلامی، بی حساب نیست؛ اگر نقد است، گردش خزانه دارد؛ اگر به صورت دیگری است، اعمال حساب دارد. ما اعمال حساب کردیم. اینکه بگویم یک پولی یک جایی نامشخص هزینه شد، بی‌معنا است. دقیقاً مشخص است که دولت، سال قبل، پانزده هزار میلیارد تومان فروش داشته است. پانصد و چهارده میلیارد آن، به دو حساب از حساب‌های خزانه در بانک مرکزی واریز شده و هشت، نه هزار میلیارد به صندوق توسعه‌ی ورشکسته فولاد اختصاص یافته است. چهار هزار میلیارد تومان هم به صندوق تأمین اجتماعی داده‌ایم. حضرت آیت‌الله جنتی، در سؤال‌هایتان بود که دولت نمی‌تواند یک ریال بدهی ایجاد نکند. دوستان در مجلس سیاست‌گذاری می‌کنند، احکام را می‌نویسند، اما منبع را مشخص نمی‌کنند. در نتیجه، برای دولت بدهی ایجاد می‌شود و وضعیت صندوق تأمین اجتماعی چیزی می‌شود که الآن مشاهده می‌کنید. هیچ‌یک از این طلب‌ها را خود دولت ایجاد نکرده است. احکام بودجه‌ای بدون در نظر گرفتن بار مالی و مشخص کردن منبع نوشته می‌شود، بعد هم به زور دیوان محاسبات و سازمان بازرسی، اجرای احکام را از دولت می‌خواهند.

در خصوص اینکه دوستان گفتند چرا برخی مراکز فرهنگی یک سوم شده است، باید عرض کنم که این طور نیست. اعداد و ارقام در لایحه‌ی دولت معلوم است. بودجه‌ی این مراکز، نه تنها یک ریال کم نشده، بلکه افزایش هم داشته است. اعداد و ارقام را بیاورید، مکتوب و مستند است و نیاز به اختلاف نظر ندارد. دوستان، جمع‌بندی من این است: شاکله‌ی بودجه کاملاً عوض

اینکه مهلت قانون بودجه‌ی سه دوازدهم،^۱ تا پایان خرداد ماه است، [اگر قرار باشد بین مجلس و شورای نگهبان اختلاف نظر پیش آید و کار برای رفع اختلاف به مجمع تشخیص مصلحت نظام کشیده شود]، از اول تیر، تکلیف بودجه مملکت چه می‌شود؟ این نکته را هم باید در نظر داشت. از لحاظ زمانی، دولت بودجه را به جای ۱۵ آذر، ۷ اسفند تقدیم مجلس کرده و مجلس هم بالاخره به هر نحوی که بوده، آن را در دستور کار قرار داده و تازه، ۹ خرداد طی یک نامه‌ی رسمی، مصوبه‌ی مجلس را برای شورای نگهبان ارسال کرده است. با این حجم مطالب اگر بخواهیم این دقت‌ها را هم منظور کنیم - که واقعاً شورا هیچ وقت برای بودجه این قدر جلسه نگذاشته است - ۲۰ روزی که شورای نگهبان برای رسیدگی فرصت دارد می‌شود روز اول تیرماه.

آقای مؤمن - می‌شود ۲۹ خرداد.

آقای علیزاده - نه، امروز که حساب نیست. روز آخر که جواب می‌دهیم هم حساب نیست [و در شمار مدت زمان قانونی شورای نگهبان برای پاسخ به مصوبه‌ی مجلس قرار نمی‌گیرد]. می‌خواهیم به فکر مملکت باشیم یا نمی‌خواهیم؟ اگر واقعاً همان‌طور که حاج‌آقا [جنتی] فرمودند این وسط واقعاً چیزی هست که طرفین، بینی و بین‌الله، به عنوان اشکال قبول دارید - که بعضی از اشکالات با فرمایشاتی که صورت گرفت برای ما هم روشن شد - و واقعاً می‌توانید با هم توافق کنید، به ما هم اعلام کنید که این اشکالات وجود دارد. بالاخره کمی هم به ما حق بدهید؛ چون در این زمینه نهایتاً مسئولیت بر گردن شورای نگهبان است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - من یک عرضی دارم. اجازه بدهید عرایضم را مطرح کنم.

آقای جنتی - آقای هاشمی‌شاهرودی بفرمایید.

آقای هاشمی‌شاهرودی - من هم دو تا نکته را عرض کنم. اولاً واقعاً تشکر می‌کنیم؛ هم برادران مجلس و هم آقایان دولت خیلی خوب، مسائل و مشکلات را مطرح کردند و گزارش دادند. من دو تا نکته را عرض می‌کنم. یکی اینکه دیشب که خدمت مقام معظم رهبری بودیم - حاج‌آقا [جنتی] هم تشریف داشتند - [حاج‌آقای جنتی] همین بحث را مطرح کردند و گفتند که بناست شورای نگهبان هر دو طرف را جمع کند و یک کار

رهبری می‌خواهند، هم مردم از شما انتظار دارند و ما هم به عنوان شورای نگهبان، انتظارمان همین است. حالا اینکه تصمیم شورای نگهبان چه می‌شود، خودمان بعداً بحث می‌کنیم.

آقای مدرس‌یزدی - این تفاهم دولت و مجلس در مدت باقیمانده هم، راه حل است.

آقای جنتی - اینکه اشکالی که راجع به تغییر در شاکله‌ی بودجه مطرح شده، وارد است یا وارد نیست و اینکه تصمیم شورای نگهبان در این زمینه چه می‌شود را ما خودمان بحث می‌کنیم. ولی من خواهش می‌کنم که شما دوباره با هم بحث کنید. در این مدت باقیمانده - نگذارید خیلی طول بکشد - در همین باقیمانده‌ی ماه خرداد، لایحه‌ی بودجه را تکمیل و تمام کنید. امیدوارم که ان‌شاءالله خدا همه‌ی ما را راهنمایی و هدایت و حمایت کند تا بتوانیم کاری کنیم که اول، در پیشگاه خدا و بعد، در پیشگاه مردم مقصر و مسئول نباشیم. خواهش من از شما این است.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - ممنونم حاج‌آقا. لطف کردید.

آقای مدرس‌یزدی - ان‌شاءالله [اختلاف نظرها] حل می‌شود.

آقای علیزاده - بعداً نتیجه را به آقایان خبر می‌دهیم.

آقای کدخدایی - [بهتر است زودتر] تصمیم بگیرید.

آقای جنتی - بحث بودجه، جزء کارهای فوری است؛ شنبه و جمعه ندارد؛ روز و شب هم ندارد. شما باید در این مدت، شبانه‌روزی و پنج‌شنبه و جمعه کار کنید و بودجه را به یک جایی برسانید و تمامش کنید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - از ۵ مهر تا ۷ اسفند، مجموعه‌ای از دولت با تعدادی حدود (۵۰۰) نفر، شروع به نوشتن لایحه‌ی بودجه کردیم. از همان ۷ اسفند هم، لایحه را به مجلس تقدیم کردیم. در کمیسیون برنامه و بودجه، در کمیسیون تلفیق و صحن علنی هم، قریب به سه ماه - ۸۷ روز - در خدمت دوستان بودیم. لذا مفاد بودجه را بند به بند و کلمه به کلمه بلدیم. این آمادگی را هم داریم که دوستان با حسن نیت بیایند و دور هم بنشینیم، تفاهم بکنیم و این ایرادات اساسی را برطرف کنیم.

آقای علیزاده - اگر فرضاً شورای نگهبان، ایرادات کلی به مصوبه‌ی مجلس در خصوص بودجه بگیرد و آن را مجدداً به مجلس اعاده کند، نباید مجلس بر مصوبه‌ی خود اصرار کند و کار به مجمع تشخیص مصلحت نظام کشیده شود. با توجه به

۱. قانون سه دوازدهم بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۲۷.

اعمال نظر کند، ریز آنها را به تصویب برساند، و مجلس به دولت بگوید حق حرکت کردن و راه رفتن نداری، دیگر قوهی مجریه معنا ندارد؛ بلکه خود مجلس، قوهی مجریه می‌شود. این را واقعاً مجلس محترم باید مد نظر داشته باشد.

آقای یزدی - پیچ قانونی یا غیرقانونی؟ دولت باید در حدود قانون، قطار را حرکت دهد یا خارج از حدود قانونی؟

آقای هاشمی‌شاهرودی - عرض می‌کنم بالاخره حدود اجرا با حدود قانون‌گذاری باید مرزبندی شود. اگر بنا باشد هر مسئله‌ای را که دولت بخواهد اجرا کند - هر کس که در رأس قوهی مجریه باشد و هر دولتی که روی کار باشد - مجلس جلوی آن را بگیرد و در کار آن دخالت کند، قوهی مجریه توانایی خود را از دست می‌دهد.

آقای یزدی - به نوعی باید، حرکت قطار توسط دولت، در قانون بگنجد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - بله، بالاخره قوای سه‌گانه باید به نحوی مرزبندی شوند. در هیئت عالی حل اختلاف هم، بحث استقلال قوا مطرح است. این مسئله که دستگاه قوهی مجریه باید حدی از اختیار را داشته باشد تا بتواند کار کند، یکی از مسائل مهم و بخش‌های مهم، بحث بودجه است. در دنیا هم همین‌طور است.

آقای یزدی - البته این اختیارات در چارچوب قانون تنظیم می‌شود. **آقای هاشمی‌شاهرودی -** قبول است، ولی بالاخره نباید به گونه‌ای باشد که روح اختیار و روح اجرا، از قوهی مجریه گرفته شود؛ این هم، یک مسئله‌ای است. بنده واقعاً تقاضا می‌کنم آقایان به این هم توجه کنند. بحث اشخاص و اینکه امروز چه کسی رئیس جمهور است یا چه کسانی در دولت هستند و در قوهی مقننه هم چه کسانی هستند، در میان نیست. اشخاص در بحث استقلال قوا، خیلی مهم هم نیستند.

آقای جنتی - دأب ما هم همین است. این کار باید حتماً صورت بگیرد؛ حتماً حتماً. نباید کار به مجمع تشخیص مصلحت نظام کشیده شود. در این شرایط و این محدودیت‌های زمانی، آن وقت مجمع تشخیص مصلحت چه موقع جلسه بگذارد؟

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - از همه‌ی بزرگان سپاس‌گذارم از اینکه حوصله کردید. اگر احیاناً قسمتی از صحبت‌ها، مورد نظر دوستان نبود یا بنده درست صحبت نکردم، از همه‌ی عزیزان عذرخواهی می‌کنم و از اینکه این همه وقت گذاشتید، جداً مایه‌ی خرسندی است. خداوند به عزت حضرت زهرا (سلام‌الله علیها) همه‌ی شما عزیزان را در

کارشناسی در خصوص بودجه انجام بگیرد. ایشان خیلی تأکید کردند که این کار کارشناسی را حتماً شورای نگهبان انجام بدهد. این هم رویه‌ی خوبی است که در بودجه، شورای نگهبان به تدریج کارهای کارشناسی انجام بدهد. راهش هم همین است که از طرفین دعوت بشود و من امیدوارم در این دعوتی که ان‌شاءالله با پیشنهاد حاج آقا [جنتی] انجام می‌گیرد، واقعاً یک راه جدیدی باز شود و در این طور مسائل که اختلاف بین دولت و مجلس ایجاد می‌شود و اختلافات شدید و مربوط به اصل کشور، اصل نظام، رهبری و مردم است، جایی باشد که بتوان طرفین را جمع کرد و نظرات کارشناسی مختلف را گرفت و تا اندازه‌ای به نتیجه‌ای واحد رسید یا اختلافات را کم کرد. همین مقدار هم اگر صورت بگیرد، خیلی خوب است و بهترین جا به نظر من در مسائل بودجه، همین شورای نگهبان است. اگر دبیرخانه شورای نگهبان از کارشناسان دیگر هم دعوت کند، کار خوبی است. آقا [مقام معظم رهبری] هم دیشب روی این مسئله خیلی تأکید داشتند.

بنده یک نکته‌ی دیگر هم خدمتتان عرض کنم؛ من در مورد آن بخشی که در اختیار هیئت عالی حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه است، عرض می‌کنم. این نکته را انسان حس می‌کند. دیروز هم آقا [مقام معظم رهبری] در آن ملاقات مجلس [به این موضوع] اشاره کردند که بالاخره یک محدوده‌ای باید در اختیار قوهی مجریه، به عنوان اختیارات اجرایی قرار داده شود. اگر بنا باشد که هر چیزی را که قوهی مجریه بخواهد اعمال کند، اول به نظر مجلس برساند و در هر مسئله‌ی ریز اجرایی، مجلس ورود پیدا کند، این کار، واقعاً با روح استقلال قوهی مجریه و اختیار این قوه در رابطه با مسائل اجرایی تنافی دارد. یکی از بحث‌های مهم در دستور کار هیئت عالی حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه، همین موضوع استقلال قوا است که بنا داریم در مورد آن، به یک نتیجه‌گیری برسیم و در این زمینه با ارائه‌ی طرحی خدمت مقام معظم رهبری، از ایشان درخواست کنیم که ایشان در قالب درخواست نظر تفسیری از شورای نگهبان در این زمینه راه‌گشایی کنند. [وضعیت انجام امور در میان سه قوه] این طوری نباید باشد. دیروز هم ایشان فرمودند بالاخره قطار را دولت می‌خواهد به راه بیندازد و باید اختیار حرکت آن به چپ و راست را داشته باشد؛ باید دولت بتواند به هر طرفی که می‌خواهد قطار را بپیچاند. اگر بنا باشد هر مسئله‌ی ریزی را چه در بودجه و چه در مسائل اجرایی دیگر، مجلس

کلیه‌ی احکام باید در حد وصولی تعهد و پرداخت شود. با این همه، باز هم دولت می‌خواهد همین طور به همه، تخصیص اعتبار بدهد. اینها چنین حقی ندارند که تخصیص اعتبار بدهند.

آقای جنتی - آقای سلیمی بفرمایید.

آقای سلیمی - بسم الله الرحمن الرحیم. همین طور که حاج آقای علیزاده فرمودند، به هر حال مبلغی که الآن سر آن بحث است، در بودجه بوده است. حالا آقایان [نمایندگان دولت] می‌گویند، واهی است. خوب اگر واهی است؛ چرا از اول در لایحه‌ی بودجه آورده‌اند؟ اگر مجلس برای آن درآمد، محل مصرف تعیین نمی‌کرد، آن را واهی نمی‌دانستند، اما حالا که مجلس گفته به فرض وصول، در فلان جا هزینه شود، دولت آن درآمدها را واهی می‌داند!

دولت می‌گوید مجلس هزینه را قطعی در نظر گرفته است، در حالی که وصول درآمد، فرضی است؛ اما این طور نیست و هر دوی هزینه و درآمد، فرضی هستند. مجلس گفته به فرض وصول؛ یعنی برای آن درآمد فرضی، هزینه‌ی فرضی در نظر گرفته‌اند. این کاری که مجلس کرده از نظر قانونی، هیچ مغایرتی با قانون اساسی ندارد. مجلس، کار درستی کرده است. اصلاً خیلی از فساد که در بیرون صورت می‌گیرد، بر اساس این است که طریقه‌ی نظارتی دستگاه نظارتی، از دستگاه اجراکننده گرفته می‌شود؛ یعنی شیوه‌ی نظارت بر دستگاه اجرایی در نظر گرفته نمی‌شود. قطعاً این اوراق مشارکتی که می‌فروشند، دولت تضمین می‌کند؛ هم سودش را باید دولت بدهد، هم اصلش را باید برگرداند؛ به عهده‌ی دولت است. اما وقتی محلی به عنوان درآمد مشخص می‌شود، می‌گویند این درآمد، فرضی است! در حالی که خود دولت آن محل درآمد را تعریف کرده است و زمانی که یک محلی برای درآمد مشخص شود باید در سرجمع بودجه به حساب بیاید. بنابراین، مجلس بودجه‌ی دولت را اضافه نکرده - گرچه مجلس این اجازه را دارد که مقداری به بودجه اضافه کند - ولی مجلس این کار را نکرده است. در واقع، همان مبالغی را که دولت در سرجمع بودجه محاسبه نکرده است، مجلس آن را در سرجمع آورده و محاسبه کرده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - یک وقتی را بدهید که پاسخ آقای سلیمی را بدهم. این حرف ایشان، درست نیست.

آقای سلیمی - بنابراین، چون این مبالغ به بودجه اضافه شده، محل هزینه‌کرد آن هم باید مشخص شود.

آقای هاشمی‌شاهرودی - این حرف آقای سلیمی، درست نیست.

آقای سلیمی - مجلس در مصوبه‌ی خود این درآمدها را برای

پناه خودش به طور ویژه محافظت کند.

آقای مدرسی‌یزدی - ما هم از همه شما و دیگر آقایان، ممنونیم.

آقای جنتی - ما از حضور شما تشکر می‌کنیم و حُسن قضیه هم این است که شما با حُسن نیت کار می‌کنید. هیچ‌کدام شما به مسئله‌ی شخصی و منافع شخصی در این قضیه توجه ندارید. امیدواریم که ان‌شاءالله خدمات شما، مورد قبول خداوند باشد. به سلامت، به امید خدا، خوش آمدید.

آقای مرادی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - حاج آقای جنتی، ممنونم از حوصله شما، از محبت شما، عزیز ما هستید. حاج آقای شاهرودی، محبت کردید.

...

آقای علیزاده - حاج آقای جنتی، به نظر من واقعاً چنین جلسه‌ی مشترکی برای بررسی بودجه، در این حد لازم بود.

آقای کدخدایی - [برای اظهار نظر راجع به مصوبه‌ی بودجه‌ی ۱۳۹۲] برگزاری جلسه‌ی دیگر به این شکل ضرورتی ندارد؛ خودمان می‌توانیم تصمیم بگیریم.

آقای علیزاده - به هر حال، من که هر طور بفرمایید در خدمتم. اما برای اینکه فرمایش حاج آقای جنتی اجرا شود، حاضریم با اینها مجدداً جلسه بگذاریم؛ ولی ما کار خودمان را هم اینجا انجام می‌دهیم. اگر بعداً گفتند ما قانع شدیم، می‌آوریم مطرح می‌کنیم.

آقای کدخدایی - نظرم این است که ما جلسه‌ی خودمان را داشته باشیم. اگر اشکالاتی داشتیم که ابهامی در میان بود، دوباره با ایشان یک جلسه‌ی برگزار می‌کنیم.

آقای علیزاده - بله، همین طور است.

آقای مؤمن - مسئله‌ای را که آقای تاج‌گردون گفتند مبنی بر اینکه در لایحه گفته‌اند پنج هزار بفروشیم و پولش هم در اختیار خودمان باشد، خلاف اصل (۵۳) است؛ این اصل می‌گوید، کلیه‌ی دریافت‌های دولت در خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و کلیه‌ی پرداخت‌ها باید در حد اعتبارات مصوب باشد. چرا دولتی‌ها می‌گویند این ارقام در بودجه آورده نشود؟! مجلس این اعداد را در مصوبه اضافه کرده است؛ چون باید همه‌ی درآمدها و هزینه‌ها در بودجه بیاید.

آقای علیزاده - مجلس، اغلب این اعداد را اضافه نکرده است؛ در واقع، یک درآمدی وجود دارد، منتها در سقف اعتبارات، حساب نشده است.

آقای مؤمن - بله، مجلس رقمی را اضافه نکرده است. در جزء (۱) بند (۲) بودجه‌ی مصوب آمده که تعهدات باید در حدود وصولی منابع باشد. مجدداً در بند (۹۳) مصوبه هم آمده که

عنوان درآمد در لایحه آورده باشند، نه به عنوان هزینه، که بعید می‌دانم چنین چیزی باشد. باید مجلسی‌ها نشان بدهند کجای بودجه، چنین اتفاقی افتاده است؟ به نظرم می‌آید چون قبلاً دولت تقاضا کرده بوده که چنین درآمدهایی را در بودجه بگذارند، آقایان نمایندگان مجلس حدسشان این شده که دولت یک چنین درآمدی را امکان داشته یا می‌خواسته یا مایل بوده در بودجه بیاورد. پس، این مقدار درآمد و این مقدار هم هزینه را در بودجه‌ی مصوب خود آورده‌اند؛ در نتیجه، حدود چهل و سه هزار میلیارد، در لایحه‌ی دولت نیامده است.

آقای علیزاده - این‌طور نیست. من توضیح می‌دهم.

آقای مدرس‌یزدی - جناب آقای علیزاده، لایحه‌ی دولت را به شما نشان می‌دهم. بند (۱) آن دقیقاً نوشته: «۱-»

۱-۱- منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی بالغ بر یک میلیون و نهصد و بیست هزار و ششصد و نود میلیارد و نهصد و چهل و پنج میلیون (۱,۹۲۰,۶۹۰,۹۴۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال شامل: ... که بعد مجلس در مصوبه‌ی خود، این بند را به این شکل اصلاح کرده است: «۱-۱- منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی بالغ بر دومیلیون و سیصد و شصت هزار و چهارصد و هشتاد و پنج میلیارد و پانصد و هفت میلیون (۲,۳۶۰,۴۸۵,۵۰۷,۰۰۰,۰۰۰) ریال شامل: ...». ما می‌خواهیم بدانیم که این رقم، چه طوری افزایش پیدا کرده است؟ پس معلوم می‌شود که دولت، حتی به عنوان درآمد هم، در لایحه رقمی را نگذاشته بوده است.

آقای علیزاده - چرا!؟

آقای مدرس‌یزدی - من می‌خواهم بگویم که اگر دولت رقمی را به عنوان درآمد در لایحه گذاشته، ولی در سرجمع نیاورده، محل آن کجا بوده است؟ کسانی که مدعی هستند چنین اتفاقی افتاده، محل آن را باید نشان بدهند. اگر فرصت بود این مسئله را از آقای تاج‌گردون می‌پرسیدم. بنابراین، ممکن است که در ذهن دولت بوده که چنین کاری بکند، ولی در عمل چنین اتفاقی نیفتاده است.

آقای جنتی - در فهرست درآمدها آمده است؛ اگر آنجا را ببینیم، پیدا می‌شود.

آقای مدرس‌یزدی - خب، از همین جهت ما می‌گوییم جدول‌های بودجه باید در اختیار ما باشد.

آقای ره‌پیک - این افزایش، مربوط به اوراق مشارکت نبوده است.

هزینه در مواردی که خود دولت مشخص کرده، منظور کرده است. حرف مجلس این است که هر چند درآمد، قطعی نیست، ولی هزینه را باید حتمی گرفت؛ یعنی در صورت وصول، باید به طور قطع هزینه صورت بگیرد و اگر دولت نمی‌خواهد هزینه کند، نباید پولی هم دریافت کند؛ چه به صورت قطعی و چه به صورت غیرقطعی. این کار، در اختیار خود دولت است؛ چون با در نظر گرفتن این درآمدها، مردم طلبکار می‌شوند. مجلس آمده برای اینکه وظیفه‌ی نظارتی‌اش را انجام بدهد، برای آن ابزار، کار [نظارت] در نظر گرفته است.

در مورد بودجه‌ی برخی مراکز فرهنگی هم نمایندگان دولت گفتند بودجه‌ی آنها کم نشده، بلکه به بخش دیگری منتقل شده است! خب چرا باید چنین کاری بکنند؟ الان به چه زحمتی، بخش مربوطه باید بودجه‌ی خود را که به بخش دیگر منتقل شده بگیرد؛ یعنی، آدم نان خودش را بخواد ببرد بگذارد توی سفره‌ی دیگری و از آنجا برداشت کند و بخورد! این، کار خوبی نیست. حالا که مجلس خودش یا بر اساس گفته‌ی این مراکز فرهنگی متوجه این کار شده، آمده و این بودجه‌ها را تفکیک کرده و به جای اصلی خود برگردانده است. بنابراین، اینکه بگوییم مجلس بودجه‌ی جایی را اضافه کرده، این‌طور نیست. مجلس ابتدائاً ردیفی را اضافه نکرده و در واقع، همان چیزی را که از اول بوده، سر جای خودش قرار داده است. اگر اینجا نمایندگان مجلس این مطلب را توضیح نمی‌دادند، ممکن بود ما این را متوجه نشویم. بنابراین، اشکال بر شاکله‌ی بودجه وارد نیست. می‌توان ایراد ابهام گرفت تا آقایان در مجلس، جلسه بگذارند بلکه بتوانند به یک جمع‌بندی برسند ولاً شاکله‌ی بودجه، به قوت خودش باقی است. اشکال بر شاکله را بنده وارد نمی‌دانم. معذرت می‌خواهم.

آقای جنتی - آقای مدرس‌یزدی، بفرمایید.

آقای مدرس‌یزدی - این گُروباتی که اینجا مطرح شد و به قول آقای دکتر تاج‌گردون، برخی از درآمدهای دولت در بودجه و مصارف آن در لایحه نیامده بود؛ این موارد را بنده سؤال داشتم که اجازه‌ی طرح سؤال داده نشد. من می‌خواستم ریز این مسائل را بپرسم، اما امکان‌پذیر نشد. منابع عمومی لایحه‌ی بودجه دولت، صد و نود و دو هزار میلیارد تومان است ولی منابع عمومی بودجه‌ای که مجلس مصوب کرده، دویست و سی و شش هزار میلیارد تومان است؛ یعنی چهل و سه هزار میلیارد تومان، بالاتر است. امکان ندارد که دولت درآمدهایی را در نظر گرفته باشد ولی در لایحه‌ی بودجه نیاورده باشد؛ مگر اینکه نه به

آقای علیزاده - چرا، بوده.

آقای مدرس‌یزدی - خب. فعلاً در مورد اصل موضوع داریم بحث می‌کنیم و با ریز آن کاری نداریم. یعنی اگر دولت رقمی را به عنوان درآمد گذاشته باشد، ولی هزینه‌ای برای آن مشخص نکرده باشد، توازن بودجه به هم می‌خورد. اصلاً بودجه دیگر معنا ندارد. اگر هم در ذهن دولت چنین چیزی بوده، آن یک حرف دیگر است.

آقای سلیمی - حاج‌آقا، در بند (۲۵) لایحه‌ی دولت آمده است: «به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن، به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی خود منتشر نماید.»

آقای مدرس‌یزدی - خب صبر کنید تا سؤال تمام شود. اوراق مشارکت، از لحاظ بودجه‌نویسی درآمد محسوب می‌شود. در این مطلب، هیچ شکی نیست.

آقای جنتی - درآمد قطعی نیست.

آقای سلیمی - هیچ‌کدام از درآمدها، قطعی نیست؛ همه‌ی درآمدها، فرضی هستند.

آقای مدرس‌یزدی - بله، هیچ درآمدی را نمی‌توان قطعی دانست، ولی طبق اصول بودجه‌نویسی، فروش اوراق مشارکت، جزء درآمد است؛ هر چند که یک درآمد قطعی، به حساب نمی‌آید. منتهای مراتب، این طور نیست که پنجاه هزار میلیارد ریال مذکور در بند (۲۵) لایحه، در سرجمع نیامده باشد. از کجا می‌دانید که این رقم در سرجمع نیامده است؟

آقای علیزاده - خود دولتی‌ها آمدند پیش من و صحبت کردند.

آقای سلیمی - خود دولتی‌ها این را قبول داشتند.

آقای مدرس‌یزدی - پس، دولت در این زمینه اشتباه کرده است.

آقای مؤمن - آقای مدرس‌یزدی بگذارید پیشنهاد دولت را برای شما بخوانم: «به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ ...»

آقای مدرس‌یزدی - بند چند را می‌خوانید؟

آقای مؤمن - بند (۲۵) لایحه‌ی دولت: «۲۵- به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی خود منتشر نماید.»

آقای علیزاده - [در لایحه‌ی دولت] در این بند، [عبارت] «پس از واریز به خزانه» را ذکر نکرده‌اند.

آقای مؤمن - [لذا] مجلس این واریز به خزانه را گفته است.

آقای مدرس‌یزدی - عیبی ندارد. قبلاً هم باید واریز به خزانه

می‌کردند.

آقای ؟ - بند (۴) هم، همین‌طور است.

آقای مؤمن - صبر کنید. اجازه بدهید. مجلس هم بند (۲۵) لایحه را به این شکل اصلاح کرده است: «به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی خود منتشر و وجوه اخذشده را به ردیف درآمد عمومی خزانه‌داری کل واریز نماید.» یعنی وجوه حاصل از انتشار اوراق مشارکت، در درآمد منظور شده است.

آقای مدرس‌یزدی - یعنی دولت می‌خواسته ...

آقای مؤمن - بله، همین‌طور است.

آقای مدرس‌یزدی - این کار که خلاف است.

آقای علیزاده - همین بود که گفتند. [نمایندگان مجلس که در جلسه بودند] تعجب می‌کردند که چرا شورای نگهبان در سال‌های قبل این موضوع را ایراد نگرفته است؟

آقای مؤمن - «منابع واریزی صرف طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام مطابق جدول شماره (۱۸) این قانون می‌شود. واگذاری این اوراق به بخش دولتی اعم از شرکت‌ها، بانک‌ها و سایر دستگاه‌ها در بازار پول و قبل از سررسید ممنوع است. اوراق مشارکت فروش نرفته ...»^۱

آقای علیزاده - بعداً مورد به مورد که بندها را بررسی می‌کنیم، به شما می‌گویم که کجاها این ایراد را داشته است.

آقای مؤمن - یعنی دولت اصلاً منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت را در درآمدها نیآورده است! این کار، خلاف اصل (۵۳) قانون اساسی است. حرف مجلس، حرف حساب است. تمام منابع حاصل از فروش دارایی‌های سرمایه‌ای هم همین‌طور است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - ببینید آقای سلیمی، اینکه در بودجه‌نویسی می‌گویند «درآمد قطعی»، منظور از آن، معنای لغوی آن نیست؛ چون هیچ درآمدی از هیچ منبعی، حتی از فروش نفت، قطعی نیست؛ چون ممکن است فردا نفت به فروش نرود. حتی درآمد حاصل از مالیات هم، قطعی نیست؛ چون ممکن است وصول مالیات حاصل نشود.

آقای یزدی - مثلاً به خاطر تحریم، ممکن است نفت ما به فروش نرود.

آقای هاشمی‌شاهرودی - بله. اینکه می‌گویند درآمد قطعی،

باشد. اگر غیر از این بشود، دولت دستش گیر می‌کند؛ چون می‌بیند درآمد قطعی نیست، احتمالش پنج درصد (۵٪) یا ده درصد (۱۰٪) است، ولی هزینه‌هایش قطعی است. انتشار اوراق قرضه برای تأمین هزینه‌ی پروژه‌های باقیمانده، درست نیست. به هر حال، دولت باید هزینه‌های خود را پرداخت کند. بنابراین، دولت برای هزینه‌های قطعی خود، باید از درآمدهای مطمئن به قطعی خود خرج کند نه از درآمدهای غیر قطعی؛ لذا دولت مواردی مثل منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت را به عنوان درآمدهای خود نیاورده است و چنین مواردی را درآمد-هزینه‌ای کرده و در سقف آن رقمی که خودش پیشنهاد کرده، نیاورده است. دلیلش هم این است که این درآمدها، چندان قطعی نیست. اینکه می‌گوییم قطعی نیست؛ یعنی همین که سه درصد (۳٪) یا دو درصد (۲٪) احتمال تحصیل آن می‌رود، یا نیاز به وام گرفتن دولت از مردم دارد و اینکه دولت خودش را مدیون مردم کند، این درآمدها را نباید در سرجمع‌های اصلی درآمدها نسبت به هزینه‌هایی که بالاخره لابد منه و ضروری است، بیاورند. درآمدهای قطعی را دولت باید در نظر بگیرد. اما حالا مجلس آمده منابع حاصل از اوراق مشارکت را به درآمدهای دولت اضافه کرده و در مقابلش، هزینه‌های قطعی قرار داده است. یعنی با این وضعیت، دولت باید هزینه‌ی پروژه‌های نیمه‌تمام را از این محل تأمین کند.

آقای کدخدایی - پیشنهاد دولت هم در بند (۲۵) لایحه، همین بوده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - پیشنهاد دولت در امور مربوط به خود و به صورت مطلق بوده است. در بند (۲۵) لایحه، دولت گفته: «... به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی خود منتشر نماید.» اما در مصوبه‌ی مجلس، دقیق مشخص شده که کجا باید هزینه شود. فرق بین مصوبه‌ی مجلس و لایحه‌ی دولت را ببینید.

آقای کدخدایی - حاج آقا ببینید؛ من بند (۲۵) را بخوانم.

آقای هاشمی‌شاهرودی - اجازه بدهید عرض من تمام بشود. مقصودم این است که همه‌ی درآمدهایی که در قانون بودجه گذاشته می‌شود، هیچ‌کدام قطعی به آن معنای لغوی نیست. قطعی یعنی مطمئن‌الحصول، مطمئن‌الحصول و ... و آلا مالیات و فروش نفت هم، درآمد قطعی نیستند. چنانچه حالا همین‌طور هم شده است. فروش نفت، حالا دیگر مثل سابق نیست. سابق از راه فروش نفت، درآمد قطعی خیلی خوبی داشتیم، اما حالا نداریم. الان درآمد ما از نفت، یک سوم یا یک دوم شده است. بنابراین،

معنایش نوعی پیش‌بینی واقعی است؛ یعنی مثلاً مظنون یا قریب به اطمینان است که بالاخره این مقدار نفت فروش می‌رود و این قدر درآمد از آن خواهیم داشت، یا مالیات بر آن چیزهایی که هر سال مالیات گرفته می‌شود، گرفته خواهد شد و درآمدش هم فلان قدر می‌شود. پس اینکه می‌گویند درآمد قطعی، منظور این است. آن وقت، درآمدها دو قسم است: بعضی درآمدها به خاطر توقع حصول آن، اطمینانی و قطعی است. این نوع درآمدها را درآمدهای قطعی می‌گویند. اما بعضی درآمدها، قطعی نیست؛ مثل درآمدهای حاصل از سه درصد (۳٪) فروش و واگذاری‌ها [ی مربوط به اصل (۴۴) قانون اساسی]. در این موارد اصلاً بخش خصوصی این قدر پول ندارد که بپردازد و [شرکت‌ها یا کارخانجات دولتی مشمول واگذاری را] بخرد. وقتی آمار سال گذشته مثلاً سه درصد (۳٪) فروش را نشان می‌دهد، پس برای سال آینده، نباید بیست درصد (۲۰٪) را پیش‌بینی کرد؛ یعنی از سه میلیارد به سی، چهل میلیارد رساند. این قبیل درآمدها، درآمدهایی است که برای آن، هزینه‌های قطعی منظور نمی‌شود. هزینه‌ها هم دو قسم است: بعضی هزینه‌ها، قطعی است؛ مثل هزینه‌های جاری، حقوق و خیلی از پروژه‌های نیمه‌تمام که بالاخره، جزء دیون دولت است و باید انجام بگیرد. پروژه که نمی‌تواند انجام نگیرد و صدها مسئله از این قبیل که در بخش هزینه‌ها وجود دارد؛ اینها هزینه‌های قطعی است. بعضی هزینه‌ها هم، غیرقطعی است؛ یعنی مبالغی در اختیار دولت قرار می‌گیرد که اگر مشکلی به وجود آمد، دولت مشکلات خود را حل کند؛ این یک نکته. یک نکته‌ی دیگر اینکه کلاً انتشار اوراق مشارکت، درآمد محسوب نمی‌شود. من دیروز هم این موضوع را عرض کردم. انتشار اوراق مشارکت، جزء دیون است؛ چون در واقع، در مقابل پولی که از مردم دریافت می‌شود، بعداً باید اصل و سود آن بازپرداخت شود. درآمد حاصل از انتشار اوراق مشارکت را نباید ضمن درآمدهای عمومی دولت حساب کرد. اگر هم مجوز انتشار اوراق به دولت داده شود، در واقع، یک تسهیلاتی است که به دولت داده شده، ولی بالاخره دولت باید در آینده آن را پرداخت کند. البته خوب نیست زیاد اجازه‌ی چنین کارهایی به دولت داده شود. من هم با اینکه این اجازه‌ها به دولت داده شود، موافق نیستم. ولی چنین درآمدهایی را نباید به عنوان درآمد، در ردیف‌هایی که هزینه‌هایش قطعی است، قرار داد. هزینه‌هایی که در بودجه قطعی است، باید چیزهایی در مقابلش به عنوان ردیف درآمدی بگذارند که مطمئن‌الحصول

وقتی می‌خواهیم هزینه‌ها را در قانون بودجه تنظیم کنیم و سقف کلی درآمدها را ببندیم، باید در سقف کلی درآمدها، درآمدهای قطعی به این معنا را لحاظ کنیم، نه درآمد- هزینه‌ها را. درآمد- هزینه، معمولاً آن مصارفی است که قطعی نیست؛ به این معنایی که عرض کردم، قطعی نیست. مجلس درآمد- هزینه‌ها را در قسمت هزینه‌های قطعی آورده است و این کار، درست نیست. این کار، شاکله‌ی بودجه را عوض می‌کند.

آقای مدرس‌یزدی - اجازه بدهید من یک کلمه تذکر خدمت آقایان بدهم. از لحاظ بودجه‌نویسی، آن وقت‌ها که کتاب‌های بودجه‌ای و اقتصاد می‌خواندیم، همیشه درآمد را حتی اگر ناشی از قرض هم باشد، جزء درآمدهای دولت حساب می‌کردند. این مثل حسابداری بانک‌ها است. این امر اصلاً یک قاعده است و قانون بودجه‌نویسی هم بر همین اساس است که اوراق قرضه، اوراق مشارکت و هر نوع پولی که دست دولت بیاید، به عنوان درآمد محسوب می‌شود، و از آن طرف، پرداخت‌هایش را جزء هزینه حساب می‌کنند. این یک قانون است.

آقای رهیچک - بسم الله الرحمن الرحیم. به نظر من، موضوع اصلی این بحث، اختلاف رقم در همان دو سه موردی بود که اشاره کردند. حالا اگر قرار شد آن هیئتی که حاج‌آقای جنتی فرمودند تشکیل بشود، آنجا باید مسائل اولویت‌بندی شود. یک سری احکام بودجه است که بالاخره از لحاظ مغایرت با قوانین بالادستی رسیدگی می‌کنیم. باید گفته شود که بنا بر مصلحت کشور، برای یکی دو موضوعی که مهم‌تر است، راه‌حل پیدا کنند. بودجه برای چه نوشته می‌شود؟ بودجه را می‌نویسند برای اینکه برنامه‌ریزی بشود؛ برای این که نظم در کشور باشد. حالا فرض کنید دولت تخلف کرده و واگذاری اوراق مشارکت را جزء درآمدها نگذاشته - که به نظر من جزء درآمد هم نیست؛ البته دو نوع اوراق وجود دارد که اگر لازم شد توضیح می‌دهم - مجلس هم در مقابل این تخلف، محکم ایستاده و - همین حرفی که آقای تاج‌گردون زد- می‌گوید شما که می‌دانید درآمد ندارد، چرا آن را در لایحه آورده‌اید؟ در عین حال، مجلس برای آن درآمد واهی یا مشکوک، هزینه‌ی قطعی هم تعریف کرده است. خب، این راهش نیست. راهش این است که [برای آن درآمد] سقف واقعی تعیین شود. در واقع، برای سقف واقعی، هزینه تعریف شود. طبق نظر کارشناسی، درآمد و هزینه تعریف شود. در غیر این صورت، در کشور مشکل پیدا می‌شود. الآن بنده به عنوان مسئول یک دستگاه اجرایی، چه‌طوری باید برنامه‌ریزی کنم؟

آقای علیزاده - بله، بودجه‌نویسی به این شکل، صحیح نیست.

آقای هاشمی‌شاهرودی - بندی که آقای مؤمن می‌خوانند، همین است که تخصیص معلوم نیست چقدر است.

آقای رهپیک - این ایراد مجلس به دولت که وقتی عملکرد سال گذشته در خصوص فروش اوراق مشارکت، سه درصد (۰.۳٪) بوده، نباید سقف پنجاه هزار میلیارد ریالی را برای آن در نظر می‌گرفتید، وارد است.

آقای کدخدایی - دولت، پیشنهاد حذف بند (۲۵) مصوبه را بدهد.

آقای رهپیک - چرا دولت باید پیشنهاد حذف بند (۲۵) را بدهد؟ من می‌گویم راه حل چیست.

آقای علیزاده - مگر دولت بودجه را به مجلس نیاورده است؟

آقای رهپیک - الان آقای مرادی در این جلسه گفت منابع اوراق مشارکت حذف بشود. من نمی‌دانم که آیا این پیشنهاد را در کمیسیون تلفیق هم مطرح کرده است یا خیر.

آقای مدرس‌یزدی - فکر نمی‌کردم منظور دولت از بند (۲۵) این بوده باشد که منابع حاصل از این بند به خزانه واریز نشود. به این بند، ایراد اصل (۵۳) قانون اساسی وارد است.

آقای رهپیک - نه، به خزانه واریز می‌شود. اصلاً امکان ندارد به خزانه نرود. من توضیح می‌دهم. شما در جریان هستید که نحوه‌ی واگذاری و فروش اوراق مشارکت در بودجه و در قانون برنامه، حکم خاص خود را دارد.^۱ فروش اوراق مشارکت به چند شکل است: یکی اینکه مجوز فروش داده می‌شود که در صورت فروش، هیچ ردیفی - چه هزینه‌ای و چه درآمدی - برای آن در نظر گرفته نمی‌شود.

آقای علیزاده - اینکه ردیفی در بودجه، برای آن تعریف نشود، غلط است؛ باید در بودجه بیاید.

آقای رهپیک - خود شما قبلاً در شورای نگهبان این را تأیید کرده‌اید.

۱. ماده (۸۳) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵: «الف- به بانک مرکزی اجازه داده می‌شود در چارچوب قانون بودجه سنواتی جهت تأمین مالی پروژه‌های زیربنایی توسعه‌ای دولتی نسبت به انتشار اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی در بازارهای بین‌المللی اقدام نماید.

ب- به شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها اجازه داده می‌شود در راستای تأمین منابع ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری خود، پس از تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی، اقدام به انتشار اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی نمایند. تضمین اصل و سود این اوراق با شرکت‌ها و شهرداری‌های مذکور است.»

آقای علیزاده - می‌دانم. قانون برنامه به صورت کلی گفته که حتماً باید در بودجه آورده شود.

آقای رهپیک - علاوه بر اوراق مشارکت، در این مصوبه به وزارت نیرو یا فلان دانشگاه اجازه داده شده که اموال مازاد خود از قبیل زمین و ... را به فروش برسانند.

آقای علیزاده - ردیف واریزی به خزانه‌ی آن مشخص است؟

آقای رهپیک - بله، ردیف خزانه‌اش آمده است.

آقای کدخدایی - نه، نیامده است.

آقای رهپیک - ردیف آن در بودجه آمده است. این ایراد را بگیرند که باید به خزانه برود؟!

آقای مدرس‌یزدی - در مجلس هم همین ایراد را گرفته‌اند؛ کار دیگری که نکرده‌اند.

آقای رهپیک - اصلاً امکان ندارد یک دستگاه دولتی، وقتی اموالش را به فروش می‌رساند، منابع آن را به خزانه واریز نکند.

آقای مدرس‌یزدی - خب، ما هم همین فکر را می‌کردیم.

آقای رهپیک - اجازه بدهید عرض من تمام شود. این عدم واریز به خزانه، یک ایراد دیگری است. مثلاً به یک دستگاه مجوز داده می‌شود که منابع حاصل از فروش زمین‌هایش را، صرف مصارف خود بکند.

آقای کدخدایی - منابع حاصل را اول باید به خزانه بفرستد و بعد...

آقای رهپیک - بله، منابع به خزانه می‌رود؛ اما ایراد مربوط به اوراق مشارکت، یک ایراد دیگری است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - درست می‌فرمایند؛ ایراد مربوط به عدم واریز به خزانه، در اینجا مطرح نیست.

آقای رهپیک - آن ایراد، یک ایراد دیگری است. صحبت من در خصوص سقف بودجه است. آقای دکتر، اینکه به یک دستگاه

مجوز داده می‌شود که از اموال خودش بردارد و صرف هزینه‌های تعریف‌شده‌ی قانونی‌اش بکند، در سقف بودجه منظور نمی‌شده است. اگر چنین کاری اشکال داشته، الان ۴ سال است

که در بودجه مصوب می‌شود و چنین منابعی تاکنون در ردیف هزینه و درآمد نمی‌آمده است. در بودجه‌ی سال‌های قبل، برای این کار به دولت مجوز داده شده است. نظر مجلس این است که

منابع حاصل از فروش اموال متعلق به خود، باید در هزینه‌ها منظور شود. خب اشکالی ندارد، ولی عدد و رقم آن باید تعیین

شود. از آن طرف، به نظر من راه حل این است که بودجه باید واقعی شود. دستگاه‌ها را نباید با چالش مواجه کرد. اگر قرار

است دولت کوتاه بیاید، ارقام واقعی را که سه درصد (۰.۳٪) یا پنج

درصد (۵٪) است، باید مشخص کنند. مجلس هم چون دولت مدعی است، نباید لجاجت به خرج دهد و برای پنجاه هزار میلیارد مذکور در بند (۲۵) لایحه‌ی دولت، هزینه تعریف کند.

آقای کدخدایی - آقای دکتر، سه ماه است که بودجه در مجلس است. خب دولت می‌توانست [در این مدت] پیشنهادهای اصلاحی‌اش را به مجلس بدهد، که نداده است.

آقای ره‌پیک - ببینید ما الآن دنبال مقصر نیستیم. ما می‌خواهیم راه حل مسئله را پیدا کنیم. راه حلش این است که ارقام بند (۲۵) مصوبه، به مقدار واقعی خود نزدیک بشود و هم مجلس و هم دولت، اعداد و ارقام را تنظیم کنند.

آقای علیزاده - از نظر دولت، رقم پیشنهادی بند (۲۵) لایحه، واقعی است. اگر واقعی نبوده، چرا دولت آن را پیشنهاد داده است؟!

آقای ره‌پیک - ببینید اگر قرار است الآن شما بگویید چرا دولت چنین چیزی را پیشنهاد داده است، پس یعنی می‌خواهید همین پنجاه هزار تا را تصویب کنید! ما الآن اصلاً دنبال مقصر نمی‌گردیم. من می‌گویم الآن اگر همین ردیف تأیید شود و بگوییم اشکالی ندارد، تمام دستگاه‌های اجرایی مشکل پیدا می‌کنند.

آقای مؤمن - چه مشکلی؟

آقای کدخدایی - دستگاه‌ها بروند مشکلشان را حل کنند.

آقای علیزاده - امروز این چهارمین جلسه‌ای بود که بنده با نمایندگان دولت و مجلس در این خصوص داشته‌ام. یک جلسه آقایان در خدمت حضرت آیت‌الله جنتی آمدند و توضیح دادند. یک جلسه هم در مجلس با بعضی از اعضای کمیسیون داشتیم؛ دیروز صبح هم، پیش من آمدند و توضیح دادند. امروز هم چهارمین بار است که من این حرف‌ها را شنیدم.

آقای مدرسی‌یزدی - دیگر حفظ شده‌اید.

آقای علیزاده - توجه بفرمایید. یک نوع از اوراق مشارکت این است که به فلان شرکت می‌گویند شما اوراق مشارکت را برای طرح‌های خود بفروش و مردم را هم در آن مشارکت بده. این نوع اوراق مشارکت را اصلاً دولت، جزء درآمدهای عمومی حساب نکرده است؛ یعنی درآمدهای حاصل از آن، به خزانه واریز نمی‌شود تا از آن محل، برای مخارج عمومی برداشت شود. دولت این نوع اوراق را به صورت درآمد- هزینه‌ای محسوب کرده است. یک نوع دیگر از اوراق مشارکت، اوراقی است که از طریق بانک مرکزی به فروش می‌رسد و جزء درآمد هم محسوب می‌شود و کار درستی هم هست. بنابراین، دولت

اوراقی را که توسط بانک مرکزی به فروش می‌رسد، جزء درآمدهای عمومی آورده و در مقابلش خرج تراشیده است؛ منتها اوراق نوع اول را درآمد- هزینه‌ای تعریف کرده و مخارجی برای آن مشخص نکرده است. دولت می‌گوید ممکن است این اوراق مشارکت به اندازه‌ی پیش‌بینی شده در بند (۲۵) به فروش نرود؛ بنابراین، ما اوراق مشارکت، فروش سهام و فروش اموال را جزء درآمدهای عمومی نیاورده‌ایم. دولت می‌گوید ما پیش‌بینی کردیم این قدر به فروش برسد، ولی این مقدار ممکن است حاصل نشود. پارسال، سه درصد (۳٪)، یعنی حدود صد هزار میلیارد به فروش رفت، ولی امسال این مقدار به فروش نمی‌رود. در مقابل، آقایان نمایندگان مجلس می‌گویند که بالاخره این را که به عنوان یک نوع فروش آورده‌اید، بالاخره جزء درآمد عمومی دولت که هست؛ لذا ما باید آن را در سرجمع [درآمدهای عمومی] حساب کنیم. [نمایندگان مجلس به دولت می‌گویند] اگر شما [فروش این مقدار از اوراق مشارکت را] قبول نداشتید، چطور این عدد را [در لایحه‌ی بودجه‌ی پیشنهادی دولت] آورده‌اید؟! این را هم بدانید، بیشترین عیب لایحه همین است که مجلس می‌گوید. دولت این طرفش را باز گذاشته که بعضی از طرح‌ها را که خودشان می‌خواهند، مثلاً طرحی که در بودجه صد میلیارد تومان برایش پیش‌بینی شده، به جای صد میلیارد، هزار میلیارد تومان اختصاص دهند. الآن مجلس می‌گوید این پول در دست دولت است و دولت بدون اینکه اصلاً حساب و کتاب این پول‌ها را به دست ما بدهد، آنها را خرج می‌کند. اینجا دولت و مجلس، اختلاف دارند. بعد دولت [در مقابل این استدلال مجلس] می‌گوید این طور نیست؛ دولت بعضی از این درآمدها را به جای اینکه به طلبکارها پول بدهد، بابت فروش، حساب می‌کرد، ولی در واقع فروش نبود، بلکه تهاوت بود. مجلس می‌گوید تو حق این تهاوت را نداری.

آقای هاشمی‌شاهرودی - تهاوت در مقابل دین‌شان است.

آقای علیزاده - اشکالات، این است. در مورد ارز، منابع ارزی نفتی و صندوق توسعه‌ی ملی هم دولت چند حرف دارد: اول اینکه می‌گوید ما سهم صندوق توسعه‌ی ملی را الآن ندهیم؛ آخر سر [در پایان سال] بدهیم. نظر آقایان دولتی‌ها این است که می‌گویند چهار ماه اول سال ۱۳۹۲ که این دولت [دهم] روی کار است، سهام، اموال و ... را بفروشیم و منابع را بگیریم، بعداً دولت بعدی بیاید سهم شرکت ملی نفت و صندوق توسعه‌ی ملی را بدهد. حرف، این است. الآن دولت و مجلس سر این چیزها با

درآمدهای عمومی دولت حساب کرده است. متنها دولت می گوید احتمال وصول درآمد حاصل از فروش اوراق مشارکت، به مراتب کمتر از احتمال وصول مالیات است. عمدتاً حرفشان این است.

آقای جنتی - این [موضوع] هم مطالبی دارد؛ اینها را هم باید توجه کنیم.

آقای علیزاده - ما نسبت به این موارد هم ایرادهایی داریم؛ ولی شاکله را الآن بخواهیم ...

آقای کدخدایی - حاج آقا، من نظرم این است که نسبت به شاکله بودجه، چون برخی از بزرگواران فرمودند که به هم خورده است، رأی گیری کنیم. اگر مصوبه به دلیل تغییر در شاکله بودجه ایراد دارد، یک تصمیم درست در خصوص آن بگیریم و اگر ایراد ندارد، وارد دستور شویم و ایرادات همیشگی مان را به مصوبه بودجه داشته باشیم.

آقای جنتی - من نظرم این است که اگر مشکل کمبود وقت و تأخیر و امثال اینها نبود، دستان برای ایراد باز بود. به نظر من هم، اشکالی که دولت کرده، درست است و واقعاً شاکله بودجه به هم خورده است؛ تغییرات زیادی در لایحه اولیهی دولت ایجاد شده است.

آقای مدرس یزدی - نه، این طور نیست.

آقای یزدی - نه حاج آقا. چیزی که دولت تشریح می کند و آماري که ارائه می دهد که بیست و چند بند چطور شده و چند تایش چطور شده، پس شاکله تغییر کرده، این طوری نیست.

آقای هاشمی شاهرودی - شاکله بودجه به طور کلی، به هم خورده است.

آقای یزدی - بندهایی که مجلس اضافه کرده، هیچ چیز را به هم نزده است. شاکله قطعاً به هم نخورده است. راجع به [تغییر یا عدم تغییر] شاکله بودجه رأی بگیرید. همان طور که آقای دکتر [کدخدایی] هم می گویند، رأی بگیرید.

آقای جنتی - اول آقای مؤمن صحبت هایشان را بفرمایند.

آقای مؤمن - بر اساس توضیحی که آقای تاج گردون داد، شما وقتی سرمایه ای را فروختید، مگر این جزء درآمد دولت نیست؟ خب این معلوم است که جزء درآمد دولت است. اصل (۵۳) قانون اساسی را قبول دارید یا ندارید؟ اصل (۵۳) مگر نمی گوید که کلیه درآمدهای دولت باید به خزانه واریز شود و کلیه دریافت ها در حدود اعتبارات مصوب باشد. خب مجلس همین کار را کرده است؛ اصل (۵۳) را اجرا کرده است.

هم اختلاف دارند. دولتی ها اینجا هم که می آیند، می گویند ما چهارده و نیم درصدی (۱۴/۵٪) که سهم شرکت ملی نفت است را ندهیم یا بیست درصد (۲۰٪) سهم صندوق توسعه ملی را ندهیم؛ چون مالیات، اول سال وصول نمی شود.

آقای هاشمی شاهرودی - نمی گویند سهم شرکت ملی نفت و صندوق توسعه ملی را کلاً ندهیم.

آقای علیزاده - می گویند کلاً اول سال، سهم آنها را ندهیم. بعد هم می گویند سهم صندوق توسعه ملی و شرکت ملی نفت را به قیمت ریالی بدهیم؛ یعنی سهم اینها را به صورت ریالی و به قیمت ارز مرجع حساب می کنیم. ببینید اینها حرف هایی است که به من گفته شده است و من هم به شما می گویم. الآن اشکالات به این شکلی است که گفتیم؛ اما عیب های دیگری هم دارد. ممکن است مواردی را ما ایراد بگیریم.

در این که مجلس لایحه بودجه را خیلی تغییر داده است، شکی نیست. دولت در مورد مالیات ها، لایحه ای را با قید یک فوریت، تقدیم مجلس کرد که کلیاتش در مجلس به تصویب رسیده است. احکامی را که در لایحه مالیات ها آورده اند، به صورت یک ساله، در لایحه بودجه هم آورده اند تا بعداً به دلیل تأیید این احکام در اینجا، نتوانیم در بررسی مصوبه قانون مالیات ها ایراد بگیریم. مجلس هم آمده بندهایی که مربوط به مالیات می شود را حذف کرده است. ببینید یک سری اختلافات [فی مابین دولت و مجلس]، این طوری است. مجلس این تغییرات را انجام داده تا بودجه یک مقدار شفاف بشود. [مثلاً] مجلس که به طور کلی نگفته دولت تهاتر نکند.

آقای مدرس یزدی - تهاتر که مشکلی ندارد.

آقای علیزاده - بله، همان جا هم دولت می تواند بابت بدهی اش تهاتر کند.

آقای مدرس یزدی - آقایان دولت هم مخالف نبودند.

آقای علیزاده - اصل اختلاف، سر آنها است. به هر حال، آنچه که مسلم است دولت اجازه فروش پنج هزار میلیارد تومان اوراق را دارد که به خصوص، مربوط به شرکت های دولتی هم نیست؛ بلکه دولت به طور کلی، اوراق مشارکت می فروشد. مجلس می گوید درآمد حاصل از فروش اوراق را به خزانه بریزید و این که گفته اید ما سهام و دارایی ها و ... را بفروشیم، بفروشید؛ متنها دولتی ها می گویند این قدر [درآمد از این منابع] وصول نمی شود. خود دولت گفته ما تا این قدر می خواهیم بفروشیم، مجلس هم اجازه فروش داده و درآمدهای آن را جمع کرده و در سرجمع

آقای هاشمی‌شاهرودی - بعد از واریز به خزانه، صد درصدش (۱۰۰٪) در اختیار دستگاه‌ها قرار می‌گیرد.

آقای مؤمن - نخیر، نمی‌تواند چنین کاری بکند.

آقای هاشمی‌شاهرودی - درآمدهای دولت به خزانه می‌رود؛ بعد از خزانه، صد درصدش (۱۰۰٪) در اختیار دستگاه‌ها قرار می‌گیرد.

آقای مؤمن - ما آنجا ایراد گرفتیم. شما یادتان نیست یا حداقل [آن زمان در شورای نگهبان] نبوده‌اید.

آقای هاشمی‌شاهرودی - خودمان در قوه‌ی قضائیه، تخصیص صد درصدی (۱۰۰٪) اعتبارات مصوب را اعمال می‌کردیم.

آقای مؤمن - تخصیص صد درصد (۱۰۰٪)، خلاف قانون است؛ قانون ندارد. پرداخت‌ها باید در حدود اعتبارات مصوب باشد و در سرجمع بودجه آمده باشد و الا ما این را [در شورای نگهبان] ایراد می‌گرفتیم.

آقای هاشمی‌شاهرودی - صد درصد (۱۰۰٪) آن یا شصت درصد (۶۰٪) آن، چه فرقی دارد؟

آقای مؤمن - نخیر. اصل (۵۳) گفته در حدود اعتبارات مصوب؛ در سرجمع بودجه. ما [چنین مواردی را] ایراد می‌گرفتیم.

آقای علیزاده - تخصیص صد درصدی (۱۰۰٪) اعتبارات مصوب را در سرجمع بودجه حساب می‌کردیم؛ درست است. [این‌گونه تخصیص‌ها را] همه‌جا به عنوان یک ردیف [بودجه‌ای] به ما می‌گفتند.

آقای مؤمن - ما گاهی ایراد می‌گرفتیم که ...

آقای یزدی - یک ردیف می‌آوردند، می‌گفتند ...

آقای علیزاده - در سرجمع هم حساب می‌کردند.

آقای مؤمن - عدم محاسبه‌ی اعتبارات در سرجمع بودجه را ما ایراد می‌گرفتیم. قوانین بودجه‌ی سال‌های گذشته را بیاورید. در بسیاری از موارد ما گفته‌ایم این مصوبه با صدر اصل (۵۳) مخالف است؛ برای اینکه منابع آن، در خزانه‌داری کل نرفته است.^۱ در خزانه‌داری کل هم اگر بخواهد مصرف شود، همه‌ی پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب است؛ لذا ما یک ایراد

آقای هاشمی‌شاهرودی - منظور اصل (۵۳) از درآمد، درآمدهای واقعی است.

آقای ره‌پیک - درآمد، مطلق ...

آقای مؤمن - نه، فرقی نمی‌کند. اصل (۵۳)، برای چه کسی است؟ برای این است که دولت هر کاری خواست، بکند؟! توجه کنید. اگر بنا شد یک شرکتی که دولتی نیست، خودش کاری بکند، مثلاً اوراق مشارکت خرید و فروش کند یا اجناسش را هر کاری می‌خواهد بکند، مشکلی نیست؛ ولی اگر بنا شد چیزهایی که متعلق به دولت است به فروش برسد، قضیه فرق می‌کند. اگر دولت می‌خواهد فرض کنید ساختمان شورای نگهبان را بفروشد، خب درآمد فروش این ساختمان شورای نگهبان، درآمد دولت است. اگر درآمد، درآمد دولت شد، اصل (۵۳) بر آن حاکم است. این حرف جدیدی نیست که الان بخواهیم عرض کنیم.

آقای علیزاده - نه تنها جزء درآمدهای دولت است، بلکه جزء بودجه‌ی عمومی است.

آقای مؤمن - و جزء بودجه‌ی عمومی هم هست. جزء درآمد عمومی است و بودجه‌اش هم، طبق اصل (۵۳) که می‌گوید کلیه دریافت‌ها در حدود اعتبارات مصوب پرداخت می‌شود، تخصیص می‌یابد. من تعجب می‌کنم این مسئله‌ی تازه‌ای نیست که ما الان گفته باشیم.

آقای هاشمی‌شاهرودی - آقای علیزاده از زمانی که در سازمان ثبت بود، همین حرف را به اصرار می‌زد.

آقای مؤمن - بله، ایشان همین‌جا [در شورای نگهبان] هم همین حرف را می‌زد.

آقای علیزاده - درآمدهای دولت باید در سرجمع بودجه حساب بشود.

آقای مؤمن - آقای هاشمی [شاهرودی]، مطلب یقیناً غیر از این است که شما می‌فرمایید. اصل (۵۳) قانون اساسی می‌گوید که کلیه دریافت‌های دولت در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها - یعنی از این درآمدها - در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌گیرد. این یعنی کلیه درآمدهای دولت، باید به خزانه واریز شود.

آقای علیزاده - «خزانه‌داری»، یعنی همان بودجه.

آقای مؤمن - بله، یعنی [درآمدها] باید به خزانه بیاید.

آقای هاشمی‌شاهرودی - درآمدهای متعلق به دولت باید به خزانه بیاید.

آقای مؤمن - من هم می‌گویم درآمدهای متعلق به دولت.

۱. به عنوان نمونه، بر اساس بند (۲) نظر شماره ۹۱/۳۰/۴۶۷۶۳ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۸ شورای نگهبان در خصوص بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور مصوب ۱۳۹۱/۲/۲۸ مجلس، شورای نگهبان چنین اظهار نظر کرده است: «تبصره ذیل بند (۸-۴)، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد.» تبصره‌ی مزبور اشعار می‌داشت: «دولت مکلف است تا تحقق این بند، بار مالی ناشی از پرداخت حقوق و مطالباتی بازنشستگان را از محل واگذاری سهام و دارایی‌ها و سایر اموال تأمین نماید.»

«۲۵- به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت را با تضمین خود...»

آقای هاشمی‌شاهرودی - عین لایحه است؟

آقای مؤمن - «... با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی خود» که معین نکرده به خزانه برود، «منتشر نماید». مگر اینها [نمایندگان مجلس] چه چیزی به این ماده از لایحه‌ی دولت اضافه کرده‌اند؟

آقای هاشمی‌شاهرودی - چون اصل فروش اوراق مشارکت هم معین نیست، شاید کسی نخرد.

آقای علیزاده - بله.

آقای مؤمن - اجازه بدهید. بند (۲۵) لایحه‌ی دولت می‌گوید:

«۲۵- به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت را با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی خود منتشر...؛ متنها ادامه‌اش را مجلس تغییر داده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - دولت هزینه را تعیین کرده است.

آقای مؤمن - نخیر. در مصوبه‌ی مجلس، در ادامه‌ی بند (۲۵) آمده: «و وجوه اخذشده را...» - یعنی همین پنجاه هزار میلیارد ریالی که گفت شد - «به ردیف درآمد عمومی خزانه‌داری کل واريز نماید.»

آقای هاشمی‌شاهرودی - بعدش را بخوانید.

آقای مؤمن - بله، می‌خوانم. «منابع واریزی...»

آقای هاشمی‌شاهرودی - اینجا اشکال دارد.

آقای مؤمن - نه، صبر کنید. «منابع واریزی»، یعنی هر قدر که شد؛ هر قدر که وصول شد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - که ممکن است خیلی کم هم باشد.

آقای مؤمن - باشد؛ هر چه هست.

آقای هاشمی‌شاهرودی - آن وقت، هزینه‌اش چیست؟

آقای مؤمن - نه، هیچ هزینه‌ای ندارد. «منابع واریزی صرف طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام مطابق جدول شماره (۱۸) این قانون می‌شود.»

آقای هاشمی‌شاهرودی - احسنت. اینها هزینه‌های دائمی است؛ اینها هزینه‌های الزامی است.

آقای مؤمن - نه، هزینه‌های دائمی نیست.

آقای هاشمی‌شاهرودی - چرا دیگر. اینها دیون است؛ اینها دیون دولت به پروژه‌ها است. این دیون را باید دولت پرداخت کند.

آقای مؤمن - نه.

آقای مدرسی‌یزدی - کجا دیون است؟ نوشته «طرح‌های نیمه‌تمام».

قوی و زیادی که داشتیم، همین بود که هم باید صدر اصل (۵۳) رعایت شود که به خزانه‌داری کل برود و هم ذیلش که پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب باشد. من می‌گویم که خود دولت آمده در اول لایحه، در بند (۲) گفته که تمام اعتباراتی را که می‌خواهند به مصرف برسانند، در حدود وصولی باشد. مجدداً هم بندی را آورده - بند (۹۳) - که آن هم مفادش همین است. مفاد این بندها اجازه نمی‌دهد بیشتر از وصول مصرف بشود.

آقای هاشمی‌شاهرودی - وصولی چقدر است؟

آقای مؤمن - هر قدر است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - نمی‌دانیم چقدر است.

آقای مؤمن - مهم نیست، هر قدر که باشد. هر قدر، هر مقداری که می‌دانیم، در حد وصولی باید پرداخت.

آقای علیزاده - هم دولت، هم مجلس، هر دو این‌طور تخمین زده‌اند. حاج‌آقای مؤمن، دولت [این مقدار] تخمین زده است، مجلس هم تخمینش را قبول کرده است.

آقای مؤمن - هر مقدار وصولی بود به خزانه برود و بعد در همان حد اعتبار مصوب به دستگاه‌ها پرداخت کنند.

آقای کدخدایی - پنج هزار میلیارد تومان موضوع بند (۲۵) مصوبه را حذف کنند.

آقای علیزاده - نه، پنج هزار میلیارد تومان، پیش‌بینی خود دولت است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - هم پنج هزار میلیارد تومان و هم هزینه‌ی آن را حذف کنند.

آقای علیزاده - حاج‌آقای شاهرودی، دولت این پنج هزار میلیارد تومان را تخمین زده و مجلس هم این تخمین را قبول کرده است. حالا ما می‌گوییم با اینکه دولت خودش تخمین زده، این منبع وصول نمی‌شود!

آقای هاشمی‌شاهرودی - نه.

آقای علیزاده - بله، خود دولت تخمین زده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - دولت سه هزار تخمین زده، نه سی هزار.

آقای علیزاده - دولت هم، همین مبلغ را تخمین زده است. دولت همین مبلغ را تخمین زده، متنها در سرجمع اعتبارات حساب نکرده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - این [موضوع] را که قبول داریم که خود دولت هم [چنین چیزی را] پیش‌بینی کرده است. به آن موضوع که کسی اشکالی ندارد.

آقای مؤمن - عزیز من، توجه بفرمایید. این حرف دولت است:

فروش اوراق مشارکت، هزینه‌ی قطعی هم در نظر نگرفته است؛ چون در بند (۹۳) مصوبه گفته در حدود وصولی‌ها اختصاص بدهد؛ نگفته که دولت این را حتماً از هر جایی شده در بیاورد، پول چاپ بکند، اسکناس بدهد و... توجه فرمودید؟ ما از مصوبه‌ی مجلس این را می‌فهمیم.

آقای مدرس‌یزدی - فقط اظهار مستتر کرده است؛ درآمدهای مستتر را با آوردن در سرجم اعتبارات نشان داده و به ظهور رسانده است.

آقای علیزاده - بله.

آقای مؤمن - مستتر نه، دولت می‌خواست خلاف واقع بکند.

آقای علیزاده - بله، دولت این حرف‌ها و این ارقام را به صورت مخفی در لایحه زده و آورده بود. این تفاوت ارقام لایحه و مصوبه، عمده‌شان این طوری است. بعد هم نامه‌ی خود آقای مرادی را بخوانید، همین است؛ می‌گوید مجلس، هزینه‌های درآمد موضوع بند (۲۵) لایحه را قطعی کرده است، ولی - همین طور که حاج‌آقای مؤمن اصل آن را خوانند - عبارت بند (۲۵) مصوبه هم به صراحت آورده که هزینه‌های این بند، قطعی نیستند.

آقای مؤمن - آقای مرادی گفت که این مسئله و سؤال من را آقای ممبینی جواب بدهد، ولی آقای ممبینی هم چیزی نگفت. اگر ایشان هم چیزی می‌گفت، من دوباره به دلایلم اضافه می‌کردم و همین را می‌گفتم.

آقای کدخدایی - حاج‌آقای علیزاده، رأی بگیرید.

آقای علیزاده - آقای اسماعیلی که ...

آقای کدخدایی - آقای اسماعیلی هم گفتند که شاکله‌ی بودجه تغییر نکرده است.

آقای علیزاده - مثل اینکه نظر حاج‌آقای جنتی بر این است که شاکله‌ی بودجه تغییر کرده است. حضرات آقایانی که با این توضیحات معتقدند شاکله تغییر کرده است، رأی بدهند.

آقای ره‌پیک - اجازه می‌دهید؟

آقای مدرس‌یزدی - بگذارید رأی بگیریم.

آقای علیزاده - حضرات آقایانی که می‌فرمایند با این تغییری که مجلس در سرجم داده، و یا تغییرات دیگری [که مجلس در لایحه‌ی بودجه داده] یا به هر جهت دیگر، شاکله‌ی بودجه به هم خورده است، [اعلام رأی] بفرمایند.

آقای ره‌پیک - باید تمام تغییرات مجلس در لایحه‌ی بودجه را بخوانید [تا بتوانید نسبت به این موضوع، رأی‌گیری کنید].

آقای علیزاده - حالا آخر سر هم، دوباره بعد از خواندن تمام

آقای هاشمی‌شاه‌رودی - خیلی از «طرح‌های نیمه‌تمام»، جزء دیون است.

آقای مؤمن - نخیر جزء دیون نیست.

آقای علیزاده - دولت می‌گوید مجلس هزینه‌هایی که در ازای درآمد حاصل از فروش اوراق مشارکت قرار داده، این هزینه‌ها را منجز کرده و حال اینکه محل درآمدی دولت، احتمالی است.

آقای مؤمن - مجلس هزینه‌ها را منجز نکرده است؛ این هزینه‌ها، احتمالی است.

آقای علیزاده - مجلس هم هزینه‌ها را احتمالی دیده است.

آقای مؤمن - بعد، ادامه‌ی بند (۲۵) مصوبه می‌گوید: «واگذاری این اوراق به بخش دولتی اعم از شرکت‌ها و بانک‌ها و سایر دستگاه‌ها در بازار پول و قبل از سررسید ممنوع است.»

آقای علیزاده - یعنی هر چه وصول کردند، بر آن اساس واگذار می‌کنند.

آقای مؤمن - بعد، یک ذیل هم دارد: «اوراق مشارکت فروش نرفته...»

آقای هاشمی‌شاه‌رودی - وزارتخانه‌ها، برای اجرای طرح‌های نیمه‌تمام‌شان برنامه‌ریزی کرده‌اند.

آقای کدخدایی - خب حاج‌آقا، برنامه‌ریزی ...

آقای مؤمن - چه حرف‌هایی می‌زنید؟

آقای هاشمی‌شاه‌رودی - رأی بگیرید که چه کسانی موافقت که شاکله‌ی بودجه به هم خورده است؟

آقای مؤمن - شاکله، در کجا [ی مصوبه‌ی مجلس] به هم خورده است؟! مصوبه‌ی مجلس، عین آن چیزی است که دولت در لایحه‌ی خود آورده است. عین آنچه دولت گفته را تصویب کرده‌اند.

آقای یزدی - شاکله به هم نخورده است. من که می‌گویم شاکله به هم نخورده است.

آقای مدرس‌یزدی - نه، هیچ به هم نخورده است.

آقای علیزاده - ما که رأی نمی‌دهیم به این جهت است که می‌گوییم مسئله‌ی فروش اوراق مشارکت در لایحه‌ی دولت هم بوده است؛ متنها دولت این را در سرجم اعتبارات حساب نکرده است.

آقای مدرس‌یزدی - اما مجلس، درآمد بند (۲۵) را هم در سرجم حساب کرده است.

آقای علیزاده - مجلس این را در سرجم حساب کرده است.

آقای مؤمن - و باید هم مجلس این کار را بکند.

آقای علیزاده - ضمن اینکه مجلس، برای درآمدهای حاصل از

مصوبه و مقایسه‌ی آن با لایحه، باز اگر نظراتان تغییر در شاکله بود، باز رأی می‌گیریم.

آقای مدرسی یزدی - خواندیم. خیلی هم خواندیم.

آقای هاشمی‌شاهرودی - نه.

آقای کدخدایی - اگر به شاکله ایراد بگیریم، وارد جزئیات مصوبه نمی‌شویم.

آقای علیزاده - نه.

آقای هاشمی‌شاهرودی - نه.

آقای یزدی - قرار شد که بندهای بودجه‌ی مصوب را یکی یکی بررسی کنیم. ایراد تغییر در شاکله‌ی بودجه، رأی نیاورد.

آقای کدخدایی - بله.

آقای یزدی - وقتی مجلس در سرجمع اعتبارات، منابع مستتر را اضافه کرده، معنایش این نیست که شاکله‌ی بودجه به هم خورده است.

آقای مدرسی یزدی - نه.

آقای مؤمن - مگر مجلس فقط باید لایحه‌ی بودجه را تأیید یا رد کند؟!

آقای جنتی - حاج‌آقای مؤمن اگر موافق باشند، باز هم جلسه‌ای [در این خصوص] با حضور طرفین [نمایندگان مجلس و دولت] داشته باشیم.

آقای مدرسی یزدی - آقا، [این جلسه] بسیار خوب بود. مسئله و موضوع اختلاف، [برای ما کاملاً] واضح شد. واقعاً اظهار نظر ما «علی بصیرة» و بر اساس علم و اطلاع شد.

آقای جنتی - شنیدن حرف طرفین، کار لازمی بود. واقعاً کار خوبی کردیم.^۱

۱. بررسی مباحث مربوط به لایحه بودجه ۱۳۹۲ کل کشور، در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۱ شورای نگهبان ادامه یافته است.